Nr 361.

Kungl. Maj:ts proposition med anhållan om riksdagens yttrande angående vid den internationella arbetsorganisationens konferenser i Washington år 1919 och i Genua år 1920 fattade beslut; given Stockholms slott den 6 maj 1921.

Under åberopande av statsrådsprotokollet över socialärenden för denna dag, vill Kungl. Maj:t härmed anhålla om riksdagens yttrande rörande de i nämnda protokoll omförmälda, å den internationella arbetsorganisationens konferenser i Washington år 1919 och i Genua år 1920 fattade besluten.

GUSTAF.

Henning Elmquist.

Utdrag av protokollet över socialärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 6 maj 1921.

Närvarande:

Statsministern von Sydow, ministern för utrikes ärendena greve Wrangel, statsråden Ericsson, Dahlberg, Murray, Elmquist, Malm, Bergqvist, Hammarskjöld, Ekeberg, Hansson, Beskow.

Efter gemensam beredning med ministern för utrikes ärendena anförde chefen för socialdepartementet, statsrådet Elmquist följande:

Fredsfördraget i Versailles av den 28 juni 1919 mellan de allierade och associerade makterna, å ena, samt tyska riket, å andra sidan, innehåller i del I, omfattande förbundsakten för nationernas förbund, under § 23 följande principförklaring:

»Med förbehåll för och i överensstämmelse med bestämmelserna i de internationella konventioner, som redan förefinnas eller framdeles kunna komma att avslutas, förklara förbundets medlemmar:

a) att de skola bemöda sig att åvägabringa och upprätthålla rättvisa och människovärdiga arbetsvillkor för män, kvinnor och barn såväl inom egna statsområden som i alla länder, dit deras kommersiella och industriella förbindelser nå, samt att de i detta syfte skola upprätta och vidmakthålla nödiga internationella organ».

I anslutning härtill handlar fördragets del XIII om »Arbete». Den sönderfaller i avdelning I, som handlar om »Arbetets organisation», och avdelning II, som under rubriken »Allmänna principer» uppdrager vissa riktlinjer för det internationella socialpolitiska reformarbetet, sammanfattade i 9 punkter. Såsom oundgängliga krav framhållas dels i ingressen till avdelning I och dels i nyssnämnda punkter bland annat: reglering av arbetstiden medelst genomförande av 8 timmars arbetsdag och 48 timmars arbetsvecka, reglering av arbetsmarknaden, bekämpande av arbetslösheten, arbetarnas skyddande mot yrkes- och andra sjukdomar samt olycksfall i arbete, barn-, ungdoms- och kvinnoskydd, ålderdoms- och invaliditetsförsäkring samt skyddande av i utlandet sysselsatta arbetares intressen.

Enligt avdelning I av del XIII har den permanenta internationella arbetsorganisationen, som omfattar samtliga medlemmar av nationernas förbund, följande organ:

1) generalkonferensen;
2) styrelsen för den internationella arbetsbyrån; samt
3) nämnda byrå (i Genève).

Konferensen sammanträder vid behov, dock minst en gång om året. Hittills hava hållits två sammanträden, om vilkas beslut nu är fråga, det ena i Washington 29 okt.—29 nov. 1919 och det andra i Genua 15 juni —10 juli 1920.

Å konferensen företrädes varje medlem (stat) av fyra ombud, varav två representera regeringen, under det de två övriga företräda resp. arbetsgivare och arbetare inom landet i fråga. Varje ombud får åtföljas av högst två experter för varje å dagordningen för sammanträdet upptaget ärende. Förekommer till överläggning ärende, som särskilt berör kvinnorna, skall minst en av experterna vara kvinna. Arbetsgivar- och arbetarombuden skola utses i samförstånd med vederbörandes mest representativa fackliga sammanslutningar. Varje ombud har en röst. Konferensen sammanträder där nationernas förbund har sitt säte, såvida ej konferensen vid ett föregående sammanträde bestämt annan plats.

Beträffande förslag, som äro uppförda på konferensens dagordning, har konferensen att välja mellan två former för godtagande. Antingen skall beslutet utmynna i en rekommendation, avsedd att underställas vederbörande stater för vidtagande av lagstiftnings- eller andra åtgärder,

eller ock skall det resultera i ett förslag till internationell konvention, avsedd att ratificeras av organisationens medlemmar. I båda fallen erfordras för godkännande beslut två tredjedelars majoritet.

I fråga om verkställighet av konferensens beslut stadgas, att varje medlem av organisationen skall vara förbunden att inom ett år från avslutande av ett konferenssammanträde underställa därå antagna rekommendationer och konventionsförslag den eller de myndigheter, till vilkas kompetensområden respektive frågor höra, för deras omgestaltande till lag eller vidtagande av andra åtgärder. Om det till följd av exceptionella omständigheter är omöjligt att fullgöra nyss berörda förpliktelse inom ett år, skall den fullgöras snarast möjligt och under intet förhållande senare än 18 månader från sammanträdets avslutande (fredstraktaten art. 405). Beträffande Washingtonkonferensens beslut räknas emellertid tidsfristen av ett år, respektive 18 månader, först från den 26 januari 1920, emedan fredsfördraget ännu icke var ratificerat vid konferensens avslutande.

Om en rekommendation ej leder till någon lagstiftningsåtgärd eller annat åtgörande för dess genomförande eller om ett konventionsförslag icke vinner vederbörande myndighets eller myndigheters bifall, så skall respektive medlem av organisationen icke vara underkastad någon vidare förpliktelse med hänsyn därtill. I intet fall skall en medlem till följd av antagande å konferensen av en rekommendation eller ett konventionsförslag vara förpliktad att minska det skydd, som redan genom lagstiftning kan vara tillförsäkrat vederbörande arbetare.

Därest medlem väl ratificerat en konvention, men underlåter att säkerställa förverkligandet därav, kan, på framställning av arbetar- eller arbetsgivarsammanslutning eller av en annan medlem, den internationella arbetsbyråns styrelse inskrida mot den försumlige. Beträffande klagomål från medlems sida i någon hithörande fråga liksom ock beträffande klagomål över att konventionsförslag eller rekommendation icke underställts vederbörande nationella myndighet, äger nationernas förbunds permanenta domstol i sista hand träffa avgörande; detta kan gå ut på ekonomiska sanktioner gent emot den försumlige.

Rörande de vid konferenserna i Washington och Genua fattade besluten har Sveriges delegation för det internationella socialpolitiska samarbetet till Kungl. Maj:t avgivit följande framställningar:

1:o) en, dagtecknad den 25 januari 1921, rörande de vid Washingtonkonferensen antagna konventionsförslagen och rekommendationerna i allmänhet samt innehållande dessa beslut såväl i svensk översättning som

i de franska och engelska originaltexterna ävensom hithörande delar av fredsfördraget i Versailles i svensk översättning;

2:o) en, dagtecknad den 17 februari 1921, rörande de vid Genuakonferensen antagna konventionsförslagen och rekommendationerna i allmänhet samt innehållande dessa beslut såväl i svensk översättning som i de franska och engelska originaltexterna;

3:o) en, likaledes dagtecknad den 17 februari 1921, rörande särskilt det vid Washingtonkonferensen beslutade förslaget till konvention angående arbetslösheten; samt

4:o) en, dagtecknad den 29 april 1921, rörande särskilt de vid Genuakonferensen antagna förslagen till konventioner.

Dessa framställningar, till vilka jag i det följande tillåter mig hänvisa, torde få såsom bilagor fogas vid statsrådsprotokollet; så ock följande handlingar:

5:o) utdrag av protokollet vid sammanträde av sociala rådets sektion för arbetarskydd och arbetarfrågor i allmänhet den 3 december 1920;

6:o) utdrag ur protokollet vid sammanträde den 2 april 1921 av Sveriges delegation för det internationella socialpolitiska samarbetet.

A. Konferensen i Washington.

Vid konferensen i Washington beslutades 6 förslag till konventioner och 6 rekommendationer.

1:o) *Förslag till konvention angående begränsning av arbetstiden i industriella företag till åtta timmar om dagen och fyrtioåtta timmar i veckan* (bil. s. 10).

Detta konventionsförslag har redan varit föremål för Kungl. Maj:ts prövning den 22 sistlidna april i samband med remitterande till lagrådet av förslag till lag om begränsning av arbetstiden. Föregående års riksdag hade i sin skrivelse nr 361 angående revision av den gällande arbetstidslagen betonat sammanhanget mellan nämnda ärende och frågan om ratificering av ifrågavarande konvention. Sedan socialstyrelsen i anledning av berörda riksdagsskrivelse erhållit uppdrag att avgiva förslag till jämkningar i arbetstidslagen, avgav styrelsen den 9 sistlidna april betänkande i ärendet.

Socialstyrelsen avstyrker i detta betänkande ratificering av förevarande konvention samt anför, under hänvisning till förut omförmälda utdrag ur protokollet vid sammanträde den 2 april 1921 av delegationen för det internationella socialpolitiska samarbetet (bil. s. 166), för egen del bl. a. följande:

En jämförelse mellan vår gällande lag om arbetstidens begränsning och konventionen giver genast vid handen, att dessa båda författningar, ehuru i huvudsak syftande till samma mål, äro lagda efter väsentligen olika linjer. Vad först angår tillämpningsområdet har åt lagen, i nära överensstämmelse med lagen om arbetarskydd, givits en principiellt nästan obegränsad omfattning, varifrån göras undantag för vissa speciella verksamhetsområden, under det konventionen angiver sig äga tillämpning på ett antal uppräknade olika slag av verksamhet, motsvarande ungefär enligt svenska begrepp industri och hantverk, byggnadsverksamhet av alla slag samt transportverksamhet. Huruvida lagen eller konventionen i själva verket är den mest omfattande, låter sig icke med bestämdhet avgöra utan ingående undersökningar. Framhållas må dock, att bl. a. verksamheten vid sjuk-, fattigvårds- och dylika anstalter, i hotell, restauranger och kaféer samt inom handelsyrket i väsentlig mån äro inbegripna under lagen men falla alldeles utom konventionen. Å andra sidan känner ej konventionen till några undantag för de minsta företagen å landsbygden och i småsamhällena, för arbete, som bedrives av staten, eller för arbete, som åligger trafikpersonal vid järnväg, upplåten för allmän trafik.

En annan framträdande och principiell olikhet mellan lagen och konventionen föreligger i avseende å sättet för medgivande av avvikelser. Bortsett från visst skiftarbete och övertidsarbete i mer vanliga fall, gör lagen avvikelser i varje särskilt fall beroende av prövning och eftergift av vederbörande myndighet — i regel arbetsrådet — efter resp. parters och organisationers hörande. Konventionen åter bestämmer, att avvikelser, med undantag för vissa fall av skiftarbete samt nödfallsvis påkallat övertidsarbete, skola allmängiltigt regleras genom författningar, gällande för vissa verksamhetsområden. För den relativt lindriga men av erfarenheten här i landet att döma i talrika fall påkallade avvikelse, som består i arbetstidens begränsning för längre tid än dygn och vecka, förutsätter konventionen föregående överenskommelser mellan vederbörande arbetsgivar- och arbetarorganisationer. Beträffande övriga avvikelser, avseende förberedelse- och avslutningsarbeten, väsentligen intermittent arbete samt tillfälliga undantag vid anhopning av arbete, föreskriver konventionen allenast, att arbetsgivar- och arbetarorganisationerna skola höras, innan resp. författningar utfärdas. Gäller det att avgöra, huruvida lagen eller konventionen ställer sig förmånligare i avseende å möjligheten till avvikelser, synes man blott kunna säga, att lagen erbjuder flera fall, där avvikelser kunna ifrågakomma, under det konventionen, med hänsyn tagen till de åsyftade kompletterande författningarna, bereder bättre tillfälle till direkt tillgängliga och i avseende å övertidsarbete längre gående avvikelser.

Av det anförda torde framgå, att en mer fullständig tillämpning av konventionen på våra förhållanden skulle medföra en grundväsentlig omläggning av den svenska arbetstidslagstiftningen. En sådan omläggning skulle icke blott för-

orsaka en del måhända endast föga motiverade uteslutningar från den lagstadgade arbetstidsregleringen utan även medföra mycket omfattande rubbningar av de nuvarande driftförhållandena. Vidare skulle sambandet med den grundläggande författningen på arbetarskyddets område, lagen om arbetarskydd, komma att sprängas, varjämte myndigheternas genom mycket och omsorgsfullt arbete utbildade praxis på arbetstidsregleringens område skulle gå förlorad.

Med hänsyn till vad nu anförts och till att förevarande revision enligt riksdagens beslut och det styrelsen meddelade uppdraget ej skulle få rubba lagens grunder, har styrelsen icke ansett sig kunna ifrågasätta någon genomgripande tillämpning av konventionen. Övertygad som styrelsen varit om önskvärdheten för Sverige att kunna ratificera konventionen, har då styrelsen tidigare under revisionsarbetet försökt att i arbetstidslagen vidtaga endast de förändringar, som erfordras, för att lagen åtminstone i det väsentliga skulle motsvara konventionen. Efter ett flertal försök i nu berörda syfte har styrelsen emellertid kommit till den uppfattningen, att en dylik omarbetning av lagen icke låter sig göra med behörigt beaktande av det givna revisionsuppdraget. Här åsyftade förändringar, som särskilt skulle drabba en del undantag i lagens 1 § samt bestämmelserna om eftergifter i 5 § 1 och 3 mom., komme nämligen att direkt strida mot det med revisionen avsedda ändamålet att få till stånd lindringar i förevarande lagstiftning. I vissa avseenden ännu omöjligare skulle det bliva att med något hänsyntagande till konventionen i lagen genomföra förändringar i direkt syfte att åvägabringa lindringar.

En omständighet, som i förevarande avseende jämväl måste beaktas, är den, att ett biträdande av konventionen medför bundenhet vid densamma under minst 11 år. Då nu vår lag uttryckligen betecknats såsom en försökslagstiftning och dess giltighet i enlighet därmed satts att utlöpa med 1923 års utgång, måste det onekligen möta betänkligheter att, redan innan halva försökstiden tilländagått, övergå till en i väsentlig mån ny lagstiftning i ämnet och binda sig därvid för en så lång tidrymd som nyss nämnts.

Anmärkas kan möjligen, att lagstiftningen i vissa andra länder tyder på, att konventionens bestämmelser icke skulle behöva tillämpas med någon ängslig bokstavslydnad. För ett land, vilket håller på ett samvetsgrant uppfyllande av sina internationella förpliktelser och en effektiv tillämpning av sin lagstiftning, lär det emellertid icke kunna ifrågakomma att följa dylika föredömen.

För styrelsen står det sålunda tyvärr klart, att Sverige icke för närvarande lämpligen kan ansluta sig till Washingtonkonventionen om arbetstidens begränsning.

Mot socialstyrelsens beslut i förevarande avseende hava socialfullmäktigen herr H. Lindqvist och den styrelsen såsom sakkunnig biträdande herr K. V. Holmström reserverat sig med förklaring, att styrelsen bort förorda ratificering.

Vid behandling i statsrådet berörda den 22 april 1921 av förslaget till lag om arbetstidens begränsning yttrade jag i förevarande hänseende:

»Frågorna om Sveriges anslutning till berörda konvention och om arbetstidslagens revision stå onekligen, såsom även kommit till uttryck i riksdagens hemställan om revision, i sådant samband med varandra,

att den senare frågan ej gärna kan lösas utan att man dessförinnan tagit ståndpunkt i den förra. Jag kan sålunda ej annat än gilla socialstyrelsens tillvägagångssätt i förevarande avseende. Även måste jag, ehuru med beklagande, biträda styrelsens mening i fråga om möjligheten för Sverige att ratificera konventionen. Sverige lärer genom medlemskapet i nationernas förbund få anses hava åtagit sig förbindelse att verka för åttatimmarsarbetsdagen och fyrtioåttatimmarsarbetsveckan såsom ett mål att sträva mot inom alla områden, där detta mål icke redan är uppnått. Det vore därför givetvis synnerligen önskvärt, att genom ratificering av denna konvention ett, internationellt sett, otvetydigt bevis kunde lämnas på Sveriges villighet att alltjämt upprätthålla nämnda förbindelse. Den genom Versaillesfreden upprättade internationella arbetsbyrån har så stora och betydelsefulla uppgifter att fylla, att det även med hänsyn härtill skulle vara önskvärt att genom anslutning till konventionen stödja nämnda organisation och dess verksamhet. En nödvändig förutsättning för ratificering skulle emellertid vara att den svenska lagstiftningen på området bleve i viktiga hänseenden ändrad, och vissa av dessa ändringar skulle bliva av sådan beskaffenhet, att desamma i en del avseenden skulle med hänsyn till vårt lands förhållanden uppenbarligen försvåra det produktiva arbetets nöjaktiga bedrivande; dessutom skulle därigenom revisionen komma att gå långt utöver de gränser för densamma, som av riksdagen anvisats. Stor betydelse måste även enligt mitt förmenande tillmätas den omständigheten, att anslutning till konventionen skulle medföra bundenhet för en tid av elva år, under det åt vår arbetstidslag uttryckligen givits karaktär av försökslagstiftning med giltighetstiden begränsad till utgången av år 1923.»

Under åberopande av vad jag sålunda förut anfört, måste jag jämväl nu avstyrka ratificering av ifrågavarande konvention.

2:o) *Förslag till konvention angående arbetslösheten* (bil. s. 18).

Såsom delegationen för det internationella socialpolitiska samarbetet närmare utvecklat (bil. s. 143—148), torde med hänsyn till den svenska offentliga arbetsförmedlingens nuvarande ståndpunkt varken de i konventionsförslagets § 1 stadgade förpliktelserna av huvudsakligen statistisk natur eller de i § 2 meddelade föreskrifterna om upprättande av arbetsförmedlingsanstalter samt om samarbete mellan dylika anstalter såväl i samma stat som de olika staterna emellan kunna bliva oskäligt be-

tungande för Sveriges vidkommande. Vad beträffar den i § 3 stadgade ömsesidigheten mellan stater med arbetslöshetsförsäkring, så torde denna, när sådan försäkring kommit till stånd i vårt land, snarast bliva till förmån för oss med hänsyn till det stora antal svenska arbetare, som äro sysselsatta i främmande länder.

Med hänsyn härtill och då det måste framstå såsom en plikt för vårt land att, så vitt möjligt, stödja de internationella strävandena för arbetslöshetens bekämpande, synes Sverige böra biträda förevarande konvention. Denna är enligt § 9 för stat, som ratificerat, bindande under 11 år från ikraftträdandet och skall bringas i verkställighet senast den 1 juli 1921.

3:o) *Rekommendation angående arbetslösheten* (bil. s. 21).

Vad angår den i punkt I av förevarande rekommendation gjorda hemställan om motarbetande av den enskilda affärsmässiga platsförmedlingsverksamheten, kan det väl sägas, att denna verksamhet i vårt land i realiteten är ställd på avskrivning — dels i följd av den offentliga arbetsförmedlingens alltjämt fortgående starka utveckling och dels på grund av det sätt, varpå kungl. kungörelsen den 5 maj 1916 angående kommissionärer för anskaffande av arbetsanställning numera tillämpas — även om lagstiftningen icke förbjuder all affärsmässig arbetsförmedling.

I fråga om den i punkt II gjorda hemställan till medlemmarna av den internationella arbetsorganisationen att endast under vissa betingelser medgiva värvning gruppvis av arbetare från ett land till ett annat, må anmärkas, att sådan värvning, bortsett från världskrigets första år, hos oss varit ganska sällsynt och att de försök att genom falska förespeglingar locka större skaror av svenska arbetare till främmande länder, som dock förekommit, i regel misslyckats på grund av påtryckning från en genom tidningspressens ingripande väckt allmän opinion.

Beträffande punkt III, vari förordas anordnande av ett system av effektiv arbetslöshetsförsäkring antingen i form av statligt ordnad försäkring eller genom tilldelande av statsunderstöd åt sammanslutningar, vilkas stadgar föreskriva utbetalning av understöd åt arbetslösa medlemmar, får jag erinra, att frågan om inrättande av offentlig arbetslöshetsförsäkring är föremål för utredning inom socialförsäkringskommittén.

Vad slutligen angår den i punkt IV gjorda hemställan att varje medlem av internationella arbetsorganisationen måtte så ordna utförandet

av alla arbeten för offentlig myndighets räkning, att dylika arbeten så vitt möjligt reserveras för perioder av arbetslöshet och för sådana landsdelar, som särskilt beröras därav, synes endast behöva påpekas, att systemet att bekämpa arbetslösheten genom offentliga arbeten med framgång tillämpats inom den svenska arbetslöshetspolitiken under krisåren och sedan gammalt utgjort det sätt, varpå särskilt de svenska stadskommunerna under depressionstider sökt att förebygga och mildra arbetslösheten.

Med anledning härav och under åberopande av vad delegationen i denna del ytterligare anfört (bil. s. 40—42), finner jag förevarande rekommendation icke giva anledning till annan åtgärd än ytterligare utredning angående sådan planering av de offentliga arbetena, att arbetslösheten såvitt möjligt därigenom bekämpas.

4:o) *Rekommendation angående ömsesidighet i fråga om behandling av utländska arbetare* (bil. s. 22).

Av den utav delegationen för det internationella socialpolitiska samarbetet gjorda utredningen i denna del (bil. s. 42—43) framgår, att den svenska arbetarskyddslagstiftningen i inskränkt mening icke gör någon skillnad mellan in- och utländska arbetare, att lagen om försäkring för olycksfall i arbete äger full tillämpning på utländska arbetare, som uppehålla sig inom riket, men gör vissa inskränkningar i rätten till ersättning beträffande sådan arbetares familjemedlemmar, vilka vistas utom riket, och beträffande ersättningsberättigad arbetare själv, som icke uppehåller sig i Sverige, samt att lagen om allmän pensionsförsäkring, som dock icke särskilt avser arbetare, uteslutande hänför sig till svenska medborgare. Det synes emellertid böra beaktas, att ömsesidighet på socialförsäkringens område icke väl låter sig genomföra mellan andra stater än sådana, som hava någorlunda likartade och likvärdiga försäkringssystem.

Förevarande rekommendation torde för närvarande endast böra föranleda en anmodan till kommittén för socialförsäkringens organisation att, så vitt möjligt, beakta densamma vid fullgörandet av sitt uppdrag.

5:o) *Förslag till konvention angående kvinnors användande till arbete före och efter barnsbörd* (bil. s. 22).

Den gällande svenska lagen om arbetarskydd av den 29 juni 1912 upptager i 19 och 20 §§ bestämmelser i förevarande ämne, vilka emel-

lertid särskilt i fråga om tillämpningsområdet avsevärt skilja sig från konventionen.

Under det konventionen i stort sett torde kunna sägas äga tillämpning å industri (hantverk därunder inbegripet), byggnadsverksamhet, transportverksamhet och handel, utan hänsyn till företagets storlek, äro arbetarskyddslagens huvudsakliga, i 19 § meddelade bestämmelser enligt 15 § i samma lag endast hänförliga till arbetsställen, där industriellt arbete bedrives i sådan omfattning, att för arbetet i regel användes minst 10 arbetare eller drivkraft om minst 5 effektiva hästkrafter eller ock minst 5 arbetare jämte drivkraft om minst 3 effektiva hästkrafter. Anslutning till konventionen skulle sålunda medföra en utsträckning av här ifrågavarande förbud till att gälla jämväl för hantverks- och mindre industriföretag, byggnads- och transportverksamhet, vari dock endast relativt få kvinnor torde användas, samt handel.

Från konventionens tillämpning äro undantagna företag, i vilka endast användas medlemmar av samma familj, under det arbetarskyddslagen stadgar undantag för arbete, som utföres i arbetarens hem eller eljest under sådana förhållanden, att det icke kan anses tillkomma arbetsgivaren att vaka över arbetets anordnande, ävensom för arbete, som utföres av medlem av arbetsgivarens familj.

Enligt konventionen omfattar förbudet mot kvinnors arbete efter nedkomsten en tidrymd av 6 veckor och är ovillkorligt. Därjämte har kvinna enligt konventionen rätt att lämna arbetet efter företeende av läkarintyg, vilket utvisar, att hon kan vänta sin nedkomst inom 6 veckor. Den sammanlagda ledigheten vid barnsbörd kan sålunda enligt konventionen i normala fall uppgå till 12 veckor. Arbetarskyddslagen förbjuder användande av kvinna till arbete under en tid av 6 veckor efter barnsbörd, för så vitt ej medelst läkarintyg styrkes, att hon utan men för sig eller barnet kan tidigare återtaga arbetet. Vidare är kvinna enligt arbetarskyddslagen berättigad att påfordra ledighet, när hon med intyg av läkare eller barnmorska kan styrka, att hon med sannolikhet kan vänta sin nedkomst inom 2 veckor. Sammanlagt kan ledigheten alltså enligt arbetarskyddslagen uppgå till 8 veckor. I praktiken lärer emellertid ledighetstiden endast sällan uppgå till nämnda maximum, enär någon avsevärd ledighet före barnsbörden blott undantagsvis ifrågasättes och ledighetstiden efter nedkomsten ofta inskränkes med stöd av läkarbetyg.

Beträffande ledighet för amning föreskriver konventionen rätt till en halvtimmes rast 2 gånger om dagen, under det arbetarskyddslagen

stadgar, att kvinna, som själv ammar sitt barn, ej må förvägras erforderlig ledighet härför.

Enligt konventionen skall kvinna, som på grund av förut berörda bestämmelser är frånvarande från arbetet, därunder av allmänna medel eller genom försäkring vara tillerkänd tillräckligt understöd för sitt och barnets uppehälle under hygieniskt tillfredsställande förhållanden ävensom fri vård av läkare eller barnmorska. Någon rätt till dylikt understöd finnes ej enligt svensk lag. I viss mån har dock staten sökt medverka till att bereda understöd åt kvinnor under barnsängsledighet, detta genom det särskilda statsbidrag, vilket lämnas sådana sjukkassor, som meddela moderskapsunderstöd. Ifrågavarande statsbidrag, som utgått alltsedan förut omförmälda bestämmelser i arbetarskyddslagen börjat tillämpas, belöpte sig i början till sammanlagt 25,000 kronor för år men hava sedermera stigit, så att för år 1922 till ifrågavarande ändamål beviljats ett förslagsanslag å 150,000 kronor. Nämnas må även, att enligt det av socialförsäkringskommittén utarbetade förslaget till lag om sjukförsäkring, vilket är avsett att äga tillämpning å samtliga mindre bemedlade, vid barnsbörd skall beredas dels erforderlig vård av barnmorska, dels moderskapspenning under 56 dagar, varav 14 dagar närmast före nedkomsten, och dels ampenning under högst 50 dagar från och med den 42:a dagen efter barnsbörden.

Vad slutligen angår de i konventionens § 4 givna bestämmelserna med ändamål att skydda kvinna mot förlust av anställningen under frånvaro från arbetet på grund av stadgande i konventionen, så saknas motsvarande bestämmelser i svensk lagstiftning.

Konventionen är enligt § 10 för stat, som ratificerat, bindande under 11 år från ikraftträdandet och skall bringas i verkställighet senast den 1 juli 1922.

För att tjäna till ledning vid bedömande av frågan om Sveriges anslutning till förevarande konvention har av delegationen för det internationella socialpolitiska samarbetet hos medicinalstyrelsen och socialstyrelsen begärts yttrande över konventionen, vilken begäran i vad angår sistnämnda myndighet förklarats särskilt åsyfta upplysningar om 1) tillämpningen av den svenska lagens bestämmelser i ämnet; 2) vilka och huru många arbetare (som ej varit underkastade nämnda bestämmelser) konventionens genomförande direkt skulle beröra; samt 3) i vad mån och på vad sätt kvinnliga arbetare nu genom medlemskap i sjukkassor komma i åtnjutande av moderskapsunderstöd under lagstadgad barnsängsvila.

Vid sådant förhållande synes konventionsförslaget från svensk sida för närvarande icke böra föranleda annan åtgärd än att de av delegationen igångsatta utredningarna fullföljas.

6:o) *Förslag till konvention angående kvinnors nattarbete* (bil. s. 26).

Inom gällande svensk rätt återfinnas motsvarande bestämmelser i lagen den 20 november 1909 angående förbud mot kvinnors användande till arbete nattetid i vissa industriella företag.

Förevarande konvention överensstämmer, med undantag för tillämpningsområdet, i allt väsentligt med den i Bern år 1906 avslutade konventionen om förbud mot nattarbete för kvinnor, sysselsatta inom industrien, vilken konvention legat till grund för nyssnämnda svenska lag. Vår lagstiftning i ämnet motsvarar alltså med omförmälda undantag nära den förevarande Washingtonkonventionen.

I avseende å tillämpningsområdet märkas väsentligen två skiljaktigheter mellan konventionen och vår lag: dels att konventionen omfattar förutom industri alla slag av byggnadsarbete, under det lagen ej avser dylikt arbete i vidare mån, än det är att hänföra till industriell verksamhet, och dels att konventionen äger tillämpning på alla industri- och byggnadsföretag utan hänsyn till arbetarantalet, under det lagens tillämpning är begränsad till sådana industriella företag, vilka drivas i den omfattning, att i företaget under någon tid av nästföregående eller löpande år sysselsatts flera än 10 arbetare.

I fråga om giltighetstid och tid för verkställighet gäller beträffande denna konvention detsamma som beträffande den under 5:o) omförmälda konventionen.

Delegationen för det internationella socialpolitiska samarbetet har av socialstyrelsen begärt yttrande över konventionen, särskilt i fråga om vilka och huru många arbetare skulle direkt beröras av den utsträckning av nattarbetsförbudet, som konventionens tillämpning skulle medföra.

Konventionsförslaget synes för närvarande icke böra föranleda annan åtgärd än att berörda utredning fullföljes.

7:o) *Rekommendation angående skydd mot mjältbrand* (bil. s. 29).

Utredning i ämnet är under förberedelse. Någon annan åtgärd torde rekommendationen för närvarande så mycket mindre giva anledning

till, som frågan om åvägabringande av en konvention i ämnet är uppförd å dagordningen för nästkommande arbetskonferens.

8:o) *Rekommendation angående skydd för kvinnor och barn mot blyförgiftning* (bil. s. 30).

I anledning av förevarande rekommendation har socialstyrelsen på framställning av delegationen för det internationella socialpolitiska samarbetet igångsatt en undersökning rörande blyförgiftningsfaran inom porslins- och lervarufabriker i vårt land samt den inverkan ett förbud för kvinnors och minderårigas sysselsättande inom ifrågakommande avdelningar i dessa fabriker kan anses medföra på nu rådande arbetsförhållanden, och har för denna undersökning särskilda medel av Kungl. Maj:t ställts till styrelsens förfogande.

För närvarande synes rekommendationen icke böra föranleda annan åtgärd än att berörda undersökning fullföljes.

9:o) *Rekommendation angående inrättandet av en offentlig hälsovårdsmyndighet* (bil. s. 31).

Såsom delegationen för det internationella socialpolitiska samarbetet framhåller (bil. s. 44), hava de hygieniska synpunkterna noga beaktats vid utformandet och genomförandet av vår arbetarskyddslagstiftning, och vår yrkesinspektion torde jämväl härutinnan i stort sett få anses tillfredsställande.

Förevarande rekommendation synes därför icke böra föranleda några organisatoriska åtgärder inom den svenska socialförvaltningen utan allenast en anmodan till socialstyrelsen såsom yrkesinspektionens chefsmyndighet att beträffande yrkesinspektionens verksamhet i hygieniskt avseende träda i förbindelse med den internationella arbetsbyrån.

10:o) *Förslag till konvention angående fastställandet av minimiålder för barns användande till industriellt arbete* (bil. s. 32).

Inom den gällande svenska lagstiftningen återfinnas bestämmelser i förevarande ämne uti arbetarskyddslagen 9 § andra stycket.

Anslutning till konventionen skulle för Sveriges vidkommande väsentligen medföra den förändring, att den lagstadgade åldersgränsen komme att höjas beträffande hantverket och den mindre industrien för såväl gossar som flickor från 12 till 14 år samt beträffande den större industrien — som avses i 15 § arbetarskyddslagen och förut definierats vid 5:o) — för gossar från 13 till 14 år.

Dessa konsekvenser skulle emellertid i avsevärd mån modifieras genom bestämmelserna i arbetarskyddslagen 9 § första stycket, som med undantag för ferietid generellt förbjuder minderårigas användande i arbete, innan de inhämtat den för folkskolan bestämda lärokursen eller däremot svarande kunskaper och färdigheter eller ock efter fyllda 13 år erhållit behörigt tillstånd att lämna folkskolan. Anmärkas må även, att det för användande av minderårig till arbete inom den större industrien i 15 § uppställda villkoret om tillfredsställande läkarbetyg torde vara ägnat att i viss mån tillgodose det med konventionen åsyftade ändamålet.

I fråga om giltighetstid och tid för verkställighet gäller beträffande denna konvention detsamma som beträffande den under 5:o) omförmälda konventionen.

Delegationen för det internationella socialpolitiska samarbetet har över förevarande konvention begärt yttrande dels av socialstyrelsen, särskilt i fråga om vilka och huru många minderåriga arbetare skulle drabbas av konventionens strängare bestämmelser angående minimiålder, dels ock av skolöverstyrelsen med påpekande av önskvärdheten att erhålla upplysning om i vilken utsträckning skolpliktiga minderåriga under 14 år användas till arbete inom de verksamhetsområden, som inbegripas under konventionen.

Intill dess den sålunda igångsatta utredningen fullbordats, lärer någon åtgärd från statsmakternas sida icke vara påkallad.

11:o) *Förslag till konvention angående barns nattarbete inom industrien* (bil. s. 35).

För vårt land gällande bestämmelser i ämnet äro meddelade i arbetarskyddslagen 13 § d) och 16 § första stycket.

Beträffande tillämpningsområdet för ifrågavarande nattarbetsförbud må först framhållas, att konventionens tillämpning är begränsad till industri-, byggnads- och transportföretag, oberoende av företagens storlek, under det den svenska lagens förbud mot nattarbete inskränker sig till

industri- och byggnadsarbete; konventionens tillämpning jämväl å transportföretag torde emellertid ej vara av avsevärd betydelse, då dessa företag ej sysselsätta något större antal minderåriga.

Den allmänna åldersgränsen, fyllda 18 år, är densamma enligt konventionen och enligt lagen.

Undantagna från konventionens förbud äro företag, som endast sysselsätta medlemmar av samma familj, samt arbete, som utföres av minderåriga över 16 år i vissa angivna företag och som på grund av sin natur måste bedrivas kontinuerligt dag och natt; vidare medgivas för minderåriga över 16 år undantag i fall av force majeure samt då offentlig myndighet med hänsyn till särskilt allvarliga förhållanden finner det allmänna intresset så kräva. Den svenska lagen medgiver för minderåriga, som fyllt 16 år, i regel undantag, så snart arbetet är begränsat till högst 8 timmar av dygnet, vilket numera efter arbetstidslagens tillkomst i stort sett innebär, att något förbud mot nattarbete för minderåriga över 16 år ej existerar.

Vad slutligen angår begreppet »natt», avser konventionen därmed en tidrymd av minst 11 på varandra följande timmar, vari alltid skall ingå tiden mellan kl. 10 e. m. och kl. 5 f. m., under det lagen därmed menar en till sitt läge fast tidrymd, nämligen mellan kl. 7 e. m. och kl. 6 f. m.

I fråga om giltighetstid och tid för verkställighet gäller beträffande denna konvention detsamma som beträffande den under 5:o) omförmälda konventionen.

Delegationen för det internationella socialpolitiska samarbetet har anhållit om socialstyrelsens yttrande över konventionen, särskilt i fråga om vilka och huru många arbetare skulle direkt beröras av den utvidgning av nattarbetsförbudet, som konventionen innebär.

Vid sådant förhållande synes konventionsförslaget från svensk sida för närvarande icke böra föranleda annan åtgärd än att den av delegationen igångsatta utredningen fullföljes.

12:o) *Rekommendation angående tillämpningen av den i Bern år 1906 antagna internationella konventionen rörande förbud mot användande av vit (gul) fosfor inom tändsticksindustrien* (bil. s. 39).

Sverige har den 27 februari 1920 anslutit sig till ifrågavarande konvention, och genom förordning samma dag har Kungl. Maj:t utvidgat

det förut gällande förbudet mot försäljning inom riket av tändstickor, i vilkas tändmassa vanlig (vit eller gul) fosfor ingår, till att avse jämväl tillverkning och införsel av sådana tändstickor.

Förevarande rekommendation är således för Sveriges vidkommande redan uppfylld.

B. Konferensen i Genua.

Vid konferensen i Genua beslutades 3 förslag till konventioner och 4 rekommendationer.

1:o) *Rekommendation angående begränsning av arbetstiden inom fiskerihanteringen* (bil. s. 105).

Delegationen för det internationella socialpolitiska samarbetet har framhållit (bil. s. 119), att en arbetstidsreglering för fisket med hänsyn särskilt till de skiftande förhållanden, under vilka denna näring bedrives, är synnerligen svår att genomföra. Av denna anledning hade man ock vid utarbetande av lagarna om arbetstidens begränsning och om arbetstiden å svenska fartyg funnit sig nödsakad att från dessa lagars tillämpning undantaga fisket, men dessa lagar och särskilt den senare av dem skulle sannolikt komma att indirekt i viss mån verka begränsning av arbetstiden inom facket. Delegationen har därför ansett förevarande rekommendation ej skäligen kunna föranleda någon åtgärd från statsmakternas sida.

Lika med delegationen finner jag så starka praktiska skäl tala mot en lagstadgad reglering av arbetstiden inom fiskerihanteringen, att jag nödgas avstyrka vidtagandet av åtgärder i enlighet med förevarande rekommendation.

2:o) *Rekommendation angående begränsning av arbetstiden i inre sjöfart* (bil. s. 106).

Såsom delegationen för det internationella socialpolitiska samarbetet framhållit (bil. s. 120), äger lagen om arbetstidens begränsning å svenska fartyg tillämpning jämväl å arbete i den inre sjöfarten. Denna

arbetstidsreglering motsvarar visserligen icke det i rekommendationen uppställda kravet på 8 timmars arbetsdag och 48 timmars arbetsvecka men lärer få anses gå så långt, som de praktiska förhållandena för närvarande skäligen medgiva. Övriga i förevarande rekommendation framställda krav synas i stort sett, såsom även påpekats av delegationen, antingen sakna betydelse för vårt land eller ock redan vara tillgodosedda.

Vid sådant förhållande finner jag i likhet med delegationen förevarande rekommendation icke böra för närvarande föranleda någon åtgärd.

3:o) *Rekommendation angående åvägabringande i olika länder av sjömanslagar* (bil. s. 108).

Ett av sjölagskommittén under skandinaviskt samarbete upprättat förslag till sjömanslag är enligt remiss av den 4 mars 1920 underställt lagrådets prövning för att sedermera framläggas för riksdagen.

Genom fullföljande av detta lagstiftningsärende torde för Sveriges vidkommande ett viktigt steg få anses vara taget i riktning mot uppfyllande av förevarande rekommendation. Någon särskild ytterligare åtgärd i anledning av rekommendationen synes för närvarande icke vara erforderlig.

4:o) *Förslag till konvention angående fastställande av minimiålder för barns användande i arbete till sjöss* (bil. s. 108).

Såsom delegationen för det internationella socialpolitiska samarbetet närmare utrett (bil. s. 150—152), finnas åldersbestämmelser av i det hela samma art som de i förevarande konvention stadgade redan meddelade i vår sjölag och hava i huvudsak oförändrade upptagits i det under nästföregående punkt omförmälda förslaget till sjömanslag. Några ändringar i den i administrativ väg utfärdade sjömanshusförordningen bliva väl erforderliga vid anslutning till konventionen, men genomförandet av dessa torde ej möta någon svårighet.

Jag får därför hemställa, att Sverige måtte biträda förevarande konvention. Denna är för stat, som ratificerat, bindande under 11 år från ikraftträdandet och skall bringas i verkställighet senast den 1 juli 1922.

5:o) *Rekommendation angående arbetslöshetsförsäkring för sjömän* (bil. s. 111).

I det åt socialförsäkringskommittén givna uppdraget att utreda frågan om en allmän arbetslöshetsförsäkring för arbetare ingår även utredning av frågan om arbetslöshetsförsäkring för sjömän.

Ifrågavarande rekommendation torde därför icke böra föranleda någon särskild åtgärd.

6:o) *Förslag till konvention angående ersättning för arbetslöshet vid fall av fartygs förolyckande* (bil. s. 112).

Den i förevarande konvention fastslagna principen är, såsom delegationen för det internationella socialpolitiska samarbetet påpekat (bil. s. 152), en nyhet för svensk rätt, men har upptagits i det nyss omförmälda förslaget till sjömanslag (41 §).

Konventionen är för stat, som ratificerat, bindande under 6 år från ikraftträdandet och skall bringas till verkställighet senast den 1 juli 1922.

Förslaget till sjömanslag, som för närvarande behandlas av lagrådet, torde komma att föreläggas 1922 års riksdag. Frågan om Sveriges anslutning till förevarande konvention synes först i samband därmed böra upptagas till slutlig prövning.

7:o) *Förslag till konvention angående arbetsförmedling för sjömän* (bil. s. 114).

Såsom delegationen för det internationella socialpolitiska samarbetet i sitt yttrande över detta konventionsförslag (bil. s. 154—161) påpekat, har i vårt land arbetsförmedlingen för sjömän, som författningsenligt varit anförtrodd åt sjömanshusen, men i realiteten övergått till affärsmässigt driven privat verksamhet, på de sista åren börjat överföras till den offentliga arbetsförmedlingen. Redareföreningens förhyrningskontor i Stockholm, Göteborg, Hälsingborg och Malmö hava övertagits av den offentliga arbetsförmedlingen, och det är meningen att till denna efter hand överföra även den i övriga hamnar av samma förening bedrivna förhyrningsverksamheten. Härigenom skulle platsförmedlingen för sjömän

i enlighet med principerna för den offentliga arbetsförmedlingen komma att utövas på det sätt, som åsyftas i förevarande konvention. Genomförandet av de författningsändringar, som anslutning till konventionen påkallar, torde ej möta några avsevärda svårigheter.

I fråga om giltighetstiden gäller beträffande denna konvention detsamma som beträffande den under nästföregående punkt omförmälda konventionen.

På grund av det nu sagda och under åberopande av vad delegationen ytterligare anfört anser jag mig böra förorda Sveriges anslutning till förevarande konvention.

Enligt de förut omförmälda reglerna rörande den vidare behandlingen av beslut, som fattats vid den internationella arbetsorganisationens konferenser, synas dessa beslut i vårt land böra underställas riksdagen. Jag får därför under åberopande av § 54 i riksdagsordningen hemställa,

att Kungl. Maj:t måtte till riksdagen avlåta proposition med anhållan om riksdagens yttrande angående de vid den internationella arbetsorganisationens konferenser i Washington år 1919 och i Genua år 1920 antagna konventionsförslagen och rekommendationerna.

Till denna av statsrådets övriga ledamöter biträdda hemställan behagade Hans Maj:t Konungen lämna bifall samt förordnade, att proposition i ämnet av den lydelse, bilaga vid detta protokoll utvisar, skulle avlåtas till riksdagen.

Ur protokollet:

Conr. Falkenberg.

SVERIGES DELEGATION FÖR DET INTERNATIONELLA

SOCIALPOLITISKA SAMARBETET. I.

Bil. A.

UNDERDÅNIG FRAMSTÄLLNING

MED DE Å

INTERNATIONELLA ARBETSORGANISATIONENS KONFERENS I WASHINGTON ÅR 1919

ANTAGNA KONVENTIONSFÖRSLAG OCH HEMSTÄLLANDEN

AVGIVEN AV

SVERIGES DELEGATION FÖR DET INTERNATIONELLA SOCIALPOLITISKA SAMARBETET

STOCKHOLM 1921
KUNGL. BOKTRYCKERIET. P. A. NORSTEDT & SÖNER
211454

INNEHÅLLSFÖRTECKNING.

Sid.

Underdånig skrivelse 1
Inledning 3
Den internationella arbetsorganisationen enligt fredsfördraget i Versailles 4
Washington-konferensen 9
I. Förslag till konvention angående begränsning av arbetstiden i industriella företag till åtta timmar om dagen och fyrtioåtta timmar i veckan 10
II. Förslag till konvention angående arbetslösheten 18
III. Hemställan angående arbetslösheten 21
IV. Hemställan angående ömsesidighet i fråga om behandlingen av utländska arbetare 22
V. Förslag till konvention angående kvinnors användande till arbete före och efter barnsbörd 22
VI. Förslag till konvention angående kvinnors nattarbete 26
VII. Hemställan angående skydd mot mjältbrand 29
VIII. Hemställan angående skydd för kvinnor och barn mot blyförgiftning . . . 30
IX. Hemställan angående inrättandet av en offentlig hälsovårdsmyndighet . . . 31
X. Förslag till konvention angående fastställandet av minimiålder för barns användande till industriellt arbete 32
XI. Förslag till konvention angående barns nattarbete inom industrien 35
XII. Hemställan angående tillämpningen av den i Bern år 1906 antagna internationella konventionen rörande förbud mot användande av vit (gul) fosfor inom tändsticksindustrien 39
Behandlingen av Washington-konferensens beslut 40
Bilaga 1: Fredsfördragets i Versailles bestämmelser rörande den internationella arbetsorganisationen 45
Bilaga 2: Originaltexterna till de å Washington-konferensen antagna konventionsförslagen och hemställandena (I: s. 56; II: s. 67; III: s. 71; IV: s. 73; V:s. 74; VI: s. 78; VII: s. 83; VIII: s. 84; IX: s. 86; X: s. 87; XI: s. 92; XII: s. 97) . 56

Stockholm den 25 januari 1921.

TILL KONUNGEN

Med upplösande av tvänne tidigare tillsatta delegationer, anförtrodda skilda uppgifter beträffande det internationella socialpolitiska samarbetet, har Kungl. Maj:t den 19 sistlidne november tillsatt en ny dele-

gation[1] samt uppdragit åt densamma att i samverkan med vederbörande ämbetsmyndigheter dels bevaka Sveriges intressen med avseende å nämnda samarbete och därvid särskilt förbereda Sveriges deltagande i den internationella arbetsorganisationens konferenser, dels ock verka för ett gemensamt uppträdande utåt från de nordiska ländernas sida å det socialpolitiska området. Åt nu ifrågavarande delegation uppdrogs därjämte att övertaga de arbetsuppgifter, vilka tidigare överlämnats till omförmälda, numera upplösta delegationer, men icke av dem hunnit slutföras.

Delegationen, som antagit benämningen »Sveriges delegation för det internationella socialpolitiska samarbetet», har vid upptagande av sin verksamhet ansett sig böra i första hand tillse, vilka formella förpliktelser kunna anses åligga vårt land till följd av dess anslutning till den internationella arbetsorganisationen. Delegationen har därvid uppmärksammat den bestämmelse, som innefattas i § 405 femte stycket av fredsfördraget i Versailles, vilken bestämmelse ålägger de till nämnda organisation anslutna staterna att inom ett år eller, vid förhinder på grund av exceptionella omständigheter, inom aderton månader från avslutandet av ett sammanträde av organisationens generalkonferens underställa därå antagna hemställanden och konventionsförslag den eller de myndigheter, till vilkas kompetensområden resp. frågor höra, för deras omgestaltande till lag eller vidtagande av andra åtgärder.

Då nu den internationella arbetsorganisationens första konferens, som hölls i Washington hösten 1919, på grund av särskilda förhållanden skall anses ha avslutat sitt sammanträde den 27 januari 1920, bör med dess beslut av nyssnämnda art, såvitt möjligt företagas omförmälda åtgärd senast den 27 innevarande januari.

Med hänsyn till önskvärdheten, att berörda förpliktelse i rätt tid fullgöres, har delegationen, utan förbidan på slutlig handläggning inom delegationen av Washingtonkonferensens beslut, ansett sig böra redan nu till Kungl. Maj:t inkomma med efterföljande framställning samt anhålla, att Kungl. Maj:t täcktes med de i framställningen återgivna besluten förfara i enlighet med härovan refererade bestämmelse i fredsfördraget.

På delegationens vägnar:

GUNNAR HUSS.

A. Molin.

---

[1] Bestående av E. G. Huss, ordförande, J. S. Edström, R. G. H. von Koch, A. H. Lindqvist, J. A. E. Molin, A. Thorberg och A. H. von Sydow med J. E. Löfgren, O. H. Almström, O. Carlsson, K. Hesselgren, K. W. Holmström, C. G. Lagercrantz och B. E. Wijkander såsom suppleanter.

Inledning.

Tanken på en internationell reglering av arbetarskyddet är nära nog lika gammal som lagstiftningen rörande detta ämne. Den namnkunniga engelska socialreformatorn och industriidkaren Robert Owen arbetade sålunda redan i början av förra seklet på förverkligandet av denna tanke och sökte bl. a. år 1818 att intressera den heliga alliansens kongress i Aachen därför. Något praktiskt resultat nådde dock varken han eller hans närmare efterföljare. I samband med de mer långtgående och för den internationella konkurrensen icke betydelselösa kraven på arbetarskyddets område, som med växande styrka gjordes gällande under 1800-talets senare del, blev berörda tanke föremål för större uppmärksamhet. Det schweiziska förbundsrådet vände sig såväl år 1880 som år 1889 till ett flertal andra staters regeringar med inbjudan till förhandlingar för åvägabringande av överenskommelser rörande arbetarskyddslagstiftningen. I det senare fallet fann inbjudningen ett gynnsamt mottagande, men ledde den likväl ej till något resultat. Tyska kejsaren hade nämligen under tiden utfärdat kallelse till en internationell arbetarskyddskonferens i Berlin år 1890, och ansåg sig förbundsrådet med hänsyn därtill ej böra vidhålla sin inbjudan.

Konferensen i Berlin ledde visserligen ej till några avtal mellan de olika staterna om lagstiftningsåtgärder utan endast till uppställandet av vissa önskemål till beaktande vid och påskyndande av arbetarskyddslagstiftningens utveckling, men torde det oaktat ej kunna frånkännas stor betydelse för ifrågavarande idés förverkligande.

På en internationell kongress för lagstadgat arbetarskydd i Paris år 1900 grundades den internationella föreningen för lagstadgat arbetarskydd. Härmed hade strävandena till en internationell reglering av arbetarskyddet fått ett eget organ, som genom sektioner i ett flertal länder samt internationella konferenser och andra former för mellanfolkligt samarbete kraftigt bidragit att främja arbetarskyddslagstiftningens utveckling mot nu berörda mål. Föreningen har varit utrustad med särskild byrå i Basel, vilken i »Bulletin des Internationalen Arbeitsamtes»

— även utgiven på engelska och franska språken — lämnat redogörelser för lagstiftning och andra företeelser på det socialpolitiska området i alla kulturländer, samt har åtnjutit statsunderstöd från ett avsevärt antal stater. Sedan många år har föreningen varit företrädd av en sektion här i landet, och har svenska riksdagen till upprätthållande av dess byrå i Basel sedan länge beviljat ett årligt anslag av 750 kronor. På föreningens initiativ har tillkommit tvenne jämväl av Sverige biträdda internationella konventioner, den ena angående förbud mot kvinnors användande till nattarbete inom industrien och den andra avseende förbud mot användande av vit (gul) fosfor inom tändsticksindustrien. På en konferens i Bern år 1913 antogos grundlinjer till konventioner rörande förbud mot minderårigas användande till nattarbete samt angående begränsning av minderårigas och kvinnors arbetsdag till 10 timmar. Världskriget kom emellertid emellan och hindrade det slutliga utformandet av berörda konventioner.

Såsom internationellt verksamma på arbetarskyddets område — detta begrepp taget i vidsträckt bemärkelse — böra måhända, ehuru deras uppgifter haft mer speciella syften, i detta sammanhang jämväl omnämnas den internationella kommittén för socialförsäkring i Paris samt den internationella föreningen för arbetslöshetens bekämpande, vilken förening haft sitt säte förlagt till Gent. Även dessa organisationer ha varit företrädda genom särskilda sammanslutningar i olika länder samt verkat för sina syften genom avhållande av internationella konferenser och utgivande av betydelsefulla publikationer.

Den internationella arbetsorganisationen enligt fredsfördraget i Versailles.

Redan långt före världskrigets slut framfördes, bl. a. å de fackliga arbetarkonferenserna i Leeds år 1916 och i Bern år 1917 samt från den internationella föreningen för lagstadgat arbetarskydds sida tanken att i samband med fredsslutet träffa några anstalter, varigenom de under kriget av flera anledningar starkt skärpta och i viss mån av regeringarna biträdda kraven på sociala reformer skulle på verksamt sätt tillgodoses. Den för uppställande av fredsvillkoren för Tyskland i början av år 1919 i Paris församlade konferensen av representanter för de allierade och associerade makterna uppmärksammade även här berörda fråga samt uppdrog åt en särskild kommission att undersöka arbetsvillkoren ur internationell synpunkt och taga under övervägande de internationella möjligheterna för ett gemensamt uppträdande i fråga om arbetets reglering. Kommissionen skulle därjämte framlägga förslag till ett permanent organ

med uppgift att fortsätta dessa undersökningar och överväganden i samarbete med och under ledning av nationernas förbund. Kommissionens förslag, för vilket ett från engelsk sida utarbetat utkast legat till grund, förelåg färdigt den 24 mars 1919 och bifölls med några smärre jämkningar enhälligt vid plenarsammanträde av fredskonferensen den 11 därpå följande april samt ingick i de fredsvillkor, som sedermera i Versailles förelades den tyska regeringens ombud. Förslaget ingick oförändrat i det den 28 juni 1919 i Versailles undertecknade fredsfördraget mellan de allierade och associerade makterna å ena sidan samt Tyska riket å den andra. — enahanda bestämmelser intogos sedermera i de övriga fredsfördrag, varigenom verldskriget avslutades.

Redan i förstnämnda fördrags första del, som innehåller förbundsakten för nationernas förbund, återfinnes (i § 23) en principiell förklaring, att förbundets medlemmar skola söka åvägabringa och upprätthålla rättvisa och humana arbetsvillkor såväl inom egna statsområden som i alla länder, dit deras inflytande når, samt att de i sådant syfte skola upprätta och vidmakthålla nödiga internationella organ.

Fördragets del XIII, som har rubriken »Arbete», sönderfaller i två avdelningar, av vilka den första är ägnad åt den till nationernas förbund hörande permanenta internationella arbetsorganisationen, som enligt nyssberörda förklaring i förbundsakten skulle inrättas för det socialpolitiska reformarbetets bedrivande. Denna avdelning inledes med ett kort angivande av motiven och målen för reformarbetet, varefter i fyra kapitel följa bestämmelser rörande organisationens utformning, befogenheter m. m.

Härnedan skall i korthet redogöras för det mer huvudsakliga eller eljest betydelsefulla innehållet i nyss berörda bestämmelser. För fullständigare upplysningar i ämnet får delegationen hänvisa till den såsom bil. 1 närlagda översättningen av bestämmelserna ifråga.

Den internationella arbetsorganisationen, som omfattar samtliga medlemmar av nationernas förbund, har följande organ:

1) generalkonferensen av representanter för medlemmarna,

2) styrelsen (conseil d'administration, governing body) för den internationella arbetsbyrån samt

3) nämnda byrå.

Konferensen sammanträder vid behov, dock minst en gång om året. Å densamma företrädes varje medlem av fyra ombud, varav två representera regeringen, under det två övriga företräda resp. arbetsgivare och arbetare inom landet ifråga. Varje ombud får åtföljas av högst två experter för varje å dagordningen för sammanträdet upptaget ärende. Förekommer till överläggning ärende, som särskilt berör kvin-

norna, skall minst en av experterna vara kvinna. Arbetsgivar- och arbetarombuden skola utses i samförstånd med vederbörandes mest representativa fackliga sammanslutningar. Varje ombud har en röst. Konferensen sammanträder där nationernas förbund har sitt säte, såvida ej konferensen vid ett föregående sammanträde bestämt annan plats därför.

Beträffande förslag, som äro uppförda på konferensen dagordning har konferensen att välja mellan två former för godtagande. Antingen skall beslutet utmynna i en hemställan (recommendation), avsedd att underställas vederbörande stater för vidtagande av lagstiftnings- eller andra åtgärder eller ock skall det resultera i ett förslag till internationell konvention, avsedd att ratificeras av organisationens medlemmar. I båda fallen erfordras för godkännande beslut två tredjedels majoritet.

Styrelsen för arbetsbyrån består av 24 ledamöter, av vilka 12 representera regeringarna samt 6 utses av arbetsgivarnas och 6 av arbetarnas konferensombud. Av de 12 ledamöter, som representera regeringarna, skola 8 utses av de mest betydande industristaterna; de återstående 4 ledamöterna nämnas av regeringarna i de länder, som utsetts därtill av konferensombuden för regeringarna i de stater, som icke tillhöra förstnämnda kategori. Tvist om vilka stater skola anses mest betydande i industriellt avseende avgöres av nationernas förbunds råd. Mandattiden för styrelsens ledamöter är tre år. Styrelsen sammanträder å tider, som den själv bestämmer — hittills ha hållits sex sammanträden.

Styrelsen leder den internationella arbetsbyråns verksamhet och har därjämte att upprätta dagordning för generalkonferensens sammanträden m. m.

I styrelsen äro för närvarande företrädda regeringarna i följande stater: Belgien, Danmark, Frankrike, Italien, Japan, Schweiz, Storbritannien och Tyskland — de åtta mest betydande industristaterna — samt Argentina, Canada, Polen och Spanien. Beträffande Danmark är dock att märka, att det beretts representation endast tillsvidare i stället för Amerikas Förenta Stater. Genom arbetsgivarombud representeras Belgien, Frankrike, Italien, Storbritannien, Tjecko-Slovakien och, i avbidan på Amerikas Förenta Staters anslutning, Schweiz. Arbetarrepresentanter räknar överstyrelsen från Frankrike, Nederländerna, Storbritannien, Sverige, Tyskland och, i förbidan på Amerikas Förenta Staters anslutning, Canada.

I spetsen för den internationella arbetsbyrån står en av styrelsen utsedd direktör — för närvarande förre franske ministern Albert Thomas. Byrån sysselsätter ett stort antal tjänstemän — även kvinnliga — från ett flertal nationaliteter. Bland de uppgifter, som åligga byrån, vilken

är organisationens arbetande och verkställande organ, märkas verkställande av utredningar i frågor, som skola behandlas av generalkonferensen eller styrelsen, samt utförande av undersökningar, som anbefallts av konferensen. Av byrån utgivas periodiska och andra publikationer.

Kostnaderna för de olika staternas representerande å konferensen eller i styrelsen bestridas av resp. stater. Övriga utgifter betalas av nationernas förbund.

I fråga om verkställigheten av konferensens beslut stadgas, att varje medlem av organisationen skall vara förbunden att inom ett år från avslutande av ett konferenssammanträde underställa därå antagna hemställanden och konventionsförslag den eller de myndigheter, till vilkas kompetensområden resp. frågor höra, för deras omgestaltande till lag eller vidtagande av andra åtgärder. Om det till följd av exceptionella omständigheter är omöjligt att fullgöra nyss berörda förpliktelse inom ett år, skall den fullgöras snarast möjligt och under intet förhållande senare än 18 månader från sammanträdets avslutande.

Om åtgärder, som vidtagits med anledning av en hemställan, skall underrättelse meddelas generalsekreteraren hos nationernas förbund. Till honom skall även meddelas underrättelse rörande ratifikation av konventioner.

Att märka är, att om en hemställan ej leder till någon lagstiftningsåtgärd eller annat åtgörande till hemställandets genomförande eller om ett konventionsförslag icke vinner vederbörande myndighets eller myndigheters bifall, så skall resp. medlem av organisationen icke vara underkastad någon vidare förpliktelse med hänsyn därtill. I intet fall skall en medlem till följd av antagande å konferensen av en hemställan eller ett konventionsförslag vara förpliktad att minska det skydd, som redan genom lagstiftning kan vara tillförsäkrat vederbörande arbetare.

Varje medlem av organisationen åtager sig att till internationella arbetsbyrån avgiva årlig redogörelse för de åtgärder, som vidtagits av honom för att bringa till verkställighet de konventioner, som han biträtt.

I förevarande avdelning av fredsfördragets del XIII meddelas även vissa bestämmelser, som ha till ändamål att garantera iakttagandet av de skyldigheter, som åligga organisationens medlemmar. Erinran av en facklig arbetar- eller arbetsgivarsammanslutning mot medlem, som enligt sammanslutningens mening icke på tillfredsställande sätt säkerställt förverkligandet av en konvention, som medlemmen biträtt, skall sålunda av internationella arbetsbyrån överlämnas till styrelsen, och kan denna därefter inbjuda vederbörande regering att förklara sig samt, om förklaring ej erhålles inom skälig tid eller inkommen förklaring synes otill-

fredsställande, offentliggöra erinringen och, därest förklaring avgivits, jämväl denna.

Vidare kunna medlemmarna av organisationen framställa klagomål mot varandra, antingen med hänsyn till bristande verkställighet av en konvention eller på den grund, att en medlem icke fullgjort förut omförmälda förpliktelse att inom viss tid underställa en hemställan eller ett konventionsförslag, som antagits genom konferensbeslut, vederbörande myndighet eller myndigheter. I det förra av nu berörda fall äger styrelsen att, därest saken icke låter sig ordna genom hänvändelse till och förklaring av vederbörande regering, hänskjuta klagomålet till en på visst föreskrivet sätt sammansatt undersökningskommission, som har att utreda frågan och däröver avgiva rapport. Förfarande, som här avses, kan för övrigt även utan klagomål av medlem inledas av styrelsen antingen på eget initiativ eller efter klagan av ett konferensombud. I sin rapport skall undersökningskommissionen föreslå åtgärder, ägnade att tillfredsställa den klagande regeringen, jämte tidsfrister för åtgärdernas vidtagande ävensom i fall av behov de åtgärder av ekonomisk karaktär gent emot den anklagade medlemmen, vilka kommissionen kan finna lämpliga och de övriga regeringarna berättigade att vidtaga. Nationernas förbunds generalsekreterare har att delgiva samtliga i frågan intresserade regeringar kommissionens rapport och att offentliggöra densamma. Var och en av de intresserade regeringarna åligger därefter att inom en månad meddela generalsekreteraren, huruvida den godtager eller icke godtager de i rapporten framlagda förslagen och i senare fallet, om den önskar hänskjuta tvisten till nationernas förbunds permanenta internationella domstol.

I det senare av härovan angivna fall eller då fråga är om försummelse att inom viss tid underställa hemställan eller konventionsförslag vederbörande myndighet eller myndigheter går saken omedelbart till nationernas förbunds nyssnämnda domstol.

I den senare delen av fredsfördragets del XIII uppdragas vissa riktlinjer för det internationella socialpolitiska reformarbetet, och framhållas såsom av särskild och aktuell betydelse efterföljande nio grundsatser:

1) Arbetet får ej betraktas såsom enbart en vara eller handelsartikel.

2) Rätten till sammanslutning för alla icke lagstridiga syften bör tillkomma såväl arbetstagare som arbetsgivare.

3) Arbetarna böra betalas en lön, varigenom dem tillförsäkras en tillfredsställande levnadsstandard i enlighet med deras tids och lands uppfattning.

4) Åtta timmars arbetsdag och fyrtioåtta timmars arbetsvecka bör uppställas såsom mål över allt, där detta ännu ej blivit uppnått.

5) En vilotid per vecka av minst tjugufyra timmar, om möjligt omfattande söndagen, bör genomföras.

6) Barnarbete bör avskaffas och skyldighet införas att så begränsa arbetet för minderåriga av båda könen, att deras utbildning må kunna fortföljas och deras kroppsliga utveckling tryggas.

7) Principen om lika lön för arbete av samma värde utan hänsyn till kön bör förverkligas.

8) De i varje land beträffande arbetsvillkoren utfärdade föreskrifter skola tillförsäkra alla arbetare, som med laglig rätt vistas i landet, en med billighet överensstämmande behandling i ekonomiskt avseende.

9) Varje stat skall upprätta en tillsynsmyndighet, i vilken även kvinnor skola ingå, för att trygga tillämpningen av lagar och föreskrifter beträffande arbetarnas skydd.

Washington-konferensen.

Den internationella arbetsorganisationens konferens sammanträdde första gången, i enlighet med tilläggsbestämmelse i förbundsakten, i Washington och pågick under tiden den 29 oktober—29 november 1919. Å konferensen voro representerade följande 39 stater: Argentina, Belgien, Brasilien, Canada, Chile, Danmark, Equador, Finland, Frankrike, Grekland, Guatemala, Haiti, Indien, Italien, Japan, Kina, Kolumbia, Kuba, Nederländerna, Nicaragua, Norge, Panama, Paraguay, Persien, Peru, Polen, Portugal, Rumänien, Salvador, Schweiz, Serbien-Kroatien-Slavonien, Siam, Spanien, Storbritannien, Sydafrika, Sverige, Tjecko-Slovakien, Uruguay och Venezuela. Tyskland och Österrike, som av konferensen upptogos till medlemmar i den internationella arbetsorganisationen, hunno icke att sända ombud till konferensen. Av liknande anledning var ej heller Luxemburg representerat å konferensen. Amerikas Förenta Stater, vilkas ställning till fredsfördraget som bekant var föremål för meningsskiljaktigheter mellan landets ledande organ, voro icke officiellt företrädda på konferensen.

Sverige var å konferensen representerat av legationsrådet, numera ministerresidenten A. E. M. Sjöborg och statens fattigvårdsinspektör, numera kanslirådet G. H. von Koch såsom regeringsombud samt ordföranden i svenska arbetsgivarföreningen, v. häradshövding Hj. von Sydow och landsorganisationens ordförande H. Lindqvist, såsom arbetsgivar-, resp. arbetarombud. Regeringsombuden voro åtföljda av tvenne experter näm-

ligen tf. generaldirektören i socialstyrelsen G. Huss och yrkesinspektrisen K. Hesselgren. Direktören J. S. Edström och redaktören, numera byrasekreteraren Otto Johansson biträdde såsom experter, resp. arbetsgivar- och arbetarombud.

Med anledning av bristande ratificering å vissa håll av förberörda fredsfördrag yppades tvekan om konferensens kompetens, och förklarades ej heller dess sammanträde formellt avslutat med överläggningarnas upphörande, utan bemyndigades internationella arbetsbyråns styrelse att vidtaga med hänsyn därtill erforderliga åtgärder. I enlighet härmed förklarade styrelsen, sedan nyssberörda brist undanröjts, på sitt första sammanträde i Paris den 26 januari 1920 konferensens beslut gällande, och skulle därmed konferensens sammanträde anses avslutat. Tidsfrist, som är anknuten till avslutandet av konferensens sammanträde, började sålunda löpa med den 27 januari 1920.

Konferensens beslut, som fattades helt eller nära nog enhälligt eller med betydande majoritet samt avsågo sex förslag till konventioner och sex hemställanden, återgivas samtliga i översättning härnedan. Originaltexterna, på franska och engelska, återfinnas i bil. 2.

I.

Förslag till konvention angående begränsning av arbetstiden i industriella företag till åtta timmar om dagen och fyrtioåtta timmar i veckan.

Generalkonferensen av internationella arbetsorganisationen av nationernas förbund,

vilken av Amerikas Förenta Staters regering sammankallats till Washington den 29 oktober 1919

och beslutit antaga vissa förslag angående »tillämpningen av principen om 8 timmars arbetsdag eller 48 timmars arbetsvecka», vilken fråga upptagits såsom första punkten på dagordningen för konferensens sammanträde i Washington,

ävensom bestämt, att dessa förslag skola avfattas i form av ett förslag till internationell konvention,

antager följande förslag till konvention att ratificeras av internationella arbetsorganisationens medlemmar jämlikt bestämmelserna i delen om arbetet av traktaten i Versailles den 28 juni 1919 och traktaten i St. Germain den 10 september 1919.

§ 1.

Såsom »industriella företag» skola med hänsyn till tillämpningen av denna konvention särskilt anses:

a) Gruvor, stenbrott och andra anläggningar för utvinnande av mineral.

b) Företag, inom vilka varor tillverkas, förändras, rengöras, repareras, utsmyckas, färdigställas eller beredas till försäljning eller inom vilka råämnen omgestaltas, däri inbegripet skeppsbyggeri och företag för förstöring av föremål, ävensom framställning, transformering och överförande av drivkraft i allmänhet och av elektricitet.

c) Uppförande, ombyggnad, underhåll, reparation, förändring eller rivning av alla slag av byggnader, järnvägar, spårvägar, hamnar, dockor, vågbrytare, kanaler, anläggningar för inre sjöfart, vägar, tunnlar, broar, viadukter, kloaker, vattenavlopp, brunnar, telegraf- och telefonanläggningar, elektriska anläggningar, gas- och vattenverk eller andra byggnadsarbeten ävensom förbereredelse- och grundläggningsarbeten för härovan åsyftade arbeten.

d) Transport av passagerare eller gods å lands- eller järnväg, till sjöss eller å inre vattenväg, däri inbegripet handhavande av gods å kajer och bryggor samt i dockor och magasin med undantag likväl av transport för hand.

Föreskrifterna angående transport till sjöss och å inre vattenvägar skola fastställas av en särskild konferens, som skall taga befattning med arbete till sjöss och på inre vattenvägar.

Vederbörande myndighet i varje land skall fastställa gränsen mellan industri å ena samt handel och jordbruk å andra sidan.

§ 2.

Ej må i något slag av industriella företag, offentliga eller privata, eller någon gren av sådant företag, med undantag av företag, vari endast sysselsättas medlemmar av samma familj, arbetstiden för personalen överskrida 8 timmar om dagen och 48 timmar i veckan med de undantag, som här nedan stadgas:

a) Bestämmelserna i denna konvention skola icke äga tillämpning på personer, som intaga en övervakande eller ledande ställning eller bekläda förtroendeposter.

b) Där med stöd av lag, praxis eller överenskommelse mellan arbetsgivar- och arbetarorganisationerna (eller, där sådana organisationer icke finnas, mellan representanter för arbetsgivarna och arbetarna) arbetstiden under en eller flera av veckans dagar är kortare än 8 timmar, må under återstående dagar i veckan 8-timmarsgränsen överskridas efter medgivande av behörig offentlig myndighet eller överenskommelse mellan

nyssnämnda organisationer eller representanter; dock må i intet fall här avsedda överskridande uppgå till mer än en timme.

c) Vid skiftarbete må arbetstiden utsträckas utöver 8 timmar per dag och 48 timmar per vecka, under villkor likväl att medeltalet arbetstimmar under en tidrymnd av högst 3 veckor icke överstiger 8 per dag och 48 per vecka.

§ 3.

Den i § 2 angivna arbetstidsbegränsningen må överskridas, i fall olyckhändelse inträffat eller hotar att inträffa eller brådskande arbete behöver utföras i avseende å maskiner eller redskap eller i fall av »force majeure», dock blott i den mån så är nödvändigt för att undvika allvarlig rubbning av företagets normala drift.

§ 4.

Den i § 2 angivna arbetstidsbegränsningen må överskridas vid sådana arbeten, som på grund av sin natur måste drivas kontinuerligt med användande av varandra avlösande skiftlag, under villkor likväl att arbetstiden i medeltal icke överstiger 56 timmar i veckan. Denna anordning får icke inkräkta på de fridagar, vilka genom lagstiftningen i vederbörande land kunna hava tillförsäkrats arbetarna såsom ersättning för den ordinarie vilodagen i veckan.

§ 5.

I undantagsfall, då de i § 2 bestämda gränserna måste anses omöjliga att tillämpa, men endast i sådana fall, kunna åt överenskommelser mellan arbetar- och arbetsgivarorganisationer angående begränsningen av den dagliga arbetstiden under en längre tidsperiod givas laga kraft, om regeringen, till vilken dessa överenskommelser skola hänskjutas, så besluter.

Medeltalet arbetstimmar per vecka under de veckor, sådan överenskommelse avser, må i intet fall överstiga 48.

§ 6.

Av offentlig myndighet utfärdade författningar skola för industriella företag fastställa:

a) de ständiga undantag, som finnas böra beviljas beträffande sådana förberedande och avslutande arbeten, vilka nödvändigtvis måste utföras utom den tid, som är bestämd för företagets arbete i allmänhet, eller

beträffande vissa kategorier av arbetare, vilkas arbete är väsentligen intermittent.

b) de tillfälliga undantag, som finnas böra beviljas för att möjliggöra för företag att möta särskilt stor ökning av arbetet.

Dylika författningar skola utfärdas efter hörande av vederbörande arbetsgivar- och arbetarorganisationer, där sådana finnas. De skola fastställa maximiantalet överarbetstimmar i varje fall. Arbetslönen för ifrågavarande övertidstimmar skall överstiga den ordinarie avlöningen med minst 25 %.

§ 7.

Varje regering skall till internationella arbetsbyrån meddela:

a) en förteckning över de arbeten, vilka betecknats såsom nödvändigtvis kontinuerliga i den mening § 4 avser;

b) fullständiga upplysningar angående tillämpningen av de överenskommelser, som avses i § 5;

c) fullständiga upplysningar angående författningar, som utfärdats med stöd av § 6, och deras tillämpning.

Internationella arbetsbyrån skall varje år härför avgiva redogörelse till internationella arbetsorganisationens generalkonferens.

§ 8.

För att underlätta genomförandet av bestämmelserna i denna konvention skall det åligga varje arbetsgivare:

a) att genom anslag på synlig plats i arbetslokalen eller på annat lämpligt ställe eller ock på annat av regeringen godkänt sätt bekantgöra tiderna för arbetets början och slut eller, där skiftarbete förekommer, tiderna för varje skifts början och slut. Dessa tider skola så fastställas, att de i denna konvention fastställda begränsningarna icke överskridas, och må de, sedan de en gång tillkännagivits, icke ändras utan sådant tillkännagivande och i sådan ordning, som av regeringen godkänts;

b) att på samma sätt bekantgöra de raster under arbetstiden, vilka icke inräknas i denna;

c) att på sätt, i lag eller annan författning i varje land föreskrives, föra anteckning över allt övertidsarbete, som utföres med stöd av §§ 3 och 6 i denna konvention.

Som lagöverträdelse skall anses att sysselsätta arbetare utöver de tider, som fastställts enligt mom. a) eller under de tider, som fastställts enligt mom. b).

§ 9.

Vid tillämpningen av denna konvention beträffande Japan skola följande lindringar och villkor gälla;

a) beteckningen »industriellt företag» avser särskilt

de företag, som uppräknas i mom. a) av § 1;

de företag, som uppräknas i mom. b) av § 1, om de sysselsätta minst 10 arbetare;

de företag, som uppräknas i mom. c) av § 1, för såvitt dessa företag av vederbörande myndighet betecknas såsom »fabriker»;

de företag, som uppräknas i mom. d) av § 1 med undantag av transport av passagerare eller gods å landsväg, handhavande av gods å kajer och bryggor samt i dockor och magasin ävensom transport för hand; samt,

oavsett antalet sysselsatta personer, de i mom. b) och c) av § 1 uppräknade företag, vilka av vederbörande myndighet förklarats synnerligen farliga eller avse hälsofarligt arbete;

b) Den effektiva arbetstiden för personer, som uppnått en ålder av minst femton år och som sysselsättas inom industriellt företag, offentligt eller privat, eller någon gren därav, får icke överstiga 57 timmar i veckan utom inom råsilkesindustrien, där högsta arbetstiden må uppgå till 60 timmar i veckan.

c) Den effektiva arbetstiden må i intet fall överskrida 48 timmar i veckan för barn under femton år, sysselsatta i industriella företag, offentliga eller privata eller någon gren av sådant företag och ej heller för personer av vilken ålder som helst, sysselsatta med underjordiskt arbete i gruvor.

d) Begränsningen av arbetstiden kan ändras under de betingelser, som angivas i §§ 2, 3, 4 och 5 i denna konvention, men får förhållandet mellan den medgivna förlängningen och den normala arbetsveckans längd icke vara större än det, som följer av bestämmelserna i nämnda paragrafer.

e) En viloperiod om tjugofyra timmar i följd skall varje vecka beviljas alla slag av arbetare.

f) De föreskrifter i japansk industrilagstiftning, som begränsa dess tillämpning till företag, som sysselsätta minst femton personer, skola ändras därhän, att denna lagstiftning hädanefter får tillämpning å företag, som sysselsätta minst tio personer.

g) Bestämmelserna i ovannämnda moment av denna paragraf skola träda i kraft senast den 1 juli 1922 med det undantag likväl, att be-

stämmelserna i § 4 med de lindringar, som följa av mom. d) i denna paragraf, skola träda i kraft senast den 1 juli 1923.

h) Åldersgränsen femton år, som föreskrives i mom. c) i denna paragraf, skall senast den 1 juli 1925 höjas till sexton.

§ 10.

I Brittiska Indien skall principen om sextio timmars arbetsvecka tillämpas i fråga om alla arbetare, som sysselsättas i de industrier, på vilka nu gällande, av den indiska regeringen handhavda industrilagstiftning äger tillämpning, eller i gruvor eller sådana slag av järnvägsarbete, som för detta ändamål särskilt angivas av behörig myndighet. Varje undantag från härovan givna begränsning, som göres av vederbörande myndighet, skall vara underkastat bestämmelserna i §§ 6 och 7 i denna konvention.

De övriga föreskrifterna i denna konvention skola icke äga tillämpning i fråga om Indien, men ytterligare bestämmelser angående begränsning av arbetstiden i Indien skola tagas i övervägande å ett kommande sammanträde av generalkonferensen.

§ 11.

Bestämmelserna i denna konvention skola icke äga tillämpning i avseende å Kina, Persien eller Siam, men skall frågan om begränsning av arbetstiden i dessa länder tagas under övervägande å ett kommande sammanträde av generalkonferensen.

§ 12.

I fråga om tillämpningen av denna konvention å Grekland må tidpunkten för ikraftträdandet av dess bestämmelser, på sätt angives i § 19, framflyttas till senast den 1 juli 1923 beträffande följande industriella företag:

1) kolsvavlefabriker,
2) syrafabriker,
3) garverier,
4) pappersbruk,
5) tryckerier,
6) sågverk,
7) anläggningar för förvaring och behandling av tobak,
8) gruvarbete ovan jord,
9) gjuterier,
10) kalkbruk,

11) färgerier,
12) glasbruk (blåsare),
13) gasverk (eldare) och
14) lastning och lossning av varor;

samt senast till den 1 juli 1924 beträffande följande industriella företag:

1) mekanisk industri: maskinbyggnadsverkstäder, tillverkning av kassaskåp, vågar, sängar, spik och jakthagel, järn- och bronsgjuterier, bleckslagerier, förtenningsverkstäder samt fabriker för hydrauliska redskap,

2) byggnadsindustri: kalkugnar, cementfabriker, gipsfabriker, tegelbruk, gatstenstillverkning, krukmakerier, marmorbearbetning, schaktnings- och byggnadsarbete,

3) textilindustri: spinnerier och väverier av alla slag med undantag för färgerier,

4) livsmedelsindustri: kvarnar, bagerier, makaronifabriker, tillverkning av vin, sprit och drycker, oljefabriker, bryggerier, tillverkning av is och kolsyrade vatten, konfekt- och chokladfabriker, korv- och konservfabriker, slakthus och slakterier,

5) kemisk industri: fabriker för syntetiska färger, glasbruk (utom glasblåsare), terpentin- och vinstensfabriker, tillverkning av syre, apoteksvaror, linolja, glycerin och calciumkarbid samt gasverk (utom eldare),

6) läderindustri: skofabriker, lädervarufabriker,

7) pappersindustri och tryckerier: fabriker för kuvert, anteckningsböcker, askar och påsar, bokbinderier, litografiska anstalter och klichéfabriker,

8) beklädnadsindustri: verkstäder för klädes- och linnesömnad, pressningsverkstäder, tillverkning av täcken, artificiella blommor, plymer och garneringar samt hatt- och paraplyfabriker,

9) träindustri: snickerier, tunnbinderier, vagnfabriker, möbel- och stolfabriker, inramningsverkstäder, fabriker för borstar och kvastar,

10) elektrisk industri: kraftstationer, elektriska installationsfabriker,

11) landtransport: järnvägs- och spårvägspersonal, eldare, kuskar och formän.

§ 13.

I fråga om tillämpningen av denna konvention i avseende å Rumänien må tidpunkten för ikraftträdandet av dessa bestämmelser, på sätt angives i § 19, framflyttas till senast den 1 juli 1924.

§ 14.

Bestämmelserna i denna konvention må i varje land av dess regering försättas ur kraft i händelse av krig eller annan händelse, som medför fara för landets säkerhet.

§ 15.

De officiella ratifikationerna av denna konvention skola, i enlighet med bestämmelserna i del XIII av traktaten i Versailles den 28 juni 1919 och av traktaten i St. Germain den 10 september 1919, delgivas nationernas förbunds generalsekreterare och av honom inregistreras.

§ 16.

Varje medlem av den internationella arbetsorganisationen, som ratificerar denna konvention, förbinder sig att tillämpa den på dem av sina kolonier, besittningar och protektorat, vilka icke hava full självstyrelse, detta dock under följande förbehåll:

a) att konventionens bestämmelser ej med hänsyn till de lokala förhållandena äro omöjliga att tillämpa;

b) att de ändringar, som måste vidtagas för konventionens anpassning efter de lokala förhållandena, låta sig införas i densamma.

Varje medlem skall till den internationella arbetsbyrån meddela det beslut, som den fattar med avseende å varje av sina kolonier, besittningar eller protektorat, vilka icke hava full självstyrelse.

§ 17.

Så snart ratifikationerna för två medlemmar av internationella arbetsorganisationen inregistrerats hos sekretariatet, skall nationernas förbunds generalsekreterare därom notificera alla medlemmar av internationella arbetsorganisationen.

§ 18.

Denna konvention skall träda i kraft den dag sådan notifikation, som nyss nämnts, verkställts av nationernas förbunds generalsekreterare, men skall endast vara bindande för de medlemmar, som låtit inregistrera sin ratifikation hos sekretariatet. Därefter träder konventionen i kraft beträffande varje annan medlem den dag, dennes ratifikation inregistrerats hos sekretariatet.

§ 19.

Varje medlem, som ratificerar denna konvention, förbinder sig att

bringa dess bestämmelser i verkställighet senast den 1 juli 1921 och att vidtaga erforderliga åtgärder för att göra dem effektiva.

§ 20.

Varje medlem, som ratificerat denna konvention, kan, sedan tio år förflutit från den tidpunkt, då konventionen först trädde i kraft, uppsäga densamma genom skrivelse, som delgives nationernas förbunds generalsekreterare för inregistrering. Uppsägningen träder icke i kraft förrän ett år efter det den inregistrerats hos sekretariatet.

§ 21.

Internationella arbetsbyråns styrelse skall minst en gång vart tionde år förelägga generalkonferensen en redogörelse för denna konventions tillämpning och skall taga i övervägande, huruvida på konferensens dagordning bör upptagas frågan om revision av eller ändringar i konventionen.

§ 22.

De franska och engelska texterna till denna konvention skola båda äga vitsord.

II.

Förslag till konvention angående arbetslösheten.

Generalkonferensen av internationella arbetsorganisationen av nationernas förbund,

vilken av Amerikas Förenta Staters regering sammankallats till Washington den 29 oktober 1919

och beslutit antaga vissa förslag beträffande »åtgärder för arbetslöshetens förebyggande och botande av dess följder», vilken fråga upptagits såsom andra punkten på dagordningen för konferensens sammanträde i Washington,

ävensom bestämt, att dessa förslag skola avfattas i form av ett förslag till internationell konvention,

antager följande förslag till konvention att ratificeras av internationella arbetsorganisationens medlemmar jämlikt bestämmelserna i delen om arbetet av traktaten i Versailles den 28 juni 1919 och traktaten i i St. Germain den 10 september 1919.

§ 1.

Varje medlem, som ratificerar denna konvention, skall med så korta mellanrum som möjligt, ej överstigande tre månader, till internatio-

nella arbetsbyrån meddela alla tillgängliga uppgifter, statistiska och andra, rörande arbetslösheten, däri inbegripet alla upplysningar om de mått och steg, som tagits eller äro avsedda att tagas för att bekämpa arbetslösheten. I den mån så ske kan, böra uppgifterna insamlas på sådant sätt, att de kunna meddelas internationella arbetsbyrån inom tre månader från slutet av den tidrymd, till vilken uppgifterna hänföra sig.

§ 2.

Varje medlem, som ratificerar denna konvention, bör upprätta ett system av avgiftsfria offentliga arbetsförmedlingsanstalter, ställda under kontroll av en central myndighet. Kommittéer, innefattande representanter för arbetsgivare och arbetare, böra tillsättas för att giva råd i frågor, som beröra dessa anstalters verksamhet.

Där både offentliga och enskilda avgiftsfria arbetsförmedlingsanstalter finnas, skola åtgärder vidtagas för att samordna deras verksamhet enligt en hela landet omfattande plan.

Den verksamhet, som utövas av de olika staternas arbetsförmedlingssystem, skall samordnas av internationella arbetsbyrån efter överenskommelse med vederbörande stater.

§ 3.

Medlemmar av internationella arbetsorganisationen, som ratificera denna konvention och som upprättat ett system av arbetslöshetsförsäkring, skola på de villkor, som överenskommas mellan respektive medlemmar, vidtaga åtgärder, för att arbetare, som äro undersåtar i förhållande till en av medlemmarna och arbeta å en annans territorium, må beträffande försäkring, varom nu är fråga, åtnjuta samma ersättning som arbetare, vilka äro den senare medlemmens undersåtar.

§ 4.

De officiella ratifikationerna av denna konvention skola, i enlighet med bestämmelserna i del XIII av traktaten i Versailles den 28 juni 1919 och traktaten i St. Germain den 10 sept. 1919, delgivas nationernas förbunds generalsekreterare och av honom inregistreras.

§ 5.

Varje medlem av den internationella arbetsorganisationen, som ratificerar denna konvention, förbinder sig att tillämpa den på dem av sina kolonier, besittningar och protektorat, vilka icke hava full självstyrelse, detta dock under följande förbehåll:

a) att konventionens bestämmelser ej med hänsyn till de lokala förhållandena äro omöjliga att tillämpa,

b) att de ändringar, som måste vidtagas för konventionens anpassning efter de lokala förhållandena, låta sig införas i densamma.

Varje medlem skall till den internationella arbetsbyrån meddela det beslut, som den fattar med avseende å varje av sina kolonier, besittningar eller protektorat, vilka icke hava full självstyrelse.

§ 6.

Så snart ratifikationerna för tre medlemmar av internationella arbetsorganisationen inregistrerats hos sekretariatet, skall nationernas förbunds generalsekreterare därom notificera alla medlemmar av internationella arbetsorganisationen.

§ 7.

Denna konvention skall träda i kraft den dag sådan notifikation, som nyss nämnts, verkställts av nationernas förbunds generalsekreterare, men skall endast vara bindande för de medlemmar, som låtit inregistrera sin ratifikation hos sekretariatet. Därefter träder konventionen i kraft beträffande varje annan medlem den dag, dennes ratifikation inregistrerats hos sekretariatet.

§ 8.

Varje medlem, som ratificerar denna konvention, förbinder sig att bringa dess bestämmelser i verkställighet senast den 1 juli 1921 och att vidtaga erforderliga åtgärder för att göra dem effektiva.

§ 9.

Varje medlem, som ratificerat denna konvention, kan, sedan tio år förflutit från den tidpunkt, då konventionen först trädde i kraft, uppsäga densamma genom skrivelse, som delgives nationernas förbunds generalsekreterare för inregistrering. Uppsägningen träder icke i kraft förrän ett år efter det den inregistrerats hos sekretariatet.

§ 10.

Internationella arbetsbyråns styrelse skall minst en gång vart tionde år förelägga generalkonferensen en redogörelse för denna konventions tillämpning och skall taga i övervägande, huruvida på konferensens dagordning bör upptagas frågan om revision av eller ändringar i konventionen.

§ 11.

De franska och engelska texterna till denna konvention skola båda äga vitsord.

III.

Hemställan angående arbetslösheten.

Generalkonferensen av internationella arbetsorganisationen av nationernas förbund,

vilken av Amerikas Förenta Staters regering sammankallats till Washington den 29 oktober 1919

och beslutit antaga vissa förslag beträffande »åtgärder för arbetslöshetens förebyggande och botande av dess följder», vilken fråga upptagits såsom andra punkten på dagordningen för konferensens sammanträde i Washington,

ävensom bestämt, att dessa förslag skola avfattas i form av en hemställan,

antager följande hemställan att underställas internationella arbetsorganisationens medlemmar för att av dem tagas i övervägande med hänsyn till dess förverkligande genom nationell lagstiftning eller på annat sätt jämlikt bestämmelserna i delen om arbetet av traktaten i Versailles den 28 juni 1919 och traktaten i St. Germain den 10 september 1919.

I.

Generalkonferensen hemställer, att varje medlem av internationella arbetsorganisationen måtte vidtaga åtgärder för att förbjuda inrättandet av sådana arbetsförmedlingsanstalter, som taga betalning eller eljest bedriva sin verksamhet såsom affär. Beträffande redan befintliga anstalter av nu nämnd beskaffenhet hemställes, att deras verksamhet måtte göras beroende av tillstånd, som meddelas av regeringen, och att alla till buds stående åtgärder måtte vidtagas för att snarast möjligt avskaffa dylika anstalter.

II.

Generalkonferensen hemställer till medlemmarna av internationella arbetsorganisationen att icke medgiva värvning gruppvis av arbetare från ett land till ett annat utan efter överenskommelse mellan vederbörande länder och efter samråd med arbetsgivare och arbetare inom de industrier, frågan angår i vartdera landet.

III.

Generalkonferensen hemställer, att varje medlem av internationella arbetsorganisationen måtte anordna ett system av effektiv arbetslöshetsförsäkring, antingen i form av statligt ordnad försäkring eller genom tilldelande av statsunderstöd åt sammanslutningar, vilkas stadgar föreskriva utbetalning av understöd åt arbetslösa medlemmar.

IV.

Generalkonferensen hemställer, att varje medlem av internationella arbetsorganisationen måtte så ordna utförandet av alla arbeten för offentlig myndighets räkning, att dylika arbeten så vitt möjligt reserveras för perioder av arbetslöshet och för sådana landsdelar, som särskilt beröras därav.

IV.

Hemställan angående ömsesidighet i fråga om behandlingen av utländska arbetare.

Generalkonferensen av internationella arbetsorganisationen av nationernas förbund,

vilken av Amerikas Förenta Staters regering sammankallats till Washington den 29 oktober 1919

och beslutit antaga vissa förslag beträffande »åtgärder för arbetslöshetens förebyggande och botande av dess följder», vilken fråga upptagits såsom andra punkten på dagordningen för konferensens sammanträde i Washington,

ävensom bestämt, att dessa förslag skola avfattas i form av en hemställan,

antager följande hemställan att underställas internationella arbetsorganisationens medlemmar för att av dem tagas i övervägande med hänsyn till dess förverkligande genom nationell lagstiftning eller på annat sätt jämlikt bestämmelserna i delen om arbetet av traktaten i Versailles den 28 juni 1919 och traktaten i St. Germain den 10 september 1919.

Generalkonferensen hemställer, att varje medlem av internationella arbetsorganisationen måtte på grundval av ömsesidighet och på de villkor, som kunna överenskommas mellan vederbörande länder, tillförsäkra å dess territorium sysselsatta utländska arbetare och deras familjer de förmåner, som avses med dess lagar och författningar angående arbetarskydd, ävensom åtnjutande av den föreningsrätt. som inom lagens gränser är tillerkänd dess egna arbetare.

V.

Förslag till konvention angående kvinnors användande till arbete före och efter barnsbörd.

Generalkonferensen av internationella arbetsorganisationen av nationernas förbund,

vilken av Amerikas Förenta Staters regering sammankallats till Washington den 29 oktober 1919

och beslutit antaga vissa förslag angående »sysselsättande av kvinnor: före och efter barnsbörd (däri inbegripen frågan om moderskapsunderstöd)», vilken fråga innefattas i tredje punkten på dagordningen för konferensens sammanträde i Washington,

ävensom bestämt, att dessa förslag skola avfattas i form av förslag till en internationell konvention,

antager följande förslag till konvention att ratificeras av internationella arbetsorganisationens medlemmar jämlikt bestämmelserna i delen om arbetet av traktaten i Versailles den 28 juni 1919 och traktaten i St. Germain den 10 september 1919.

§ 1.

Såsom »industriella företag» skola med hänsyn till tillämpningen av denna konvention särskilt anses:

a) Gruvor, stenbrott och andra anläggningar för utvinnande av mineral.

b) Företag, inom vilka varor tillverkas, förändras, rengöras, repareras, utsmyckas, färdigställas eller beredas till försäljning eller inom vilka råämnen omgestaltas, däri inbegripet skeppsbyggeri och företag för förstöring av föremål, ävensom framställning, transformering och överförande av drivkraft i allmänhet och av elektricitet.

c) Uppförande, ombyggnad, underhåll, reparation, förändring eller rivning av alla slag av byggnader, järnvägar, spårvägar, hamnar, dockor, vågbrytare, kanaler, anläggningar för inre sjöfart, vägar, tunnlar, broar, viadukter, kloaker, vattenavlopp, brunnar, telegraf- och telefonanläggningar, elektriska anläggningar, gas- och vattenverk eller andra byggnadsarbeten ävensom förberedelse- och grundläggningsarbeten för härovan åsyftade arbeten.

d) Transport av passagerare eller gods å lands- eller järnväg, till sjöss eller å inre vattenväg, däri inbegripet handhavande av gods å kajer och bryggor samt i dockor och magasin med undantag likväl av transport för hand.

Såsom »kommersiellt företag» skall med hänsyn till tillämpningen av denna konvention anses varje plats, där varor säljas eller handel idkas.

Vederbörande myndighet i varje land skall fastställa gränsen mellan industri och handel å ena samt jordbruk å andra sidan.

§ 2.

Med hänsyn till tillämpningen av denna konvention innefattar beteckningen »kvinna» varje person av kvinnligt kön, utan hänsyn till ålder

eller nationalitet, gift eller ogift; beteckningen »barn» innefattar varje barn, äkta eller ej.

§ 3.

I industriella eller kommersiella företag, offentliga eller privata, eller någon gren av sådant företag, med undantag av företag, vari endast sysselsättas medlemmar av samma familj, skall kvinna:

a) icke äga rätt att arbeta under en tidrymd av sex veckor efter sin nedkomst;

b) vara berättigad att lämna arbetet efter företeende av läkarintyg av innehåll, att hennes nedkomst antagligen kommer att äga rum inom sex veckor;

c) under hela den tid hon är frånvarande från arbetet enligt mom. a) eller b), åtnjuta tillräckligt understöd för sitt och barnets uppehälle under hygieniskt tillfredsställande förhållanden. Berörda understöd, vars exakta belopp skall bestämmas av vederbörande myndighet i varje land, skall utgå av allmänna medel eller ock anskaffas genom ett system av försäkring. Hon skall dessutom vara berättigad till fri vård av läkare eller barnmorska. Misstag från läkares eller barnmorskas sida angående tidpunkten för nedkomsten skall icke hindra en kvinna från att erhålla understöd under tiden från dagen för läkarintygets utfärdande till den dag, då nedkomsten verkligen äger rum;

d) äga rätt att, om hon ammar sitt barn, erhålla en halvtimmes rast två gånger dagligen under arbetstiden för nämnda ändamål.

§ 4.

I händelse en kvinna är frånvarande från arbetet enligt § 3 mom. a) eller b) eller förblir borta från arbetet under längre tid till följd av sjukdom, som enligt läkarintyg härleder sig från havandeskap eller barnsäng och gör henne oförmögen att återupptaga sitt arbete, skall det vara förbjudet för hennes arbetsgivare att, förrän hennes frånvaro överskridit en av vederbörande myndighet i varje land fastställd maximitid, vare sig uppsäga henne under sådan frånvaro eller uppsäga henne å sådan tidpunkt, att uppsägningstiden utlöper under ovannämnda frånvaro.

§ 5.

De officiella ratifikationerna av denna konvention skola, i enlighet med bestämmelserna i del XIII av traktaten i Versailles den 28 juni 1919 och traktaten i St. Germain den 10 september 1919, delgivas generalsekreteraren i nationernas förbund och av honom inregistreras.

§ 6.

Varje medlem av den internationella arbetsorganisationen, som ratificerar denna konvention, förbinder sig att tillämpa den på dem av sina kolonier, besittningar och protektorat, vilka icke hava full självstyrelse, detta dock under följande förbehåll:

a) att konventionens bestämmelser ej med hänsyn till de lokala förhållandena äro omöjliga att tillämpa;

b) att de ändringar, som måste vidtagas för konventionens anpassning efter de lokala förhållandena låta sig införas i densamma.

Varje medlem skall till den internationella arbetsbyrån meddela det beslut, som den fattar med avseende å varje av sina kolonier, besittningar eller protektorat, vilka icke hava full självstyrelse.

§ 7.

Så snart ratifikationerna för två medlemmar av internationella arbetsorganisationen inregistrerats hos sekretariatet, skall nationernas förbunds generalsekreterare därom notificera alla medlemmar av internationella arbetsorganisationen.

§ 8.

Denna konvention skall träda i kraft den dag sådan notifikation, som nyss nämnts, verkställts av nationernas förbunds generalsekreterare, men skall endast vara bindande för de medlemmar, som låtit inregistrera sin ratifikation hos sekretariatet. Därefter träder konventionen i kraft beträffande varje annan medlem den dag, dennes ratifikation inregistrerats hos sekretariatet.

§ 9.

Varje medlem, som ratificerar denna konvention, förbinder sig att bringa dess bestämmelser i verkställighet senast den 1 juli 1922 och att vidtaga erforderliga åtgärder för att göra dem effektiva.

§ 10.

Varje medlem, som ratificerat denna konvention, kan, sedan tio år förflutit från den tidpunkt, då konventionen först trädde i kraft, uppsäga densamma genom skrivelse, som delgives nationernas förbunds generalsekreterare för inregistrering. Uppsägningen träder icke i kraft förrän ett år efter det den inregistrerats hos sekretariatet.

§ 11.

Internationella arbetsbyråns styrelse skall minst en gång vart tionde år förelägga generalkonferensen en redogörelse för denna konventions tillämpning och skall taga i övervägande, huruvida på konferensens dagordning bör upptagas frågan om revision av eller ändringar i konventionen.

§ 12.

De franska och engelska texterna till denna konvention skola båda äga vitsord.

VI.

Förslag till konvention angående kvinnors nattarbete.

Generalkonferensen av internationella arbetsorganisationen av nationernas förbund,

vilken av Amerikas Förenta Staters regering sammankallats till Washington den 29 oktober 1919

och beslutit antaga vissa förslag beträffande »sysselsättande av kvinnor: under natten», vilken fråga innefattas i tredje punkten på dagordningen för konferensens sammanträde i Washington,

ävensom bestämt, att dessa förslag skola avfattas i form av ett förslag till internationell konvention,

antager följande förslag till konvention att ratificeras av internationella arbetsorganisationens medlemmar jämlikt bestämmelserna i delen om arbetet av traktaten i Versailles den 28 juni 1919 och traktaten i St. Germain den 10 september 1919.

§ 1.

Såsom industriella företag skola med hänsyn till tillämpningen av denna konvention särskilt anses:

a) Gruvor, stenbrott och andra anläggningar för utvinnande av mineral.

b) Företag inom vilka varor tillverkas, förändras, rengöras, repareras, utsmyckas, färdigställas eller beredas till försäljning eller inom vilka råämnen omgestaltas, däri inbegripet skeppsbyggeri och företag för förstöring av föremål, ävensom framställning, transformering och överförande av drivkraft i allmänhet och av elektricitet.

c) Uppförande, ombyggnad, underhåll, reparation, förändring eller rivning av alla slag av byggnader, järnvägar, spårvägar, hamnar, dockor, vågbrytare, kanaler, anordningar för inre sjöfart, vägar, tunnlar, broar,

viadukter, kloaker, vattenavlopp, brunnar, telegraf- och telefonanläggningar, elektriska anläggningar, gas- och vattenverk eller andra byggnadsarbeten ävensom förberedelse- och grundläggningsarbeten för härovan åsyftade arbeten.

Vederbörande myndighet i varje land skall fastställa gränsen mellan industri å ena samt handel och jordbruk å andra sidan.

§ 2.

Vid tillämpningen av denna konvention skall med beteckningen »natt» förstås en tidrymd av minst elva på varandra följande timmar, vari skall ingå tiden mellan klockan 10 e. m. och klockan 5 f. m.

I de länder, där hittills inga av offentlig myndighet utfärdade bestämmelser varit gällande angående kvinnors användande till nattarbete i industriella företag, må tills vidare och under en tid av högst tre år beteckningen »natt» av regeringen förklaras avse en period av endast tio timmar, vari skall ingå tiden mellan klockan 10 e. m. och klockan 5 f. m.

§ 3.

Kvinnor, utan åtskillnad till ålder, få icke sysselsättas under natten inom något industriellt företag, offentligt eller enskilt, eller inom någon gren av sådant företag, med undantag likväl av företag, där endast medlemmar av samma familj sysselsättas.

§ 4.

§ 3 äger icke tillämpning:

a) i händelse av »force majeure», då inom ett företag inträffar avbrott i driften, vilket varit omöjligt att förutse och icke är av periodisk karaktär;

b) i händelse arbetet avser råämnen eller under bearbetning varande ämnen, som äro utsatta för snabb försämring och nattarbete är nödvändigt för att rädda dessa ämnen från eljest oundviklig förlust.

§ 5.

I Indien och Siam må från tillämpningen av § 3 i denna konvention av regeringen undantagas industriella företag av alla slag, utom fabriker, angivna såsom sådana i vederbörande lands lagstiftning. Meddelande om varje sådant undantag skall lämnas till internationella arbetsbyrån.

§ 6.

I industriella företag, som äro underkastade inverkan av årstiderna, samt i varje fall, där särskilda omständigheter undantagsvis kräva det, må den i 2 § såsom natt angivna tidrymd inskränkas till tio timmar under 60 dagar om året.

§ 7.

I länder, där klimatet gör arbete under dagen särskilt ansträngande, må den tidrymd, som skall anses såsom natt, vara kortare än vad föreskrivits i ovanstående paragrafer, för såvitt motsvarande vilotid beviljas under dagen.

§ 8.

De officiella ratifikationerna av denna konvention skola, i enlighet med bestämmelserna i del XIII av traktaten i Versailles den 28 juni 1919 och traktaten i St. Germain den 10 september 1919, delgivas nationernas förbunds generalsekreterare och av honom inregistreras.

§ 9.

Varje medlem av den internationella arbetsorganisationen, som ratificerar denna konvention, förbinder sig att tillämpa den på dem av sina kolonier, besittningar och protektorat, vilka icke hava full självstyrelse, detta dock under följande förbehåll:

a) att konventionens bestämmelser ej med hänsyn till de lokala förhållandena äro omöjliga att tillämpa;

b) att de ändringar, som måste vidtagas för konventionens anpassning efter de lokala förhållandena låta sig införas i densamma.

Varje medlem skall till den internationella arbetsbyrån meddela det beslut, som den fattar med avseende å varje av sina kolonier, besittningar eller protektorat, vilka icke hava full självstyrelse.

§ 10.

Så snart ratifikationerna för två medlemmar av internationella arbetsorganisationen inregistrerats hos sekretariatet, skall nationernas förbunds generalsekreterare därom notificera alla medlemmar av internationella arbetsorganisationen.

§ 11.

Denna konvention skall träda i kraft den dag, sådan notifikation, som nyss nämnts, verkställts av nationernas förbunds generalsekreterare

men skall endast vara bindande för de medlemmar, som låtit inregistrera sin ratifikation hos sekretariatet. Därefter träder konventionen i kraft beträffande varje annan medlem den dag, dennes ratifikation inregistrerats hos sekretariatet.

§ 12.

Varje medlem, som ratificerar denna konvention, förbinder sig att bringa dess bestämmelser i verkställighet senast den 1 juli 1922 och att vidtaga erforderliga åtgärder för att göra dem effektiva.

§ 13.

Varje medlem, som ratificerat konventionen, kan, sedan tio år förflutit från den tidpunkt, då konventionen först trädde i kraft, uppsäga densamma genom skrivelse, som delgives nationernas förbunds generalsekreterare för inregistrering. Uppsägningen träder icke i kraft förrän ett år efter det den inregistrerats hos sekretariatet.

§ 14.

Internationella arbetsbyråns styrelse skall minst en gång vart tionde år förelägga generalkonferensen en redogörelse för denna konventions tillämpning och skall taga i övervägande, huruvida på konferensens dagordning bör upptagas frågan om revision av eller ändringar i konventionen.

§ 15.

De franska och engelska texterna till denna konvention skola båda äga vitsord.

VII.

Hemställan angående skydd mot mjältbrand.

Generalkonferensen av internationella arbetsorganisationen av nationernas förbund,

vilken av Amerikas Förenta Staters regering sammankallats till Washington den 29 oktober 1919

och beslutit antaga vissa förslag angående »sysselsättande av kvinnor: i hälsofarliga arbeten», vilken fråga innefattas i tredje punkten på dagordningen för konferensens sammanträde i Washington,

ävensom bestämt, att dessa förslag skola avfattas i form av en hemställan,

antaga följande hemställan att underställas internationella arbetsorganisationens medlemmar för att av dem tagas i övervägande med hänsyn till dess förverkligande genom nationell lagstiftning eller på annat sätt jämlikt bestämmelserna i delen om arbetet av traktaten i Versailles den 28 juni 1919 och traktaten i St. Germain den 10 september 1919.

Generalkonferensen hemställer till internationella arbetsorganisationens medlemmar att vidtaga åtgärder för att ull, som kan misstänkas innehålla mjältbrandssporer, må desinficeras, antingen i det exporterande landet eller, om detta icke låter sig göra, å avlastningsorten i det importerande landet.

VIII.

Hemställan angående skydd för kvinnor och barn mot blyförgiftning.

Generalkonferensen av internationella arbetsorganisationen av nationernas förbund,

vilken av Amerikas Förenta Staters regering sammankallats till Washington den 29 oktober 1919

och beslutit antaga vissa förslag angående »sysselsättande av kvinnor och barn: i hälsofarliga arbeten», vilken fråga innefattas i tredje och fjärde punkterna på dagordningen för konferensens sammanträde i Washington,

ävensom bestämt, att dessa förslag skola avfattas i form av en hemställan

antager följande hemställan att underställas internationella arbetsorganisationens medlemmar för att av dem tagas i övervägande med hänsyn till dess förverkligande genom nationell lagstiftning eller på annat sätt jämlikt bestämmelserna i delen om arbetet av traktaten i Versailles den 28 juni 1919 och traktaten i St. Germain den 10 september 1919.

På grund av den fara, som vissa industriella arbeten innebära för kvinnor med hänsyn till deras moderskap och för minderåriga med hänsyn till deras fysiska utveckling, hemställer generalkonferensen till medlemmarna av internationella arbetsorganisationen, att användande av kvinnor eller manliga minderåriga under 18 år till nedan angivna arbeten måtte förbjudas:

a) arbete i zink- och blyhyttor;

b) handhavande, bearbetning och reduktion av aska, som innehåller bly, samt avsilvring av bly;

c) smältning i större skala av bly eller gammal zink;

d) framställning av lödtenn eller legeringar, som innehålla mer än 10 % bly;

e) framställning av blyglete, massikot, mönja, blyvitt, blysulfat, blykromat eller blysilikat (smält);

f) arbete med blandning eller påstrykning av massa vid tillverkning eller reparation av elektriska ackumulatorer;

g) rengöring av arbetslokaler, där arbete av ovan angivet slag utföres.

Vidare hemställes, att sysselsättande av kvinnor och manliga minderåriga under 18 år med arbeten, där blyföreningar användas, endast medgives under följande villkor:

a) att lokal ventilation är anordnad på sådant sätt, att damm och ångor upptagas omedelbart där de alstras;

b) att renlighet iakttages i fråga om verktyg och arbetslokaler;

c) att anmälan göres till offentlig myndighet om alla fall av blyförgiftning och att ersättning gives till de förgiftade;

d) att de personer, som äro anställda i arbete av ovan angivet slag underkastas regelbunden läkarundersökning;

e) att tillräckliga och lämpliga avklädningsrum, tvättanordningar och marketenterier finnas inrättade samt att särskild skyddsbeklädnad tillhandahålles;

f) att förbud meddelas mot införande av födoämnen eller drycker i arbetslokalerna.

Konferensen hemställer vidare, att i de industrier, där lösliga blyföreningar kunna ersättas med icke giftiga ämnen, användandet av dylika blyföreningar underkastas strängare reglering.

Såsom löslig skall med hänsyn till denna hemställan anses blyförening, varav mer än 5 % av vikten (uppskattad som metalliskt bly) är löslig i $^1/_4$-procentig saltsyrelösning.

IX.

Hemställan angående inrättandet av en offentlig hälsovårdsmyndighet.

Generalkonferensen av internationella arbetsorganisationen av nationernas förbund,

vilken av Amerikas Förenta Staters regering sammankallats till Washington den 29 oktober 1919

och beslutit antaga vissa förslag angående sysselsättande av kvinnor: i hälsofarliga arbeten», vilken fråga innefattas i tredje punkten på dagordningen för konferensens sammanträde i Washington,

ävensom bestämt, att dessa förslag skola avfattas i form av en hemställan,

antager följande hemställan att underställas internationella arbetsorganisationens medlemmar för att av dem tagas i övervägande med hänsyn till dess förverkligande genom nationell lagstiftning eller på annat sätt jämlikt bestämmelserna i delen om arbetet av traktaten i Versailles den 28 juni 1919 och traktaten i St. Germain den 10 september 1919.

Generalkonferensen hemställer, att varje medlem av internationella arbetsorganisationen måtte — därest så icke redan skett — snarast möjligt upprätta icke endast ett system av effektiv yrkesinspektion utan även en offentlig myndighet med särskild uppgift att skydda arbetarnas hälsa, vilken myndighet bör träda i förbindelse med internationella arbetsbyrån.

X.

Förslag till konvention angående fastställandet av minimiålder för barns användande till industriellt arbete.

Generalkonferensen av internationella arbetsorganisationen av nationernas förbund,

vilken av Amerikas Förenta Staters regering sammankallats till Washington den 29 oktober 1919

och beslutit antaga vissa förslag angående »sysselsättande av barn: minimiålder för anställande», vilken fråga ingår i fjärde punkten på dagordningen för konferensens sammanträde i Washington,

ävensom bestämt, att dessa förslag skola avfattas i form av förslag till en internationell konvention,

antager följande förslag till konvention att ratificeras av internationella arbetsorganisationens medlemmar jämlikt bestämmelserna i delen om arbetet av traktaten i Versailles den 28 juni 1919 och traktaten i St. Germain den 10 september 1919.

§ 1.

Såsom »industriella företag» skola med hänsyn till tillämpningen av denna konvention särskilt anses:

a) Gruvor, stenbrott och andra anläggningar för utvinnande av mineral.

b) Företag, inom vilka varor tillverkas, förändras, rengöras, repareras, utsmyckas, färdigställas eller beredas till försäljning eller inom vilka råämnen omgestaltas, däri inbegripet skeppsbyggeri och företag för förstöring av föremål, ävensom framställning, transformering och överförande av drivkraft i allmänhet eller av elektricitet.

c) Uppförande, ombyggnad, underhåll, reparation, förändring eller rivning av alla slag av byggnader, järnvägar, spårvägar, hamnar, dockor, vågbrytare, kanaler, anordningar för inre sjöfart, vägar, tunnlar, broar, viadukter, kloaker, vattenavlopp, brunnar, telegraf- och telefonanläggningar, elektriska anläggningar, gas- och vattenverk eller andra byggnadsarbeten, ävensom förberedelse- och grundläggningsarbeten för härovan åsyftade arbeten.

d) Transport av passagerare eller gods å lands- eller järnväg eller å inre vattenväg, däri inbegripet handhavande av gods å kajer och bryggor samt i dockor, varv och magasin, med undantag likväl av transport för hand.

Vederbörande myndighet i varje land skall fastställa gränser mellan industri å ena samt handel ooh jordbruk å andra sidan.

§ 2.

Barn under 14 år må icke användas eller arbeta i industriella företag, offentliga eller privata, eller inom någon gren av sådant företag, med undantag av företag, där endast medlemmar av samma familj sysselsättas.

§ 3.

Bestämmelserna i § 2 äga icke tillämpning å arbete, som utföres av barn i yrkesskolor, därest arbetet är godkänt och övervakas av offentlig myndighet.

§ 4.

För underlättande av kontrollen över efterlevnaden av bestämmelserna i denna konvention skall varje industriell arbetsgivare föra ett register, upptagande varje hos honom sysselsatt person under 16 år med angivande av dagen för dennes födelse.

§ 5.

Beträffande denna konventions tillämpning å Japan medgivas från bestämmelserna i § 2 följande undantag:

a) barn över 12 år kunna få användas till arbete, om de genomgått folkskola;

b) beträffande barn mellan 12 och 14 år, som redan äro anställda i arbete, må övergångsbestämmelser utfärdas.

Bestämmelsen i nu gällande japanska lag, vilken tillåter barn under 12 år att utföra vissa lättare arbeten, skall upphävas.

§ 6.

Bestämmelserna i § 2 skola icke tillämpas å Indien, men få där barn under 12 år icke sysselsättas:

a) i företag som använda drivkraft och sysselsätta mera än tio personer;

b) i gruvor, stenbrott eller andra anläggningar för utvinnande av mineral;

c) med transport av passagerare, gods eller post å järnväg eller handhavande av gods i dockor eller å kajer eller bryggor, med undantag likväl av transport för hand.

§ 7.

De officiella ratifikationerna av denna konvention skola, i enlighet med bestämmelserna i del XIII av traktaten i Versailles den 28 juni 1919 och av traktaten i St. Germain den 10 september 1919, delgivas nationernas förbunds generalsekreterare och av honom inregistreras.

§ 8.

Varje medlem av den internationella arbetsorganisationen, som ratificerar denna konvention, förbinder sig att tillämpa den på dem av sina kolonier, besittningar och protektorat, vilka icke hava full självstyrelse, detta dock under följande förbehåll:

a) att konventionens bestämmelser icke med hänsyn till de lokala förhållandena äro omöjliga att tillämpa;

b) att de ändringar, som måste vidtagas för konventionens anpassning efter de lokala förhållandena låta sig införas i densamma.

Varje medlem skall till den internationella arbetsbyrån meddela det beslut, som den fattar med avseende på varje av sina kolonier, besittningar eller protektorat, vilka icke hava full självstyrelse.

§ 9.

Så snart ratifikationerna för två medlemmar av internationella arbetsorganisationen inregistrerats hos sekretariatet, skall nationernas förbunds generalsekreterare därom notificera alla medlemmar av internationella arbetsorganisationen.

§ 10.

Denna konvention skall träda i kraft den dag sådan notifikation, som nyss nämnts, verkställts av nationernas förbunds generalsekreterare, men skall endast vara bindande för de medlemmar, som låtit inregistrera

sin ratifikation hos sekretariatet. Därefter träder konventionen i kraft beträffande varje annan medlem den dag, dennes ratifikation inregistrerats hos sekretariatet.

§ 11.

Varje medlem, som ratificerar denna konvention, förbinder sig att bringa dess bestämmelser i verkställighet senast den 1 juli 1922 och att vidtaga erforderliga åtgärder för att göra dem effektiva.

§ 12.

Varje medlem, som ratificerat denna konvention, kan, sedan tio år förflutit från den tidpunkt, då konventionen först trädde i kraft, uppsäga densamma genom skrivelse, som delgives nationernas förbunds generalsekreterare för inregistrering. Uppsägningen träder icke i kraft förrän ett år efter det den inregistrerats hos sekretariatet.

§ 13.

Internationella arbetsbyråns styrelse skall minst en gång vart tionde år förelägga generalkonferensen en redogörelse för denna konventions tillämpning och skall taga i övervägande, huruvida på konferensens dagordning bör upptagas frågan om revision av eller ändringar i konventionen.

§ 14.

De franska och engelska texterna till denna konvention skola båda äga vitsord.

XI.

Förslag till konvention angående barns nattarbete inom industrien.

Generalkonferensen av internationella arbetsorganisationen av nationernas förbund,

vilken av Amerikas Förenta Staters regering sammankallats till Washington den 29 oktober 1919

och beslutit antaga vissa förslag angående »sysselsättande av barn: under natten», vilken fråga ingår i fjärde punkten på dagordningen för konferensens sammanträde i Washington,

ävensom bestämt, att dessa förslag skola avfattas i form av förslag till en internationell konvention,

antager följande förslag till konvention att ratificeras av internationella arbetsorganisationens medlemmar jämlikt bestämmelserna i delen

om arbetet av traktaten i Versailles den 28 juni 1919 och traktaten i St. Germain den 10 september 1919.

§ 1.

Såsom »industriella företag» skola med hänsyn till tillämpningen av denna konvention särskilt anses:

a) Gruvor, stenbrott och andra anläggningar för utvinnande av mineral.

b) Företag, inom vilka varor tillverkas, förändras, rengöras, repareras, utsmyckas, färdigställas eller beredas till försäljning eller inom vilka råämnen omgestaltas, däri inbegripet skeppsbyggeri och företag för förstöring av föremål, ävensom framställning, transformering och överförande av drivkraft i allmänhet och av elektricitet.

c) Uppförande, ombyggnad, underhåll, reparation, förändring eller rivning av alla slag av byggnader, järnvägar, spårvägar, hamnar, dockor, vågbrytare, kanaler, anordningar för inre sjöfart, vägar, tunnlar, broar, viadukter, kloaker, vattenavlopp, brunnar, telegraf- och telefonanläggningar, elektriska anläggningar, gas- och vattenverk eller andra byggnadsarbeten ävensom förberedelse- och grundläggningsarbeten för härovan åsyftade arbeten.

d) Transport av passagerare eller gods å lands- eller järnväg, däri inbegripet handhavande av gods å kajer och bryggor samt i dockor och magasin, med undantag likväl av transport för hand.

Vederbörande myndighet i varje land skall fastställa gränser mellan industri å ena samt handel och jordbruk å andra sidan.

§ 2.

Minderåriga under 18 år få icke sysselsättas nattetid i industriella företag, offentliga eller privata, eller i någon gren av sådant företag med undantag av företag, där endast medlemmar av samma familj sysselsättas, förutom i härnedan angivna fall:

Minderåriga över 16 år kunna få användas nattetid inom nedan angivna industriella företag till arbete, som på grund av sin natur måste bedrivas kontinuerligt dag och natt:

a) järn- och stålverk; arbeten vartill reverber- och regenerativugnar användas samt galvanisering av plåt eller järntråd (utom betsning);

b) glasbruk;

c) pappersbruk;

d) råsockertillverkning;

e) reduktion av guldmalm.

§ 3.

Vid tillämpningen av denna konvention skall med beteckningen »natt» förstås en tidrymd av minst elva på varandra följande timmar, vari skall ingå tiden mellan klockan 10 e. m. och klockan 5 f. m.

I stenkols- och brunkolsgruvor må arbete pågå mellan klockan 10 e. m. och klockan 5 f. m., om mellantiden mellan två arbetsperioder i regel uppgår till femton timmar och i intet fall utgör mindre än tretton timmar.

Där lagstiftningen förbjuder nattarbete i bagerier för alla arbetare, må inom denna industri tiden mellan klockan 9 e. m. och klockan 4 f. m. träda i stället för den ovan omförmälda tiden mellan klockan 10 e. m. och klockan 5 f. m.

I de tropiska länder, där arbetet är avbrutet under en tid mitt på dagen, må nattledigheten vara kortare än elva timmar, för såvitt motsvarande vilotid beviljas under dagen.

§ 4.

Bestämmelserna i §§ 2 och 3 skola icke tillämpas på nattarbete, som utföres av minderåriga mellan 16 och 18 år, då fall av »force majeure», som icke kunnat förutses eller förekommas och ej är av periodisk karaktär, rubbar företagets normala drift.

§ 5.

Beträffande denna konventions tillämpning å Japan skall § 2 endast avse, intill den 1 juli 1925 minderåriga under 15 år och efter nämnda tidpunkt minderåriga under 16 år.

§ 6.

Beträffande denna konventions tillämpning å Indien skall med »industriella företag» endast avses »fabriker» angivna såsom sådana i den indiska fabrikslagen; och skall § 2 icke tillämpas å ynglingar över 14 år.

§ 7.

Då med hänsyn till särskilt allvarliga förhållanden det allmänna intresset så kräver, må förbudet mot nattarbete suspenderes genom beslut av offentlig myndighet beträffande minderåriga mellan 16 och 18 år.

§ 8.

De officiella ratifikationerna av denna konvention skola, i enlighet med bestämmelserna i del XIII av traktaten i Versailles den 28 juni

1919 och av traktaten i St. Germain den 10 september 1919 delgivas nationernas förbunds generalsekreterare och av honom inregistreras.

§ 9.

Varje medlem av den internationella arbetsorganisationen, som ratificerar denna konvention, förbinder sig att tillämpa den på dem av sina kolonier, besittningar och protektorat, vilka icke hava full självstyrelse, detta dock under följande förbehåll:

a) att konventionens bestämmelser ej med hänsyn till de lokala förhållandena äro omöjliga att tillämpa;

b) att de ändringar, som måste vidtagas för konventionens anpassning efter de lokala förhållandena låta sig införas i densamma.

Varje medlem skall till den internationella arbetsbyrån meddela det beslut, som den fattar med avseende å varje av dess kolonier, besittningar eller protektorat, vilka icke hava full självstyrelse.

§ 10.

Så snart ratifikationerna för två medlemmar av internationella arbetsorganisationen inregistrerats hos sekretariatet, skall nationernas förbunds generalsekreterare därom notificera alla medlemmar av internationella arbetsorganisationen.

§ 11.

Denna konvention skall träda i kraft den dag sådan notifikation, som nyss nämnts, verkställts av nationernas förbunds generalsekreterare, men skall endast vara bindande för de medlemmar, som låtit inregistrera sin ratifikation hos sekretariatet. Därefter träder konventionen i kraft beträffande varje annan medlem den dag, dennes ratifikation inregistrerats hos sekretariatet.

§ 12.

Varje medlem, som ratificerar denna konvention, förbinder sig att bringa dess bestämmelser i verkställighet senast den 1 juli 1922 och att vidtaga erforderliga åtgärder för att göra dem effektiva.

§ 13.

Varje medlem, som ratificerat konventionen, kan sedan tio år förflutit från den tidpunkt, då konventionen först trädde i kraft, uppsäga densamma genom skrivelse, som skall delgivas nationernas förbunds ge-

neralsekreterare för inregistrering. Uppsägning träder icke i kraft förrän ett år efter det den inregistrerats hos sekretariatet.

§ 14.

Internationella arbetsbyråns styrelse skall minst en gång vart tionde år förelägga generalkonferensen en redogörelse för denna konventions tillämpning och skall taga i övervägande, huruvida på konferensens dagordning bör upptagas frågan om revision av eller ändring i konventionen.

§ 15.

De franska och engelska texterna till denna konvention skola båda äga vitsord.

XII.

Hemställan angående tillämpningen av den i Bern år 1906 antagna internationella konventionen rörande förbud mot användande av vit (gul) fosfor inom tändsticksindustrien.

Generalkonferensen av internationella arbetsorganisationen av nationernas förbund,

vilken av Amerikas Förenta Staters regering sammankallats till Washington den 29 oktober 1919

och beslutit antaga vissa förslag angående »utvidgning och tillämpning av den i Bern år 1906 antagna internationella konventionen angående förbud mot användande av vit (gul) fosfor inom tändsticksindustrien», vilken fråga ingår i femte punkten på dagordningen för konferensens sammanträde i Washington,

ävensom bestämt, att dessa förslag skola avfattas i form av en hemställan,

antager följande hemställan att underställas internationella arbetsorganisationens medlemmar för att av dem tagas i övervägande med hänsyn till dess förverkligande genom nationell lagstiftning eller på annat sätt jämlikt bestämmelserna i delen om arbetet av traktaten i Versailles den 28 juni 1919 och traktaten i St. Germain den 10 september 1919:

Generalkonferensen hemställer, att varje medlem av internationella arbetsorganisationen måtte — om så icke redan skett — ansluta sig till den i Bern år 1906 antagna internationella konventionen rörande förbud mot användande av vit (gul) fosfor inom tändsticksindustrien.

Behandlingen av Washington-konferensens beslut.

Beträffande de olika här ovan återgivna konventionsförslagen och hemställandena, vilka samtliga remitterats till delegationen, har delegationen i förevarande sammanhang ansett sig böra anföra följande.

Förslaget till konvention om begränsning av arbetstiden i industriella anläggningar till 8 timmar om dagen och 48 timmar i veckan (I) har ännu icke upptagits till närmare behandling inom delegationen. Anledningen härtill har varit, att Kungl. Maj:t genom remiss av riksdagens skrivelse den 12 juni 1920 angående utredning i fråga om ändringar i lagen om arbetstidens begränsning uppdragit åt socialstyrelsen att efter skedd utredning inkomma med de förslag till jämkningar i nämnda lag, som kunna finnas påkallade av vunnen erfarenhet om lagens tillämpning och vilka utan att rubba lagens grunder kunna vara ägnade att bättre anpassa densamma efter det praktiska livets krav. Nu berörda revisionsarbete måste nämligen tillmätas den största betydelse vid bedömande av frågan, vilken ställning vårt land bör intaga med hänsyn till ifrågavarande konventionsförslag.

Enligt vad delegationen underhand inhämtat, lär emellertid utlåtande med förslag till reviderad lag om arbetstidens begränsning inom kort vara att förvänta från socialstyrelsen.

Förslaget till konvention angående arbetslösheten (II) synes, såvitt delegationen nu kan bedöma, utan betänkligheter kunna biträdas av Sverige, och skall delegationen inom kort inkomma med närmare yttrande i ämnet.

Konferensens *hemställan angående arbetslösheten* (III) är uppdelad på fyra punkter.

Den första punkten avser behandlingen av den enskilda affärsmässiga platsförmedlingen. Denna verksamhet regleras i vårt land genom nådiga kungörelsen den 5 maj 1916 angående kommissionärer för anskaffande av arbetsanställning, enligt vilken yrkesmässig platsförmedling ej får bedrivas, med mindre tillstånd därtill meddelats av vederbörande länsstyrelse. Sådant tillstånd lämnas ej annan än svensk, välfrejdad undersåte, som råder över sig och sin egendom, gjort sig känd för ordentlighet samt i övrigt är lämplig. Dessutom måste, för att tillstånd skall beviljas, behov förefinnas i orten för sådan verksamhets upptagande, vilket i praktiken medfört, att numera, sedan offentliga arbetsför-

medlingsanstalter upprättats i Sveriges alla län, vederbörande länsstyrelse i regel icke bifaller ansökningar om tillstånd av här ifrågavarande innebörd. Tillstånd kan återkallas, när omständigheterna därtill föranleda. Kommissionär skall hålla en för polismyndighet tillgänglig förteckning över de personer, som genom honom söka anställning och över de lediga platser, vilka anmälas hos honom, hava av länsstyrelsen granskad taxa anslagen samt månatligen till socialstyrelsen på fastställt formulär insända statistiska uppgifter över sin verksamhet. Genom här berörda anordningar torde man i Sverige i väsentlig mån redan nått de mål, som åsyftas med förevarande hemställan. Denna går emellertid i restriktivt avseende längre och vill förbjuda all affärsmässig arbetsförmedling. Ett sådant steg har man i vårt land hittills icke ansett sig böra taga, då det synts innebära ett alltför stort intrång på näringsfriheten och den offentliga arbetsförmedlingen åtminstone ännu ej torde kunna fullt motsvara behoven på området. Emellertid hava nyssnämnda restriktiva bestämmelser beträffande den affärsmässiga platsförmedlingen i förening med den överlägsenhet över de privata kommissionskontoren, som de offentliga arbetsförmedlingsantalterna hittills på det hela taget visat, lett därhän, att den affärsmässiga arbetsförmedlingsverksamheten i stort sett måst sägas vara stadd på avskrivning i Sverige.

Med den andra punkten vill man söka förhindra värvning av arbetare gruppvis från ett land till ett annat, vilket icke skulle få äga rum förrän efter överenskommelse mellan vederbörande länder, föregången av överläggning med arbetsgivare och arbetare inom de av frågan berörda verksamhetsområden. En sådan värvning av arbetskraft till främmande länder har visserligen sporadiskt förekommit i vårt land, särskilt under de första krigsåren, men är eljest ganska sällsynt hos oss. Försök att med falska förespeglingar locka större skaror av svenska arbetare till främmande länder ha även, när den allmänna opinionen genom pressen blivit uppmärksamgjord därpå, mött ett så kraftigt motstånd, att de i regel misslyckats.

I tredje punkten av hemställandet förordas anordnande av en effektiv arbetslöshetsförsäkring. Detta spörsmål har i Sverige hänskjutits till socialförsäkringskommittén och är för närvarande föremål för dess utredning.

Den fjärde punkten åsyftar beredandet av möjlighet att anordna nödhjälpsarbeten under perioder av arbetslöshet. Mot innehållet i denna punkt synes principiellt taget ej något vara att erinra, men torde det vara tvivelaktigt, om punkten lämpligen kan giva anledning till någon

lagstiftnings- eller dylik mer direkt åtgärd från statens sida. Systemet att bekämpa arbetslösheten genom offentliga arbeten har för övrigt med framgång tillämpats inom den svenska arbetslöshetspolitiken under krisåren och har sedan gammalt utgjort det sätt, varpå särskilt de svenska stadskommunerna under depressionstider sökt att förebygga och mildra arbetslösheten.

Enligt delegationens mening synes sålunda förevarande hemställan ej böra giva anledning till några särskilda åtgärder.

De i *hemställandet rörande ömsesidighet i fråga om behandlingen av utländska arbetare* (IV) framförda önskemål torde i huvudsak kunna anses redan tillgodosedda här i landet.

Med hänsyn till arbetarskyddslagstiftningen i mer inskränkt och egentlig bemärkelse, d. v. s. lagen om arbetarskydd och med denna lag sammanhängande eller besläktade författningar, finnes ej någon skillnad mellan in- och utländska arbetare. Går man så över till lagstiftningen på socialförsäkringens område, vilken lagstiftning, i den mån den avser att förbättra arbetarklassens villkor, plägar hänföras till arbetarskyddslagstiftningen i mer vidsträckt mening, finner man, att lagen om försäkring för olycksfall i arbete äger full tillämpning på utländska arbetare, som uppehålla sig i riket. Beträffande sådana arbetares familjemedlemmar, vilka vistas utom riket, och beträffande ersättningsberättigad arbetare själv, som icke uppehåller sig inom landet, gör däremot lagens 27 § vissa inskränkningar i rätten till ersättning. Genom en bestämmelse i sista stycket av nämnda paragraf bemyndigas emellertid Kungl. Maj:t att under förutsättning av ömsesidighet medgiva undantag från nu berörda inskränkningar, och har Kungl. Maj:t med stöd härav genom deklaration den 12 februari 1919 lämnat sådant medgivande till förmån för danska och norska medborgare.

Lagarna om sjukkassor och understödsföreningar äro ej i sin tillämpning begränsade till arbetarklassen och böra sålunda måhända ej räknas till arbetarskyddslagstiftningen. De äga dock givetvis särskilt stor betydelse för arbetarna, och torde det med hänsyn därtill i detta sammanhang böra framhållas, att svenska och utländska medborgare, med undantag i avseende å behörighet att vara styrelseledamot, äro fullt likställda enligt dessa lagar.

Lagen om allmän pensionsförsäkring, som ej heller rättligen bör vara att hänföra till arbetarskyddslagstiftningen, angives uttryckligen avse endast svenska medborgare.

Beträffande föreningsrätten torde, då rätten att fritt sammansluta sig

för främjande av lovliga syften här i landet är obegränsad och det saknas lagstiftning i ämnet, utländska arbetare otvivelaktigt få anses likställda med svenska.

Ser man nu till, vilka åtgärder här ifrågavarande hemställan skäligen bör föranleda, torde det strängt taget endast behöva ifrågakomma att beträffande lagen om försäkring för olycksfall i arbete fortskrida på den väg, varpå man, såsom ovan omförmälts, inslagit i förhållande till Danmark och Norge. Vill man gå ytterligare ett steg i tillgodoseende av den idé, som ligger till grund för hemställandet, skulle det kunna ifrågasättas att underkasta lagen om allmän pensionsförsäkring sådan ändring, att jämväl beträffande denna lag överenskommelser med andra stater skulle kunna träffas om tillämpning av lagen å deras medborgare. Slutligen skulle det väl även kunna vara skäl att beakta förevarande hemställan vid utformandet av den förväntade lagstiftningen om sjukförsäkring.

Här åsyftade ömsesidighet på socialförsäkringens område låter sig emellertid icke väl genomföra i andra fall, än där de båda kontraherande staterna ha ett någorlunda likartat och likvärdigt försäkringssystem. Någon mer omfattande internationell ömsesidighet på berörda område lär sålunda icke kunna uppnås, utan att man dessförinnan genomfört en viss grad av enhetlighet eller åtminstone vissa minimifordringar på effektivitet i avseende å de olika ländernas socialförsäkring. Ett förslag i sistberörda syfte lär även ha väckts från schweizisk sida och förväntar man där, att detsamma skall uppföras på dagordningen för någon av de närmast följande internationella arbetskonferenserna.

Ett förhållande, som vid övervägande av vårt lands åtgöranden med anledning av förevarande hemställan måste beaktas, är det att utredning, anförtrodd åt en särskild kommitté, f. n. pågår om revision av hela vår socialförsäkringslagstiftning i ändamål att sammanföra dess olika grenar till ett systematiskt helt. Med hänsyn till nu berörda förhållande synas några förändringar i den svenska socialförsäkringslagstiftningen f. n. ej skäligen kunna påkallas. Å andra sidan bereder detta förhållande ett gynnsamt tillfälle för tillgodoseende såvitt möjligt i vad vår lagstiftning angår av idén om internationell ömsesidighet på socialförsäkringens område.

I enlighet med vad här anförts synes förevarande hemställan icke böra föranleda annan åtgärd, än att härovan omförmälda kommitté erhåller uppdrag att såvitt möjligt beakta densamma vid sitt revisionsarbete.

Förslagen till konventioner angående kvinnors användande till arbete före och efter barnsbörd (V), *angående kvinnors nattarbete* (VI), *angående*

fastställande av minimiålder för barns användande till industriellt arbete (X) *och angående barns nattarbete inom industrien* (XI) ha samtliga synts delegationen påkalla vissa utredningar, innan delegationen kan taga ståndpunkt till dem. I den mån utredningarna i de olika frågorna slutföras, skall delegationen söka att skyndsamt inkomma med de förslag till lagstiftningsåtgärder, vartill de skilda konventionsförslagen enligt delegationens mening böra giva anledning, ävensom yttra sig i fråga om dessa förslags ratificering.

Jämväl ifråga om *hemställandena angående skydd mot mjältbrand* (VII) *och angående skydd för kvinnor och barn mot blyförgiftning* (VIII) har delegationen funnit nödigt att föranstalta om vissa utredningar, och är med hänsyn därtill delegationen ej heller beträffande dessa hemställanden beredd att avgiva yttrande förr än något längre fram.

Hemställandet angående inrättandet av en offentlig hälsovårdsmyndighet (IX) synes icke påkalla några organisatoriska åtgärder inom den svenska socialförvaltningen, då vår yrkesinspektion i stort sett torde få anses tillfredsställande och de hygieniska synpunkterna kommit till livligt beaktande i vår skyddslagstiftnings utformning och genomförande. Delegationen tillåter sig i sistberörda avseende erinra om den årliga läkarbesiktningen av minderåriga arbetare inom den fabriksmässiga industrien samt om förefintligheten sedan åtskilliga år av en medicinsk expert inom yrkesinspektionens chefsmyndighet. Den enda åtgärd, vartill förevarande hemställan skäligen synes kunna föranleda, torde vara, att Kungl. Maj:t anbefaller nämnda chefsmyndighet, d. v. s. socialstyrelsen, att beträffande yrkesinspektionens verksamhet i hygieniskt avseende träda i förbindelse med internationella arbetsbyrån.

Vad slutligen beträffar *hemställandet angående tillämpning av den i Bern år 1906 antagna internationella konventionen rörande förbud mot användande av vit (gul) fosfor inom tändsticksindustrien* (XII) får delegationen påpeka, att Sverige den 27 februari 1920 anslutit sig till nämnda konvention samt att Kungl. Maj:t genom förordning samma dag utvidgat förut gällande förbud mot försäljning inom riket av tändstickor, i vilkas tändmassa vanlig (vit eller gul) fosfor ingår, till att avse jämväl tillverkning och införsel. Någon åtgärd från svensk sida med anledning av denna hemställan lär sålunda icke kunna ifrågakomma.

Bilaga 1.

Fredsfördragets i Versailles bestämmelser rörande den internationella arbetsorganisationen.

DEL I.

Förbundsakt för nationernas förbund.

— — — — — — — — — — — — — — — — — — —

§ 23. Med förbehåll för och i överensstämmelse med bestämmelserna i de internationella konventioner, som redan förefinnas eller framdeles kunna komma att avslutas, förklara förbundets medlemmar:

a) att de skola bemöda sig att åvägabringa och upprätthålla rättvisa och människovärdiga arbetsvillkor för män, kvinnor och barn såväl inom egna statsområden som i alla länder, dit deras kommersiella och industriella förbindelser nå, samt att de i detta syfte skola upprätta och vidmakthålla nödiga internationella organ;

— — — — — — — — — — — — — — — — — — —

DEL XIII.

Arbete.

Avdelning I.

Arbetets organisation.

Då nationernas förbund har till ändamål att åvägabringa allmän fred, och då en sådan fred blott kan fotas på grundvalen av social rättvisa;

då arbetsförhållanden äro rådande, som för ett stort antal människor innebära orättvisa, armod och umbäranden, varav ett missnöje alstras, som hotar freden och samförståndet i världen, och då det är en trängande nödvändighet att förbättra dessa förhållanden, exempelvis genom reglering av arbetstiden, fastställande av maximiarbetsdag och maximiarbetsvecka, reglering av arbetsmarknaden, bekämpande av arbetslösheten, garanterande av en för livsuppehället tillräcklig lön, arbetarnas skyddande mot yrkes- och andra sjukdomar samt olycksfall i arbete, barn-, ungdoms- och kvinnoskydd, ålderdoms- och invaliditetsförsäkring, skyddande av i utlandet sysselsatta arbetares intressen, den fackliga förenings-

rättens erkännande, organiserande av yrkes- och teknisk undervisning samt andra liknande åtgärder;

då underlåtenhet från en nations sida att införa verkligt människovärdiga arbetsvillkor utgör ett hinder för de övriga nationernas ansträngningar att förbättra arbetarnas lott i egna länder;

hava de höga fördragsslutande parterna, därtill föranledda såväl av känslan för rättvisa och humanitet som av önskan att skapa en varaktig världsfred, träffat följande överenskommelse:

Första kapitlet.

Organisation.

§ 387. En permanent organisation skall inrättas med uppdrag att arbeta för förverkligande av det i inledningen utvecklade programmet.

De ursprungliga medlemmarna av nationernas förbund skola vara ursprungliga medlemmar av denna organisation, och skall framdeles vunnet medlemskap av nationernas förbund medföra medlemskap av nämnda organisation.

§ 388. Den permanenta organisationen skall omfatta:

1:o. en generalkonferens (Conférence générale) av representanter för medlemmarna;

2:o. en internationell arbetsbyrå (Bureau international du Travail) under ledning av en styrelse, varom stadgas i § 393.

§ 389. Generalkonferensen av representanter för medlemmarna skall sammanträda vid behov, dock minst en gång varje år. Den skall bestå av fyra ombud för var och en av medlemmarna, av vilka ombud två skola företräda regeringen och de två övriga resp. arbetsgivarna och arbetarna.

Varje ombud må åtföljas av experter (conseillers techniques) till ett antal av högst två för vart och ett å dagordningen för sammanträdet upptaget ärende. Äro frågor, som särskilt beröra kvinnorna, föremål för överläggning å konferensen, skall minst en av de till experter utsedda personerna vara kvinna.

Medlemmarna förbinda sig att utse de ombud och experter, som icke utsändas av regeringen, i samförstånd med de mest representativa fackliga sammanslutningar av arbetsgivare och arbetare inom resp. länder, för såvitt sådana sammanslutningar finnas.

Experter må icke yttra sig utom efter begäran av det ombud, som de biträda, och med konferensordförandens särskilda medgivande; de äro icke röstberättigade.

Ombud kan genom skrivelse till ordföranden förordna en av de honom åtföljande experterna till suppleant för sig, och äger sådan suppleant deltaga i överläggningar och omröstningar.

Ombudens och experternas namn skola uppgivas hos den internationella arbetsbyrån genom vederbörande medlems regering.

Ombudens och experternas fullmakter skola prövas av konferensen, som med två tredjedelar av de av närvarande ombud avgivna röster äger vägra godkänna ombud eller expert, som efter konferensens mening icke är utsedd i enlighet med bestämmelserna i denna paragraf.

§ 390. Varje ombud äger rätt att rösta individuellt i alla frågor, som varit föremål för konferensens överläggningar.

För den händelse att någon av medlemmarna icke utsett det ena av de ombud, som icke representerar regeringen, äger det andra ombudet, som icke representerar regeringen, att deltaga i överläggningarna men icke i omröstningarna.

För den händelse konferensen i kraft av den befogenhet, som tillkommer densamma jämlikt § 389, vägrat erkänna en av någon medlems representanter, skola bestämmelserna i denna paragraf äga tillämpning, som om ifrågavarande representant icke vore utsedd.

§ 391. Konferensen skall sammanträda å den plats, där nationernas förbund har sitt säte eller å annan plats, som av konferensen vid ett föregående sammanträde kan hava bestämts med en majoritet av två tredjedelar av de av närvarande ombud avgivna röster.

§ 392. Den internationella arbetsbyrån skall upprättas å den plats, där nationernas förbund har sitt säte och vara en av förbundets institutioner.

§ 393. Den internationella arbetsbyrån skall stå under ledning av en styrelse (Conseil d'administration), sammansatt av tjugofyra personer, vilka utses enligt följande bestämmelser:

Den internationella arbetsbyråns styrelse skall vara sammansatt av:

tolv ledamöter, representerande regeringarna;

sex ledamöter, valda av de konferensombud, som representera arbetsgivarna;

sex ledamöter, valda av de konferensombud, som representera funktionärer och arbetare.

Av de tolv ledamöterna, som representera regeringarna, skola åtta utses av de medlemmar, som i industriellt hänseende äro de mest betydande, samt fyra av de medlemmar, som därtill blivit utsedda av regeringarnas ombud vid konferensen, med undantag av ombuden för nyssberörda åtta medlemmar.

Uppkomna tvister, rörande vilka medlemmar skola anses såsom de i industriellt hänseende mest betydande, avgöras av nationernas förbunds råd.

Mandattiden för ledamot av styrelsen är tre år. Sättet för återbesättande av lediga platser och andra frågor av samma art må avgöras av styrelsen under förbehåll likväl av konferensens godkännande.

Styrelsen utser en av sina ledamöter till ordförande och fastställer arbetsordning för sig. Den sammanträder å tider, som den själv bestämmer. Särskilt sammanträde skall äga rum, då minst tio ledamöter av styrelsen skriftligen hemställa härom.

§ 394. Den internationella arbetsbyrån skall förestås av en direktör. Han utses av styrelsen, vilken ock utfärdar instruktioner för honom och inför vilken han är ansvarig för den behöriga gången av byråns arbete ävensom för fullgörande av alla övriga uppgifter, som kunna anförtros åt honom.

Direktören eller hans suppleant skall närvara vid styrelsens alla sammanträden.

§ 395. Den internationella arbetsbyråns personal tillsättes av direktören. Därvid böra, med behörig hänsyn tagen till angelägenheten av att erhålla bästa möjliga arbetsresultat, utses personer av olika nationaliteter. Visst antal av denna personal skall utgöras av kvinnor.

§ 396. Den internationella arbetsbyråns uppgift omfattar insamling och fördelning av alla upplysningar av betydelse för den internationella regleringen

av arbetarnas villkor och arbetsförhållanden samt särskilt att verkställa utredning i de frågor, som skola föreläggas konferensen för avslutande av internationella konventioner ävensom att utföra speciella av konferensen anbefallda undersökningar.

Byrån skall förbereda dagordningen vid konferensens sammanträden.

Byrån skall, i enlighet med föreskrifterna i denna del av förevarande fördrag, fullgöra de åligganden, som kunna komma att påvila densamma beträffande internationella tvister.

Den skall redigera och på franska, engelska och varje annat språk, som styrelsen finner lämpligt, utgiva en periodisk publikation, ägnad åt sådana frågor angående industri och arbete, som äro av internationellt intresse.

Utöver de i denna paragraf omförmälda uppgifter har byrån att i allmänhet fullgöra de uppdrag och utöva de befogenheter, som konferensen finner lämpligt anförtro åt densamma.

§ 397. De ministerier hos medlemmarna, vilka handlägga arbetarfrågor, äga direkt kommunicera med direktören genom förmedling av vederbörande regerings representant hos den internationella arbetsbyråns styrelse eller, för den händelse sådan representant icke finnes, genom förmedling av annan därtill behörig och av regeringen utsedd befattningshavare.

§ 398. Den internationella arbetsbyrån äger påkalla medverkan av nationernas förbunds generalsekreterare i alla frågor, beträffande vilka sådan medverkan kan lämnas.

§ 399. Envar av medlemmarna skall bestrida kostnaderna för ombudens och experternas ävensom för dess representanters i styrelsen resor och uppehälle.

Medel till bestridande av alla andra kostnader för den internationella arbetsbyrån och för konferensens eller styrelsens sammanträden tillhandahållas direktören av nationernas förbunds generalsekreterare ur förbundets medel.

Direktören är ansvarig inför nationernas förbunds generalsekreterare för användningen i enlighet med bestämmelserna i denna paragraf av alla honom anförtrodda medel.

Andra kapitlet.

Verksamhet.

§ 400. Styrelsen skall upprätta dagordning för konferensens sammanträden, sedan det granskat alla förslag, som inlämnats av regering för någon av medlemmarna eller av någon i § 389 omförmäld sammanslutning beträffande ärende, som kan upptagas å dagordningen.

§ 401. Direktören skall vara konferensens sekreterare; han skall fyra månader före varje sammanträde översända dagordningen för detsamma till var och en av medlemmarna ävensom genom dessas förmedling till de ombud, som ej äro regeringsrepresentanter, så snart dessa äro utsedda.

§ 402. Envar av medlemmarnas regeringar äger rätt att inlägga protest mot upptagande på dagordningen av ett eller flera därför avsedda ärenden. Skälen för sådan protest skola angivas i en till direktören ställd inlaga, och skall denna av direktören delgivas medlemmarna av den internationella organisationen.

De ärenden, mot vilka protest blivit inlagd, skola utan hänsyn till protesten kvarstå å dagordningen, om konferensen så besluter med två tredjedelar av de av närvarande ombud avgivna röster.

Varje annan fråga, som konferensen med samma majoritet av två tredjedelar besluter taga under omprövning, skall upptagas å dagordningen för följande sammanträde.

§ 403. Konferensen uppgör själv sin arbetsordning; den utser sin ordförande; den äger tillsätta kommittéer för avgivande av betänkanden rörande frågor, som den finner böra utredas.

Enkel majoritet av röster, avgivna av de i konferensen deltagande ombuden, skall vara avgörande i alla de fall, beträffande vilka kvalificerad majoritet ej är särskilt föreskriven genom andra paragrafer i denna del av förevarande fördrag.

Omröstning är ogiltig, om antalet avgivna röster understiger hälften av antalet vid sammanträdet närvarande ombud.

§ 404. Konferensen kan med kommittéer, som den tillsätter, adjungera experter, vilka skola hava rådgivande men icke beslutande befogenhet.

§ 405. Om konferensen besluter antaga förslag beträffande ett å dagordningen uppfört ämne, skall den bestämma, om åt förslagen skall givas formen av:

a) en »hemställan» (»recommendation»), avsedd att underställas medlemmarnas prövning och att förverkligas genom nationell lag eller på annat sätt;

b) eller ett förslag till internationell konvention, avsedd att ratificeras av medlemmarna.

I båda fallen, vare sig fråga är om en hemställan eller ett förslag till konvention, erfordras för godkännande vid slutomröstning av konferensen en majoritet av två tredjedelar av de närvarande ombudens röster.

Vid avfattandet av en hemställan eller ett förslag till konvention med allmän giltighet bör konferensen taga hänsyn till de länder, i vilka klimatet, ofullkomlig utveckling av den industriella organisationen eller andra särskilda omständigheter göra industriens betingelser väsentligt avvikande, och skall den föreslå sådana modifikationer, som den finner nödiga med hänsyn till de säregna förhållandena i dessa länder.

Ett exemplar av hemställandet eller förslaget till internationell konvention skall undertecknas av konferensens ordförande och direktören samt överlämnas till nationernas förbunds generalsekreterare. Denne skall översända en i avseende å överensstämmelsen med originalet styrkt avskrift av ifrågavarande hemställan eller förslag till internationell konvention till var och en av medlemmarna.

Envar av medlemmarna förbinder sig att inom ett år från avslutandet av konferensens sammanträde (eller om det på grund av exceptionella omständigheter icke är möjligt att göra det inom ett år, så snart ske kan och i varje fall ej senare än 18 månader från avslutandet av konferensens sammanträde) underställa hemställandet eller förslaget till internationell konvention den eller de myndigheter, till vilkas kompetensområde frågan hör, för utfärdande av lag eller vidtagande av andra åtgärder.

I fråga om en hemställan skola medlemmarna underrätta generalsekreteraren om vidtagna åtgärder.

I fråga om ett förslag till konvention skall medlem, som erhållit godkännande av vederbörande myndighet eller myndigheter meddela generalsekreteraren

sin formella ratifikation av konventionen samt vidtaga nödiga åtgärder för genomförande av bestämmelserna i konventionen.

Om en hemställan icke leder till någon lagstiftningsåtgärd eller andra åtgärder av beskaffenhet att förverkliga hemställandet eller om ett förslag till internationell konvention icke vinner bifall av vederbörande myndighet eller myndigheter, skall ifrågavarande medlem icke vara underkastad någon ytterligare förpliktelse.

I det fall att fråga är om en förbundsstat, vars befogenhet att biträda en konvention angående arbetsfrågor är underkastad vissa begränsningar, har regeringen rätt att behandla ett förslag till konvention, beträffande vilken dylika begränsningar gälla, såsom en enkel hemställan, och skola i sådant fall vad som i denna paragraf sagts i fråga om hemställan äga tillämpning.

Denna paragraf skall tolkas i enlighet med följande princip:

I intet fall fordras av någon medlem, att den till följd av antagande av konferensen av hemställan eller förslag till konvention skall minska det skydd, som genom dess lagstiftning redan beviljats de arbetare, varom fråga är.

§ 406. Sålunda ratificerad konvention skall inregistreras av nationernas förbunds generalsekreterare men är icke bindande för andra medlemmar än dem, som ratificerat den.

§ 407. Varje förslag, som vid den slutliga omröstningen å konferensen icke uppnår en majoritet av två tredjedelar av de av närvarande ombud avgivna röster, kan göras till föremål för en särskild konvention mellan de medlemmar av den permanenta organisationen, som sådant önska.

Varje dylik särskild konvention skall av vederbörande regeringar meddelas nationernas förbunds generalsekreterare, som skall låta inregistrera den.

§ 408. Envar av medlemmarna förbinder sig att till den internationella arbetsbyrån avgiva årlig redogörelse för de åtgärder, som den vidtagit för genomförandet av de konventioner, till vilka den anslutit sig. Dessa redogörelser skola vara avfattade i den form styrelsen angivit och skola innehålla de uppgifter styrelsen begärt. Direktören skall framlägga ett sammandrag av dessa redogörelser vid konferensens nästföljande sammanträde.

§ 409. Varje till internationella arbetsbyrån från en arbetsgivar- eller arbetarorganisation riktad erinran, enligt vilken någon av medlemmarna icke skulle på tillfredsställande sätt tryggat genomförandet av en konvention, till vilken ifrågavarande medlem anslutit sig, kan av styrelsen överlämnas till vederbörande regering, och kan denna regering inbjudas att i ämnet avgiva den förklaring, som den finner lämplig.

§ 410. Ingår icke inom rimlig tid förklaring från regeringen ifråga, eller synes inkommen förklaring icke styrelsen tillfredsställande, äger denna offentliggöra den framställda erinringen och det eventuellt därå avgivna svaret.

§ 411. Envar av medlemmarna äger att hos internationella arbetsbyrån anföra klagomål mot annan medlem, som enligt den förstnämndes mening icke på ett tillfredsställande sätt tryggat genomförandet av en konvention, som båda biträtt i enlighet med förestående paragrafer.

Styrelsen kan, där den så finner lämpligt, innan en undersökningskommission anlitas i enlighet med vad nedan stadgas, sätta sig i förbindelse med den åsyftade regeringen på sätt i § 409 omförmäles.

Finner styrelsen anledning icke föreligga att delgiva den åsyftade re-

geringen klagomålet, eller får, sedan sådant delgivande skett, styrelsen icke inom rimlig tid mottaga tillfredsställande svar, äger styrelsen påkalla tillsättande av en undersökningskommission med uppgift att utreda den väckta frågan samt inkomma med utlåtande i ämnet.

Styrelsen äger vidtaga samma åtgärd på eget initiativ eller efter anmälan av ett konferensombud.

Då en jämlikt § 410 eller 411 väckt fråga skall behandlas inför styrelsen, äger regering, mot vilken klagomålet är riktat och som icke redan är representerad i styrelsen, att utse ett ombud att taga del i styrelsens överläggningar i detta ärende. Regeringen skall i god tid underrättas om den tidpunkt, vid vilken överläggningarna skola äga rum.

§ 412. Undersökningskommissionen skall sammansättas på följande sätt:

Envar av medlemmarna förbinder sig att inom sex månader efter detta fördrags ikraftträdande utse tre i industriella spörsmål sakkunniga personer, av vilka den förste skall företräda arbetsgivarna, den andre arbetarna och den tredje vara oberoende i förhållande till arbetsgivare och arbetare. Dessa personer skola tillsammans bilda en lista, å vilken undersökningskommissionens ledamöter väljas.

Styrelsen äger pröva nämnda personers kompetens samt med två tredjedelar av de av närvarande ombud avgivna röster vägra godkänna den, som icke motsvarar föreskrifterna i denna paragraf.

På begäran av styrelsen utser nationernas förbunds generalsekreterare bland de å berörda lista uppförda personer tre, en från varje av ifrågavarande tre kategorier, att utgöra undersökningskommissionen samt förordnar en av dessa tre personer till kommissionens ordförande. Ingen av de tre sålunda utsedda personerna må tillhöra någon av framställt klagomål direkt berörd stat.

§ 413. För den händelse ett klagomål hänvisas till undersökningskommission jämlikt § 411, är envar av medlemmarna skyldig att, vare sig den har direkt intresse av klagomålet eller ej, ställa till kommissionens förfogande alla tillgängliga upplysningar rörande det ämne klagomålet avser.

§ 414. Sedan undersökningskommissionen underkastat klagomålet grundlig utredning, skall den uppsätta ett betänkande, i vilket den dels skall meddela alla tvisten belysande uppgifter, dels anföra de hemställanden den ansett sig böra framlägga beträffande åtgärder för att tillfredsställa den klagande regeringen samt beträffande den tidsfrist, inom vilken ifrågavarande åtgärder skola vara vidtagna.

I betänkandet skall jämväl, där så finnes påkallat, givas anvisning på de åtgärder av ekonomisk natur (sanctions d'ordre économique) mot den av klagomålet berörda regeringen, som kommissionen finner lämpliga och vilkas vidtagande av de övriga regeringarna synes den berättigat.

§ 415. Nationernas förbunds generalsekreterare skall delgiva varje av tvisten berörd regering undersökningskommissionens betänkande och ombesörja dess offentliggörande.

Envar av de berörda regeringarna skall inom en månad meddela nationernas förbunds generalsekreterare, huruvida den godkänner eller icke godkänner vad som i kommissionens betänkande hemställes, samt, för den händelse att den icke lämnar sitt godkännande, huruvida den önskar underställa tvisten nationernas förbunds internationella permanenta domstol.

§ 416. Därest medlem skulle underlåta att beträffande hemställan eller förslag till konvention vidtaga i § 405 föreskrivna åtgärder, äger vilken som helst annan medlem rätt att draga saken inför nationernas förbunds internationella permanenta domstol.

§ 417. Den internationella domstolens beslut rörande klagomål eller fråga, som hänskjutits till densamma jämlikt § 415 eller 416, kan icke överklagas.

§ 418. Undersökningskommissionens slutsatser och eventuella hemställanden kunna stadfästas, ändras eller underkännas av den internationella domstolen, vilken, där så finnes påkallat, bör giva anvisning på de åtgärder av ekonomisk natur, som den finner lämpliga gent emot den felande regeringen och som den anser de övriga regeringarna berättigade att vidtaga.

§ 419. Därest medlem icke inom föreskriven tid ställer sig till efterrättelse hemställanden i undersökningskommissionens betänkande eller den internationella domstolens beslut, äger varje annan medlem att gentemot sagda medlem vidtaga de åtgärder av ekonomisk natur, som i undersökningskommissionens betänkande eller domstolens beslut förklarats i föreliggande fall vara tillämpliga.

§ 420. Den felande regeringen kan när som helst till styrelsen meddela, att den vidtagit nödiga åtgärder för att ställa sig till efterrättelse de hemställanden, som gjorts av undersökningskommissionen eller i den internationella domstolens utslag, och äger den hos styrelsen begära tillsättande genom nationernas förbunds generalsekreterare av en undersökningskommission för prövning av dess uppgifter. I sådant fall skola bestämmelserna i §§ 412, 413, 414, 415, 417 och 418 äga tillämpning, och om undersökningskommissionens betänkande eller den internationella domstolens beslut är gynnsamt för den felande regeringen, skola övriga regeringar omedelbart upphäva de åtgärder av ekonomisk natur, som de vidtagit gent emot nämnda stat.

Tredje kapitlet.

Allmänna bestämmelser.

§ 421. Medlemmarna förbinda sig att tillämpa de konventioner, som de hava biträtt i enlighet med bestämmelserna i denna del av förevarande fördrag, på dem av deras kolonier, besittningar och protektorat, vilka icke hava full självstyrelse, detta dock under följande förbehåll:

1) att konventionens bestämmelser ej med hänsyn till lokala förhållanden äro omöjliga att tillämpa;

2) att de ändringar, som måste vidtagas för konventionens anpassning efter de lokala förhållandena, låta sig införas i densamma.

Varje medlem skall till den internationella arbetsbyrån meddela det beslut, som den fattar med avseende på varje av sina kolonier, besittningar eller protektorat, som icke hava full självstyrelse.

§ 422. Ändringar i denna del av förevarande fördrag, vilka antagits av konferensen med en majoritet av två tredjedelar av de av närvarande ombud avgivna röster, skola träda i kraft, sedan de ratificerats av de stater, vilkas representanter utgöra nationernas förbunds råd, samt av tre fjärdedelar av medlemmarna.

§ 423. Alla frågor eller meningsskiljaktigheter rörande tolkningen av denna del av förevarande fördrag eller av de konventioner, som enligt detsamma framdeles kunna komma att ingås mellan medlemmarna, skola underställas den permanenta internationella domstolens prövning.

Fjärde kapitlet.

Övergångsbestämmelser.

§ 424. Konferensens första sammanträde skall äga rum i oktober 1919. Platsen och dagordningen för detta sammanträde angivas i härtill fogad bilaga.

Sammankallandet och anordnandet av detta första sammanträde besörjas av den regering, som därtill blivit bestämd i nämnda bilaga. Denna regering skall vid beredningen av de handlingar, som skola föreläggas konferensen, biträdas av en internationell kommission, sammansatt i enlighet med samma bilaga.

Kostnaderna för detta första sammanträde ävensom för alla följande, som komma att hållas, innan de nödiga anslagen kunna upptagas i nationernas förbunds budget, skola med undantag av ombudens och experternas resekostnader fördelas mellan medlemmarna enligt samma grunder, som gälla för världspostunionens internationella byrå.

§ 425. Intill dess nationernas förbund blivit konstituerat, skola alla meddelanden, som enligt förestående paragrafer skola ställas till förbundets generalsekreterare, förvaras av direktören för den internationella arbetsbyrån, som skall bringa dem till generalsekreterarens kännedom.

§ 426. Intill dess den permanenta internationella domstolen blivit inrättad, skola de tvistefrågor, som skulle hänskjutas till densamma enligt denna avdelning av förevarande fördrag, hänvisas till en domstol, bestående av tre av nationernas förbunds råd utsedda personer.

Bilaga.

Arbetskonferensens första sammanträde år 1919.

Konferensen skall sammanträda i Washington.

Amerikas Förenta Staters regering anmodas sammankalla konferensen.

Den internationella organisationskommittén skall utgöras av sju personer, utsedda av regeringarna i Amerikas Förenta Stater, Storbritannien, Frankrike, Italien, Japan, Belgien och Schweiz. Kommittén äger, om den anser nödigt, inbjuda andra medlemmar att låta sig representeras i densamma.

Dagordningen skall vara den följande:

1. Tillämpning av principen om åtta timmars arbetsdag eller fyrtioåtta timmars arbetsvecka.

2. Frågor angående åtgärder för arbetslöshetens förebyggande och botande av dess följder.

3. Sysselsättande av kvinnor:

a) före och efter barnsbörd (därunder inbegripen frågan om moderskapsunderstöd);

b) under natten;

c) i hälsofarliga arbeten;

4. Sysselsättande av barn:
   a) minimiålder för anställande;
   b) under natten;
   c) i hälsofarliga arbeten.

5. Utvidgning och tillämpning av de i Bern år 1906 antagna internationella konventioner angående förbud mot industriellt nattarbete för kvinnor och förbud mot användande av vit (gul) fosfor inom tändsticksindustrien.

Avdelning II.

Allmänna principer.

§ 427. De höga fördragsslutande parterna, som erkänna, att lönearbetarnas fysiska, moraliska och intellektuella välbefinnande är av den största betydelse från internationell synpunkt, hava för främjande av detta upphöjda syfte grundat den i avdelning I omförmälda, till nationernas förbund anslutna permanenta organisationen.

De erkänna, att olikheter i klimat, seder och bruk, ekonomisk ändamålsenlighet och industriell tradition försvåra ett omedelbart genomförande av fullständig enhetlighet i arbetsvillkoren. Men övertygade som de äro, att arbetet ej bör betraktas som enbart en handelsvara, anse de, att det finnes tillvägagångssätt och grundsatser för arbetsvillkorens reglering, som alla industriella samfälligheter böra bemöda sig att tillämpa, i den mån inom dem rådande särskilda förhållanden medgiva det.

Bland dessa tillvägagångssätt och grundsatser anse de höga fördragsslutande parterna följande vara av synnerlig och aktuell vikt:

1. Ovan omförmälda ledande grundsats, att arbetet ej får betraktas såsom enbart en vara eller handelsartikel.
2. Rätten till sammanslutning för alla icke lagstridiga syften såväl för arbetstagare som arbetsgivare.
3. Betalandet till arbetarna av en lön, varigenom dem tillförsäkras en tillfredsställande levnadsstandard i enlighet med deras tids och deras lands uppfattning.
4. Uppställande av åtta timmars arbetsdag och fyrtioåtta timmars arbetsvecka som mål över allt, där detta ännu ej blivit uppnått.
5. Genomförande av en vilotid per vecka av minst tjugofyra timmar, vilken om möjligt bör omfatta söndagen.
6. Avskaffande av barnarbete och skyldighet att så begränsa arbetet för minderåriga av båda könen, att deras utbildning må kunna fortföljas och deras kroppsliga utveckling tryggas.
7. Principen om lika lön för arbete av samma värde utan hänsyn till kön.
8. De i varje land beträffande arbetsvillkoren utfärdade föreskrifter skola tillförsäkra alla arbetare, som med laglig rätt vistas i landet, en med billighet överensstämmande behandling i ekonomiskt avseende.
9. Varje stat skall upprätta en tillsynsmyndighet, i vilken även kvinnor skola ingå, för att trygga tillämpningen av lagar och föreskrifter beträffande arbetarnas skydd.

De höga fördragsslutande parterna vilja ej göra gällande, att dessa tillvägagångssätt och grundsatser äro vare sig fullständiga eller slutgiltiga men hålla dock före, att de lämpligen kunna tjäna som ledning för nationernas förbunds politik samt att de, om de godtagas av de industriella samfälligheter, som äro representerade i nationernas förbund, och om de upprätthållas i praktiken genom en ändamålsenligt anordnad tillsyn, skola medföra varaktiga fördelar för världens lönearbetare.

Originaltexterna till de å Washington-konferensen antagna konventionsförslagen och hemställandena.

I.

Projet de convention tendant à limiter à huit heures par jour et à quarante-huit heures par semaine le nombre des heures de travail dans les établissements industriels.

La Conférence Générale de l'Organisaton Internationale du Travail de la Société des Nations,

Convoquée à Washington par le Gouvernement des Etats-Unis d'Amérique, le 29 octobre 1919,

Aprés avoir décidé d'adopter diverses propositions relatives à »l'application du principe de la journée de huit heures ou de la semaine de quarante-huit heures,» question formant le premier point de l'ordre du jour de la session de la Conférence tenue à Washington, et

Aprés avoir décidé que ces propositions seraient rédigées sous forme d'un projet de convention internationale,

adopte le Projet de Convention ci-après à ratifier par les Membres de l'Organisation Internationale du Travail, comformément aux dispositions de la Partie relative au Travail du Traité de Versailles du 29 juin 1920, et du Traité de Saint-Germain du 10 septembre 1919:

ARTICLE 1.

Pour l'application de la présente Convention, seront considérés comme »établissements industriels» notamment:

Draft convention limiting the hours of work in industrial undertakings to eight in the day and forty-eight in the week.

The General Conference of the International Labour Organization of the League of Nations,

Having been convened at Washington by the Government of the United States of America, on the 29th day of October, 1919, and

Having decided upon the adoption of certain proposals with regard to the »application of the principle of the 8-hours day or of the 48-hours week,» which is the first item in the agenda for the Washington meeting of the Conference, and

Having determined that these proposals shall take the form of a draft international convention,

adopts the following Draft Convention for ratification by the Members of the International Labour Organization, in accordance with the Labour Part of the Treaty of Versailles of 28 June, 1919, and of the Treaty of St. Germain of 10 September, 1919:

ARTICLE 1.

For the purpose of this Convention, the term »industrial undertaking» includes particulary:

(*a*) Les mines, carrières et industries extractives de toute nature;

(*b*) Les industries dans lesquelles des produits sont manufacturés, modifiés, nettoyés, réparés, décorés, achevés, préparés pour la vente, ou dans lesquelles les matières subissent une transformation, y compris la contruction des navires, les industries de démolition de matériel, ainsi que la production, la transformation et la transmission de la force motrice en général et de l'électricité;

(*c*) La construction, la reconstruction, l'entretien, la réparation, la modification ou la démolition de tous bâtiments et édifices, chemins de fer, tramways, ports, docks, jetées, canaux, installations pour la navigation intérieure, routes, tunnels, ponts, viaducs, égouts collecteurs, égouts ordinaries, puits, installations télégraphiques ou téléphoniques, installations électriques, usines à gaz, distribution d'eau, ou autres travaux de construction, ainsi que les travaux de préparation et de fondation précédant les travaux ci-dessus;

(*d*) Le transport de personnes ou de marchandises par route, voie ferrée ou voie d'eau, maritime ou intérieure, y compris la manutention des marchandises dans les docks, quais, wharfs et entrepôts, à l'exception du transport à la main.

Les prescriptions relatives au transport par mer et par voie d'eau intérieure seront fixées par une Conférence spéciale sur le travail des marins et mariniers.

Dans chaque pays l'autorité compétente déterminera la ligne de démarcation entre l'industrie, d'une part, le commerce et l'agriculture, d'autre part.

ARTICLE 2.

Dans tous les établissements industriels, publics ou privés, ou dans leurs dépendances, de quelque nature qu'ils soient, à l'exception de ceux dans lesquels sont seuls employés les membres d'une même

(*a*) Mines, quarries, and other works for the extraction of minerals from the earth.

(*b*) Industries in which articles are manufactured, altered, cleaned, repaired, ornamented, finished, adapted for sale, broken up or demolished, or in which materials are transformed; including shipbuilding and the generation, transformation, and transmission of electricity or motive power of any kind.

(*c*) Construction, reconstruction, maintenance, repair, alteration, or demolition of any building, railway, tramway, harbour, dock, pier, canal, inland waterway, road, tunnel, bridge, viaduct, sewer, drain, well, telegraphic or telephonic installation, electrical undertaking, gas work, waterwork or other work of construction, as well as the preparation for or laying the foundations of any such work or structure.

(*d*) Transport of passengers or goods by road, rail, sea or inland waterway, including the handling of goods at docks, quays, wharves or warehouses, but excluding transport by hand.

The provisions relative to transport by sea and on inland waterways shall be determined by a special conference dealing with employment at sea and on inland waterways.

The competent authority in each country shall define the line of division which separates industry from commerce and agriculture.

ARTICLE 2.

The working hours of persons employed in any public or private industrial undertaking or in any branch thereof, other than an undertaking in which only members of the same family are employed,

famille, la durée du travail du personnel ne pourra excéder huit heures par jour et quarante-huit heures par semaine, sauf les exceptions prévues ci-après:

(*a*) Les dispositions de la présente Convention ne sont pas applicables aux personnes occupant un poste de surveillance ou de direction ou un poste de confiance.

(*b*) Lorsque en vertu d'une loi ou par suite de l'usage ou de conventions entre les organisations patronales et ouvrières (ou à défaut de telles organisations, entre les représentants des patrons et des ouvriers), la durée du travail d'un ou plusiers jours de la semaine est inférieure à huit heures, un acte de l'autorité compétente ou une convention entres les organisations ou représentants susmentionnés des intéressés peut autoriser le dépassement de la limite des huit heures les autres jours de la semaine. Le dépassement prévu par le présent paragraphe ne pourra jamais excéder une heure par jour.

(*c*) Lorsque les travaux s'effectuent par équipes, la durée du travail pourra être prolongée au-delà de huit heures par jour et de quarante-huit heures par semaine, à la condition que la moyenne des heures de travail calculée sur une période de trois semaines ou moins ne dépasse pas huit par jour et quarante-huit par semaine.

ARTICLE 3.

La limite des heures de travail prévue à l'article 2 pourra être dépassée en cas d'accident survenue ou imminent, ou en cas de travaux d'urgence à effectuer aux machines ou à l'outillage, ou en cas de force majeure, mais uniquement dans la mesure nécessaire pour éviter qu'une gêne sérieuse ne soit apportée à la marche normale de l'établissement.

ARTICLE 4.

La limite des heures de travail prévue à l'article 2 pourra être dépassée dans les

shall not exceed eight in the day and forty-eight in the week, with the exceptions hereinafter provided for.

(*a*) The provisions of this Convention shall not apply to persons holding positions of supervision or management, nor to persons employed in a confidential capacity.

(*b*) Where by law, custom, or agreement between employers' and workers' organizations, or, where no such organizations exist, between employers' and workers' representatives, the hours of work on one or more days of the week are less than eight, the limit of eight hours may be exceeded on the remaining days of the week by the sanction of the competent public authority, or by agreement between such organizations or representatives; provided, however, that in no case under the provisions of this paragraph shall the daily limit of eight hours be exceeded by more than one hour.

(*c*) Where persons are employed in shifts it shall be permissible to employ persons in excess of eight hours in any one day and forty-eight hours in any one week, if the average number of hours over a period of three weeks or less does not exceed eight per day and forty-eight per week.

ARTICLE 3.

The limit of hours of work prescribed in Article 2 may be exceeded in case of accident, actual or threatened, or in case of urgent work to be done to machinery or plant, or in case of »force majeure», but only so far as may be necessary to avoid serious interference with the ordinary working of the undertaking.

ARTICLE 4.

The limit of hours of work prescribed in Article 2 may also be exceeded in

travaux dont le fonctionnement continu doit, en raison même de la nature du travail, être assuré par des équipes successives, à la condition que les heures de travail n'exèdent pas en moyenne cinquante-six par semaine. Ce régime n'affectera pas les congés qui peuvent être assurés aux travailleurs par les lois nationales en compensation de leur jour de repos hebdomadaire.

ARTICLE 5.

Dans les cas exceptionnels où les limites fixées à l'article 2 seraient reconnues inapplicables, et dans ces cas seulement, des conventions entre organisations ouvrières et patronales pourront, si le Gouvernement. à qui elles devront être comminiquées, transforme leurs stipulations en règlements, établir sur une plus longue période un tableau réglant la durée journalière du travail.

La durée moyenne du travail, calculée sur le nombre de semaines déterminé par le tableau, ne pourra en aucun cas excéder quarante-huit heures par semaine.

ARTICLE 6.

Des règlements de l'autorité publique détermineront par industrie ou par profession:

(*a*) les dérogations permanentes qu'il y aura lieu d'admettre pour les travaux préparatoires ou complémentaires qui doivent être nécessairement exécutés en dehors de la limite assignée au travail général de l'établissement, ou pour certaines catégories de personnes dont le travail est spécialement intermittent;

(*b*) les dérogations temporaires qu'il y aura lieu d'admettre pour permettre aux entreprises de faire face à des surcroîts de travail extraordinaires.

Ces règlements doivent être pris aprés consultation des organisations patronales et ouvrières intéressées, là où il en existe. Ils détermineront le nombre maximum d'heures supplémentaires qui peuvent être

those processes which are required by reason of the nature of the process to be carried on continuously by a succession of shifts, subject to the condition that the working hours shall not exceed fifty-six in the week on the average. Such regulation of the hours of work shall in no case affect any rest days which may be secured by the national law to the workers in such processes in compensation for the weekly rest day.

ARTICLE 5.

In exceptional cases where it is recognized that the provisions of Article 2 cannot be applied, but only in such cases, agreements between workers' and employers' organizations concerning the daily limit of work over a longer period of time may be given the force of regulations, if the Government, to which these agreements shall be submitted, so decides.

The average number of hours worked per week, over the number of weeks covered by any such agreement shall not exceed forty-eight.

ARTICLE 6.

Regulations made by public authority shall determine for industrial undertakings:

(*a*) The permanent exceptions that may be allowed in preparatory or complementary work which must necessarily be carried on outside the limits laid down for the general working of an establishment, or for certain classes of workers whose work is essentially intermittent.

(*b*) The temporary exceptions that may be allowed, so that establishments may deal with exceptional cases of pressure of work.

These regulations shall be made only after consultation with the organizations of employers and workers concerned, if any such organizations exist. These regulations shall fix the maximum of addi-

autorisées dans chaque cas. Le taux du salaire pour ces heures supplémentaires sera majoré d'au moins 25 pour cent par rapport au salaire normal.

ARTICLE 7.

Chaque Gouvernement communiquera au Bureau International du Travail:

(*a*) une liste des travaux classés comme ayant un fonctionnement nécessairement continu dans le sens de l'article 4;

(*b*) des renseignements complets sur la pratique des accords prévus à la l'article 5;

(*c*) des renseignements complets sur les dispositions réglementaires prises en vertu de l'article 6 et leur application.

Le Bureau International du Travail présentera chaque année un rapport à ce sujet à la Conférence Générale de l'Organisation Internationale du Travail.

ARTICLE 8.

En vue de faciliter l'application des dispositions de la présente convention, chaque patron devra:

(*a*) faire connaître au moyen d'affiches apposées d'une manière apparante dans son établissement ou en tout autre lieu convenable, ou selon tout autre mode approuvé par le Gouvernement, les heures auxquelles commence et finit le travail, ou, si le travail s'effectue par équipes, les heures auxquelles commence et finit le tour de chaque équipe. Les heures seront fixées de façon à ne pas dépasser les limites prévues par la présente convention, et, une fois notifiées, ne pourront être modifiées que selon le mode et la forme d'avis approuvés par le Gouvernement;

(*b*) faire connaître, de la même façon, les repos accordés pendant la durée du travail et considérés comme ne faisant pas partie des heures de travail;

(*c*) inscrire sur un registre, selon le mode approuvé par la législation de chaque pays ou par un règlement de l'auto-

tional hours in each instance, and the rate of pay for overtime shall not be less than one and one-quarter times the regular rate.

ARTICLE 7.

Each Government shall communicate to the International Labour Office:

(*a*) A list of the processes which are classed as being necessarily continuous in character under article 4;

(*b*) Full information as to working of the agreements mentioned in article 5; and

(*c*) Full information concerning the regulations made under Article 6 and their application.

The International Labour Office shall make an annual report thereon to the General Conference of the International Labour Organization.

ARTICLE 8.

In order to facilitate the enforcement of the provisions of this Convention, every employer shall be required:

(*a*) To notify by means of the posting of notices in conspicuous places in the works or other suitable place, or by such other method as may be approved by the Government, the hours at which work begins and ends, and where work is carried on by shifts, the hours at which each shift begins and ends. These hours shall be so fixed that the duration of the work shall not exceed the limits prescribed by this Convention, and when so notified they shall not be changed except with such notice and in such manner as may be approved by the Government.

(*b*) To notify in the same way such rest intervals accorded during the period of work as are not reckoned as part of the working hours.

(*c*) To keep a record in the form prescribed by law or regulation in each country of all additional hours worked in

rité compétente, toute les heures supplémentaires effectuées en vertu des articles 3 et 6 de la présente Convention.

Sera considéré comme illégal le fait d'employer une personne en dehors des heures fixées en vertu du paragraphe (*a*), ou pendant les heures fixées en vertu du paragraphe (*b*).

ARTICLE 9.

L'application de la présente convention au Japon comportera les modifications et conditions suivantes:

(*a*) Seront considérés comme «établissements industriels», notamment—

les établissements énumérés au paragraphe *a* de l'article 1er,

les établissements énumérés au paragrape *b* de l'article 1er, s'ils occupent au moins dix personnes;

les établissements énumérés au paragraphe *c* de l'article 1er, sous réserve que ces établissements soient compris dans la définition des «fabriques» donnée par l'autorité competente;

les établissements énumérés au paragraphe *d* de l'article 1er, sauf le transport de personnes ou de marchandises par route, la manutention des marchandises dans les docks, quais, wharfs et entrepôts, ainsi que le transport à la main; et,

sans égard au nombre des personnes occupées, ceux des établissements industriels énumérés aux paragraphes *b* et *c* de l'article 1er que l'autorité compétente pourrait déclarer très dangereux ou comportant des travaux insalubres.

(*b*) La durée effective du travail de toute personne âgée d'au moins 15 ans, employée dans un établissement industriel, public ou privé, ou dans ses dépendances, ne dépassera pas cinquante-sept heures par semaine, sauf dans l'industrie de la soie grège, où la durée

pursuance of Articles 3 and 6 of this Convention.

It shall be made an offence against the law to employ any person outside the hours fixed in accordance with paragraph (*a*), or during the intervals fixed in accordance with paragraph (*b*).

ARTICLE 9.

In the application of this Convention to Japan the following modifications and conditions shall obtain:

(*a*) The term »industrial undertaking» includes particulary—

The undertakings enumerated in paragraph (*a*) of Article 1;

The undertakings enumerated in paragraph (*b*) of article 1, provided there are at least ten workers employed;

The undertakings enumerated in paragraph (*c*) of Article 1, in so far as these undertakings shall be defined as »factories» by the competent authority;

The undertakings enumerated in paragraph (*d*) of Article 1, except transport of passengers or goods by road, handling of goods at docks, quays, wharves, and warehouses, and transport by hand; and,

Regardless of the number of persons employed, such of the undertakings enumerated in paragraphs (*b*) and (*c*) of Article 1 as may be declared by the competent authority either to be highly dangerous or to involve unhealthy processes.

(*b*) The actual working hours of persons of fifteen years of age or over in any public or private industrial undertaking, or in any branch thereof, shall not exceed fifty-seven in the week except that in the raw-silk industry the limit may be sixty hours in the week.

maximum de travail pourra être de soixante heures par semaine.

(*c*) La durée effective du travail ne pourra en aucun cas dépasser quarante-huit heures par semaine, ni pour les enfants de moins de quinze ans occupés dans les établissements industriels, publics ou privés, ou dans leurs dépendances, ni pour les personnes occupées aux travaux souterrains dans les mines, quel que soit leur âge.

(*d*) La limitation des heures de travail peut être modifiée dans les conditions prévues aux articles 2, 3, 4 et 5 de la présente Convention, sans toutefois que le rapport entre la durée de la prolongation accordée et la durée de la semaine normale puisse être supérieur au rapport résultant des dispositions des dits articles.

(*e*) Une période de repos hebdomadaire de vingt-quatre heures consécutives sera accordée à tous les travailleurs sans distinction de catégorie.

(*f*) Les dispositions de la législation industrielle au Japon qui en limitent l'application aux établissements où sont employées au moins quinze personnes, seront modifiées de façon à ce que cette législation s'applique désormais aux établissements où sont employées au moins dix personnes.

(*g*) Les dispositions des paragraphes ci-dessus du présent article entreront en vigueur au plus tard le 1er juillet 1922; toutefois, les dispositions contenues à l'article 4, telles qu'elles sont modifiées par le paragraphe *d* du présent article, entreront en vigueur au plus tard le 1er juillet 1923.

(*h*) La limite de quinze ans prévue au paragraphe *c* du présent article sera portée à seize ans le 1er juillet 1925 au plus tard.

ARTICLE 10.

Dans l'Inde brittannique, le principe de la semaine de soixante heures sera

(*c*) The actual working hours of persons under fifteen years af age in any public or private industrial undertaking, or in any branch thereof, and of all miners of whatever age engaged in underground work in the mines, shall in no case exceed forty-eight in the week.

(*d*) The limit of hours of work may be modified under the conditions provided for in Articles 2, 3, 4, and 5 of this Convention, but in no case shall the length of such modification bear to the length of the basic week a proportion greater than that which obtains in those Articles.

(*e*) A weekly rest period of twenty-four consecutive hours shall be allowed to all classes of workers.

(*f*) The provision in Japanese factory legislation limiting its application to places employing fifteen or more persons shall be amended so that such legislation shall apply to places employing ten or more persons.

(*g*) The provisions of the above paragraphs of this Article shall be brought into operation not later than 1 July, 1922, except that the provisions of Article 4 as modified by paragraph (*d*) of this Article shall be brought into operation not later than 1 July, 1923.

(*h*) The age of fifteen prescribed in paragraph (*c*) of this Article shall be raised, not later than 1 July, 1925, to sixteen.

ARTICLE 10.

In British India the principle of a sixty-hour week shall be adopted for all work-

adopté pour tous les travailleurs occupés dans les industries actuellement visées par la législation industrielle dont le Gouvernement de l'Inde assure l'application, ainsi que dans les mines et dans les catégories de travaux de chemins de fer qui seront énumérées à cet effet par l'autorité compétente. Cette autorité ne pourra autoriser des modifications à la limite ci-dessus mentionnée qu'en tenant compte des dispositions contenues dans les articles 6 et 7 de la présente Convention.

Les autres prescriptions de la présente Convention ne s'appliqueront pas à l'Inde, mais une limitation plus étroite des heures de travail devra être examinée lors d'une prochaine session de la Conférence Générale.

ers in the industries at present covered by the factory acts administered by the Government of India, in mines, and in such branches of railway work as shall be specified for this purpose by the competent authority. Any modification of this limitation made by the competent authority shall be subject to the provisions of Articles 6 and 7 of this Convention. In other respects the provisions of this Convention shall not apply to India, but further provisions limiting the hours of work in India shall be considered at a future meeting of the General Conference.

Article 11.

Les dispositions de la présente Convention ne s'appliqueront ni à la Chine, ni à la Perse, ni au Siam, mais la limitation de la durée du travail dans ces pays devra être examinée lors d'une prochaine session de la Conférenc Générale.

Article 11.

The provisions of this Convention shall not apply to China, Persia, and Siam, but provisions limiting the hours of work in these countries shall be considered at a future meeting of the General Conference.

Article 12.

Pour l'application de la présente Convention à la Grèce, la date à laquelle ces dispositions entreront en vigueur, conformément à l'article 19, pourra être reportée au 1er juillet 1923, pour les établissements industriels ci-après:

(1) Fabriques de sulfure de carbone,
(2) Fabriques d'acides,
(3) Tanneries,
(4) Papeteries,
(5) Imprimeries,
(6) Scieries,
(7) Entrepôts de tabac et établissements où se fait la préparation du tabac,

Article 12.

In the application of this Convention to Greece, the date at which its provisions shall be brought into operation in accordance with Article 19 may be extended to not later than 1 July, 1923, in the case of the following industrial undertakings:

(1) Carbon-bisulphide works,
(2) Acids works,
(3) Tanneries,
(4) Paper mills,
(5) Printing works,
(6) Sawmills,
(7) Warehouses for the handling and preparation of tobacco,

(8) Travaux à ciel ouvert dans les mines,
(9) Fonderies,
(10) Fabriques de chaux,
(11) Teintureries,
(12) Verreries (souffleurs),
(13) Usines à gaz (chauffeurs),
(14) Chargement et déchargement de marchandises;

et au plus tard au 1er juillet 1924, pour les établissements industriels ci-aprés:

(1) Industries mécaniques: construction de machines, fabrication de coffres-forts, balances, lits, pointes, plomb de chasse, fonderies de fer et de bronze, ferblanterie, ateliers d'étamage, fabriques d'appareils hydrauliques;

(2) Industries de bâtiment: fours à chaux, fabriques de ciment, de plâtre, tuileries, briqueteries et fabriques de dalles, poteries, scieries de marbre, travaux de terrassement et de construction;

(3) Industries textiles: filatures et tissages de toutes sortes, sauf les teintureries;

(4) Industries de l'alimentation: minoteries, boulangeries, fabriques de pâtes alimentaires, fabriques de vins, d'alcools et de boissons, huileries, brasseries, fabriques de glace et d'eaux gazeuses, fabriques de produits de confiserie et de chocolat, fabriques de saucissons et de conserves, abattoirs et boucheries;

(5) Industries chimiques: fabriques de couleurs synthétiques, verreries (sauf les souffleurs), fabriques d'essence de térébenthine et de tartre, fabriques d'oxygène et de produits pharmaceutiques, fabriques d'huile de lin, fabriques de glycérine, fabriques de carbure de calcium, usines à gaz (sauf les chauffeurs);

(6) Industries du cuir: fabriques de chaussures, fabriques d'articles en cuir;

(8) Surface mining,
(9) Foundries,
(10) Lime works,
(11) Dye works,
(12) Glassworks (blowers),
(13) Gas works (firemen),
(14) Loading and unloading merchandise;

and to not later than 1 July, 1924, in the case of the following industrial undertakings:

(1) Mechanical industries: Machine shops for engines, safes, scales, beds, tacks, shells (sporting), iron foundries, bronze foundries, tin shops, plating shops, manufactories of hydraulic apparatus;

(2) Constructional industries: Lime-kilns, cement works, plasterers' shops, tile yards, manufactories of bricks and pavements, potteries, marble yards, excavating and building work;

(3) Textile industries: Spinning and weaving mills of all kinds, except dye works;

(4) Food industries: Flour and grist-mills, bakeries, macaroni factories, manufactories of wines, alcohol, and drinks, oil works, breweries, manufactories of ice and carbonated drinks, manufactories of confectioners' products and chocolate, manufactories of sausages and preserves, slaughter-houses, and butcher shops;

(5) Chemical industries: Manufactories of synthetic colors, glass-works (except the blowers), manufactories of essence of turpentine and tartar, manufactories of oxygen and pharmaceutical products, manufactories of flaxseed oil, manufactories of glycerine, manufactories of calcium carbide, gas works (except the firemen);

(6) Leather industries: Shoe factories, manufactories of leather goods

(7) Industries du papier et de l'imprimerie: fabriques d'enveloppes, de registres, de boîtes, de sacs, ateliers de reliure, de lithographie et de zincographie;

(8) Industries du vêtement: ateliers de couture et de lingerie, ateliers de pressage, fabriques de couvertures de lits, de fleurs artificielles, de plumes et de passementeries, fabriques de chapeaux et de parapluies;

(9) Industries du bois: menuiserie, tonnellerie, charronnerie, fabriques de meubles et de chaises, ateliers d'encadrement, fabriques de brosses et de balais;

(10) Industries électriques: usines de production de courant, ateliers d'installations électriques;

(11) Transports par terre: employés de chemins de fer et de tramways, chauffeurs, cochers, et charretiers.

(7) Paper and printing industries: Manufactories of envelopes, record books, boxes, bags, bookbinding, lithographing, and zinc-engraving shops;

(8) Clothing industries: Clothing shops, underwear and trimmings, workshops for pressing, workshops for bed coverings, artificial flowers, feathers, and trimmings, hat and umbrella factories;

(9) Woodworking industries: Joiners' shops, coopers' sheds, wagon factories, manufactories of furniture and chairs, picture-framing establishments, brush and broom factories;

(10) Electrical industries: Power houses, shops for electrical installations;

(11) Transportation by land: Employees on railroads and street cars, firemen, drivers, and carters.

Article 13.

Pour l'application de la présente Convention à la Roumanie, la date à laquelle ses dispositions entreront en vigueur, conformément à l'article 19, pourra être portée au 1er juillet 1924.

Article 13.

In the application of this Convention to Roumania the date at which its provisions shall be brought into operation in accordance with Article 19 may be extended to not later than 1 July, 1924.

Article 14.

Les dispositions de la présente Convention peuvent être suspendues dans tout pays par ordre du Gouvernement, en cas de guerre ou en cas d'événements présentant un danger pour la sécurité nationale.

Article 14.

The operation of the provisions of this Convention may be suspended in any country by the Government in the event of war or other emergency endangering the national safety.

Article 15.

Les ratifications officielles de la présente Convention, dans les conditions prévues à la Partie XIII du Traité de Versailles du 28 juin 1919, et du Traité de St.-Germain du 10 septembre 1919, seront communiquées au Secrétaire Général de la Société des Nations et par lui enregistrées.

Article 15.

The formal ratifications of this Convention, under the conditions set forth in Part XIII of the Treaty of Versailles of 28 June, 1919, and of the Treaty of St. Germain of 10 September, 1919, shall be communicated to the Secretary General of the League of Nations for registration.

ARTICLE 16.

Tout Membre de l'Organisation Internationale du Travail qui ratifie la présente Convention s'engage à l'appliquer à celles de ses colonies ou possessions ou à ceux de ses protectorats qui ne se gouvernent pas pleinement eux-mêmes, sous les réserves suivantes:

(*a*) Que les dispositions de la Convention ne soient pas rendues inapplicables par les conditions locales;

(*b*) Que les modifications qui seraient nécessaires pour adapter la convention aux conditions locales puissent être introduites dans celle-ci.

Chaque Membre devra notifier au Bureau International du Travail sa décision en ce qui concerne chacune de ses colonies ou possessions ou chacun de ses protectorats ne se gouvernant pas pleinement eux-mêmes.

ARTICLE 17.

Aussitôt que les ratifications de deux Membres de l'Organisation Internationale du Travail auront été enregistrées au Secrétariat, le Secrétaire Général de la Société des Nations notifiera ce fait à tous les Membres de l'Organisation Internationale de Travail.

ARTICLE 18.

La présente Convention entrera en vigueur à la date où cette notification aura été effectuée par le Secrétaire Général de la Société des Nations; elle ne liera que les Membres qui auront fait enregistrer leur ratification au Secrétariat. Par la suite, la présente Convention entrera en vigueur au regard de tout autre Membre à la date où la ratification de ce Membre aura été enregistrée au Secrétariat.

ARTICLE 19.

Tout Membre qui ratifie la présente Convention s'engage à appliquer ses

ARTICLE 16.

Each Member of the International Labour Organization which ratifies this Convention engages to apply it to its colonies, protectorates and possessions which are not fully self-governing:

(*a*) Except where owing to the local conditions its provisions are inapplicable; or

(*b*) Subject to such modifications as may be necessary to adapt its provisions to local conditions.

Each Member shall notify to the International Labour Office the action taken in respect of each of its colonies, protectorates, and possessions which are not fully self-governing.

ARTICLE 17.

As soon as the ratifications of two Members of the International Labour Organization have been registered with the Secretariat, the Secretary General of the League of Nations shall so notify all the Members of the International Labour Organization.

ARTICLE 18.

This Convention shall come into force at the date on which such notification is issued by the Secretary General of the League of Nations, and it shall then be binding only upon those Members which have registered their ratifications with the Secretariat. Thereafter this Convention will come into force for any other Member at the date on which its ratification is registered with the Secretariat.

ARTICLE 19.

Each Member which ratifies this Convention agrees to bring its provisions into

dispositions au plus tard le 1er juillet 1921, et à prendre telles mesures qui seront nécessaires pour rendre effectives ces dispositions.

operation not later than 1 July, 1921, and to take such action as may be necessary to make these provisions effective.

ARTICLE 20.

Tout Membre ayant ratifié la présente Convention peut la dénoncer á l'expiration d'une période de dix années après la date de la mise en vigueur initiale de la Convention, par un acte communiqué au Secrétaire Général de la Société des Nations et par lui enregistré. La dénonciation ne prendra effet qu'une année après avoir été enregistrée au Secrétariat.

ARTICLE 20.

A Member which has ratified this Convention may denounce it after the expiration of ten years from the date on which the Convention first comes into force, by an act communicated to the Secretary General of the League of Nations for registration. Such denunciation shall not take effect until one year after the date on which it is registered with the Secretariat.

ARTICLE 21.

Le Conseil d'Administration du Bureau International du Travail devra, au moins une fois par dix années, présenter à la Conférence Générale un rapport sur l'application de la présente Convention et décidera d'inscrire à l'ordre du jour de la Conférence la question de la révision ou de la modification de la dite Convention.

ARTICLE 21.

At least once in ten years the Governing Body of the International Labour Office shall present to the General Conference a report on the working of this Convention, and shall consider the desirability of placing on the agenda of the Conference the question of its revision or modification.

ARTICLE 22.

Les textes français et anglais de la présente Convention feront foi l'un et l'autre.

ARTICLE 22.

The French and English texts of this Convention shall both be authentic.

II.

Projet de Convention concernant le Chômage.

La Conférence Générale de l'Organisation Internationale du Travail de la Société des Nations,

Convoquée à Washington par le Gouvernement des Etats-Unis d'Amérique, le 29 octobre 1919,

Après avoir décidé d'adopter diverses propositions «relatives aux moyens de prévenir le chômage et de remédier à ses conséquences», question

Draft Convention concerning unemployment.

The General Conference of the International Labour Organization of the League of Nations,

Having been convened at Washington by the Government of the United States of America, on the 29th day of October, 1919, and

Having decided upon the adoption of certain proposals with regard to the »question of preventing or providing against unemployment», which

formant le deuxième point de l'ordre du jour de la Conférence tenue à Washington, et

Après avoir décidé que ces propositions seraient rédigées sous forme d'un projet de convention internationale,

is the second item in the agenda for the Washington meeting of the Conference, and

Having determined that these proposals shall take the form of a draft international convention,

adopte le Projet de Convention ci-après à ratifier par les Membres de l'Organisation Internationale du Travail, conformément aux dispositions de la Partie relative au Travail du Traité de Versailles du 28 juin 1919, et du Traité de Saint-Germain du 10 septembre 1919:

adopts the following Draft Convention for ratification by the Members of the International Labour Organization, in accordance with the Labour Part of the Treaty of Versailles of 28 June, 1919, and of the Treaty of St. Germain of 10 September, 1919:

Article 1.

Chaque Membre ratifiant la présente Convention communiquera au Bureau International du Travail à des intervalles aussi courts que possible et qui ne devront pas dépasser trois mois, toute information disponible, statistique ou autre, concernant le chômage, y compris tous renseignements sur les mesures prises ou à prendre en vue de lutter contre le chômage. Toutes les fois que ce sera possible les informations devront être recueillies de telle façon que communication puisse en être faite dans les trois mois suivant la fin de la période à laquelle elles se rapportent.

Article 1.

Each Member which ratifies this Convention shall communicate to the International Labour Office, at intervals as short as possible and not exceeding three months, all available information, statistical or otherwise, concerning unemployment, including reports on measures taken or contemplated to combat unemployment. Whenever practicable, the information shall be made available for such communication not later than three months after the end of the period to which it relates.

Article 2.

Chaque Membre ratifiant la présente Convention devra établir un système de bureaux publics de placement gratuit placé sous le contrôle d'une autorité centrale. Des Comités qui devront comprendre des représentants des patrons et des ouvriers seront nommés et consultés pour tout ce qui concerne le fonctionnement de ces bureaux.

Lorsque coexistent des bureaux gratuits publics et privés, des mesures devront être prises pour coordonner les opérations de ces bureaux sur un plan national.

Le fonctionnement des differents systè-

Article 2.

Each Member which ratifies this Convention shall establish a system of free public employment agencies under the control of a central authority. Committees, which shall include representatives of employers and of workers, shall be appointed to advise on matters concerning the carrying on of these agencies.

Where both public and private free employment agencies exist, steps shall be taken to coordinate the operations of such agencies on a national scale.

The operations of the various national

mes nationaux sera coordonné par le Bureau International du Travail, d'accord avec les pays intéressés.

ARTICLE 3.

Les Membres de l'Organisation Internationale du Travail qui ratifieront la présente Convention et qui ont établi un système d'assurance contre le chômage, devront, dans les conditions arrêtées d'un commun accord entre les Membres intéressés, prendre des arrangements permettant à des travailleurs ressortissant à l'un de ces Membres et travaillant sur le territoire d'un autre de recevoir des indemnités d'assurance égales à celles touchées par les travailleurs ressortissant à ce deuxième Membre.

ARTICLE 4.

Les ratifications officielles de la présente Convention, dans les conditions prévues à la Partie XIII du Traité de Versailles du 28 juin 1919, et du Traité de St.-Germain du 10 septembre 1919, seront communiquées au Secrétaire Général de la Société des Nations et par lui enregistrées.

ARTICLE 5.

Tout Membre de l'Organisation Internationale du Travail qui ratifie la présente Convention s'engage à l'appliquer à celles de ses colonies ou possessions ou à ceux de ses protectorats qui ne se gouvernent pas pleinement eux-mêmes, sous les réserves suivantes:

(*a*) Que les dispositions de la Convention ne soient pas rendues inapplicables par les conditions locales;

(*b*) Que les modifications qui seraient nécessaires pour adapter la Convention aux conditions locales puissent être introduites dans celle-ci.

Chaque Membre devra notifier au Bureau International du Travail sa décision en ce qui concerne chacune de ses colonies ou possessions ou chacun de ses protectorats ne se gouvernant pas pleinement eux-mêmes.

systems shall be coordinated by the International Labour Office in agreement with the countries concerned.

ARTICLE 3.

The Members of the International Labour Organization which ratify this Convention and which have established systems of insurance against unemployment shall, upon terms being agreed between the Members concerned, make arrangements whereby workers belonging to one Member and working in the territory of another shall be admitted to the same rates of benefit of such insurance as those which obtain for the workers belonging to the latter.

ARTICLE 4.

The formal ratifications of this Convention, under the conditions set forth in Part XIII of the Treaty of Versailles of 28 June, 1919, and of the Treaty of St. Germain of 10 September, 1919, shall be communicated to the Secretary General of the League of Nations for registration.

ARTICLE 5.

Each Member of the International Labour Organization which ratifies this Convention engages to apply it to its colonies, protectorates and possessions which are not fully self-governing:

(*a*) Except where owing to the local conditions its provisions are inapplicable; or

(*b*) Subject to such modifications as may be necessary to adapt its provisions to local conditions.

Each Member shall notify to the International Labour Office the action taken in respect of each of its colonies, protectorates and possessions which are not fully self-governing.

ARTICLE 6.

Aussitôt que les ratifications de trois Membres de l'Organisation Internationale du Travail auront été enregistrées au Secrétariat, le Secrétaire Général de la Société des Nations notifiera ce fait à tous les Membres de l'Organisation Internationale du Travail.

ARTICLE 7.

La présente Convention entrera en vigueur à la date où cette notification aura été effectuée par le Secrétaire Général de la Société des Nations; elle ne liera que les Membres qui auront fait enregistrer leur ratification au Secrétariat. Par la suite, cette Convention entrera en vigueur au regard de tout autre Membre à la date où la ratification de ce Membre aura été enregistrée au Secrétariat.

ARTICLE 8.

Tout Membre qui ratifie la présente Convention s'engage à appliquer ses dispositions au plus tard le 1er juillet 1921 et à prendre telles mesures qui seront nécessaires pour rendre effectives ces dispositions.

ARTICLE 9.

Tout Membre ayant ratifié la présente Convention peut la dénoncer à l'expiration d'une période de dix années après la date de la mise en vigueur initiale de la Convention, par un acte communiqué au Secrétaire Général de la Société des Nations et par lui enregistré. La dénonciation ne prendra effet qu'une année après avoir été enregistrée au Secretariat.

ARTICLE 10.

Le Conseil d'Administration du Bureau International du Travail devra, au moins une fois par dix années, présenter à la Conférence Générale un rapport sur l'application de la présente Convention et décidera s'il y a lieu d'inscrire à l'ordre

ARTICLE 6.

As soon as the ratifications of three Members of the International Labour Organization have been registered with the Secretariat, the Secretary General of the League of Nations shall so notify all the Members of the International Labour Organization.

ARTICLE 7.

This Convention shall come into force at the date on which such notification is issued by the Secretary General of the League of Nations, but it shall then be binding only upon those Members which have registered their ratifications with the Secretariat. Thereafter this Convention will come into force for any other Member at the date on which its ratification is registered with the Secretariat.

ARTICLE 8.

Each Member which ratifies this Convention agrees to bring its provisions into operation not later than 1 July, 1921, and to take such action as may be necessary to make these provisions effective.

ARTICLE 9.

A Member which has ratified this Convention may denounce it after the expiration of ten years from the date on which the Convention first comes into force, by an act communicated to the Secretary General of the League of Nations for registration. Such denunciation shall not take effect until one year after the date on which it is registered with the Secretariat.

ARTICLE 10.

At least once in ten years the Governing Body of the International Labour Office shall present tho the General Conference a report on the working of this Convention, and shall consider the desirability of placing on the agenda of the

du jour de la Conférence la question de la révision ou de la modification de la dite Convention.

Conference the question of its revision or modification.

ARTICLE 11.

Les textes français et anglais de la présente Convention feront foi l'un et l'autre.

ARTICLE 11.

The French and English texts of this Convention shall both be authentic.

III.

Recommendation concernant le chômage.

La Conférence Générale de l'Organisation Internationale du Travail de la Sociéte des Nations,

Convoquée à Washington par le Gouvernement des Etats-Unis d'Amérique, le 29 octobre 1919,

Après avoir décidé d'adopter diverses propositions «relatives aux moyens de prévenir le chômage et de remédier à ses conséquences,» question formant le deuxième point de l'ordre du jour de la Conférence tenue à Washington, et

Après avoir décidé de rédiger ces propositions sous forme de recommandation,

adopte la Recommandation ci-après qui sera soumise à l'examen des Membres de l'Organisation Internationale du Travail en vue de lui faire porter effet sous forme de loi nationale ou autrement, conformément aux dispositions de la Partie relative au Travail du Traité de Versailles du 28 juin 1919, et du Traité de Saint-Germain du 10 septembre 1919:

I.

La Conférence Générale recommande que chaque Membre de l'Organisation Internationale du Travail prenne des mesures pour interdire la création de bureaux de placement payants ou d'entreprises commerciales de placement.

Recommendation concerning unemployment.

The General Conference of the International Labour Organization of the League of Nations,

Having been convened at Washington by the Government of the United States of America on the 29th day of October, 1919, and

Having decided upon the adoption of certain proposals with regard to the »question of preventing or providing against unemployment,» which is the second item in the agenda for the Washington meeting of the Conference, and

Having determined that these proposals shall take the form of a recommendation,

adopts the following Recommendation, to be submitted to the Members of the Internatonal Labour Organization for consideration with a view to effect being given to it by national legislation or otherwise, in accordance with the Labour Part of the Treaty of Versailles of 28 June, 1919, and of the Treaty of St. Germain of 10 September, 1919:

I.

The General Conference recommends that each Member of the International Labour Organization take measures to prohibit the establishment of employment agencies which charge fees or which carry on their business for profit. Where such

En ce qui concerne les bureaux déjà existants la Conférence recommande que leur fonctionnement soit subordonné à l'octroi de licences délivrées par le Gouvernement et que toutes mesures soient prises afin de les supprimer dès que ossible.

agencies already exist, it is further recommended that they be permitted to operate only under Government licenses, and that all practicable measures be taken to abolish such agencies as soon as possible.

II.

La Conférence Générale recommande aux Membres de l'Organisation Internationale du Travail que le recrutement collectif de travailleurs dans un pays, en vue de leur emploi dans un autre, ne puisse avoir lieu qu'après entente entre les pays intérressés et après consultation des patrons et des ouvriers appartenant, dans chaque pays, aux industries intéressées.

II.

The General Conference recommends to the Members of the International Labour Organization that the recruiting of bodies of workers in one country with a view to their employment in another country should be permitted only by mutual agreement between the countries concerned and after consultation with employers and workers in each country in the industries concerned.

III.

La Conférence Générale recommande que chaque Membre de l'Organisation Internationale du Travail organise un système effectif d'assurance contre le chômage, soit au moyen d'une institution du Gouvernement, soit en accordant des subventions du Gouvernement aux associations dont les statuts prévoient en faveur de leurs membres le paiement d'indemnités de chômage.

III.

The General Conference recommends that each Member of the International Labour Organization establish an affective system of unemployment insurance, either through a Government system or through a system of Government subventions to associations whose rules provide for the payment of benefits to their unemployed members.

IV.

La Conférence Générale recommande que chaque Membre de l'Organisation Internationale du Travail coordonne l'exécution des travaux entrepris pour le compte de l'autorité publique, et réserve autant que possible ces travaux pour les périodes de chômage et pour les régions particulièrement affectées par ce phénomène.

IV.

The General Conference recommends that each Member of the International Labour Organization coordinate the execution of all work undertaken under public authority, with a view to reserving such work as far as practicable for periods of unemployment an for districts most affected by it.

IV.

Recommandation concernant la réciprocité de traitement des travailleurs étrangers.

La Conférence Générale de l'Organisation Internationale du Travail de la Société des Nations,

Convoquée à Washington par le Gouvernement des Etats-Unis d'Amérique, le 29 octobre 1919,

Après avoir décidé d'adopter diverses propositions »relatives aux moyens de prévenir le chômage et de remédier à ses conséquences,» question formant le deuxième point de l'ordre du jour de la session de la Conférence tenue à Washington, et

Après avoir décidé de rédiger ces propositions sous forme de recommandation,

adopte la Recommandation ci-après qui sera soumise à l'examen des Membres de l'Organisation Internationale du Travail en vue de lui faire porter effet sous forme de loi nationale ou autrement, conformément aux dispositions de la Partie relative au Travail du Traité de Versailles du 28 juin 1919, et du Traité de Saint-Germain du 10 septembre 1919:

La Conférence Générale recommande que chaque Membre de l'Organisation Internationale du Travail assure, sur la base de la réciprocité, dans les conditions arrêtées d'un commun accord entre les pays intéressés, aux travailleurs étrangers occupés sur son territoire et à leurs familles, le bénéfice des lois et règlements de protection ouvrière, ainsi que la jouissance du droit d'association reconnu dans les limites de la légalité à ses propres travailleurs.

Recommendation concerning reciprocity of treatment of foreign workers.

The General Conference of the International Labour Organization of the League of Nations,

Having been convened at Washington by the Government of the United States of America on the 29th day of October, 1919, and

Having decided upon the adoption of certain proposals with regard to the »question of preventing or providing against unemployment,» which is the second item in the agenda for the Washington meeting of the Conference, and

Having determined that these proposals shall take the form of a recommendation,

adopts the following Recommendation to be submitted to the Members of the International Labour Organization for consideration with a view to effect being given to it by national legislation or otherwise, in accordance with the Labour Part of the Treaty of Versailles of 28 June, 1919, and of the Treaty of St. Germain of 10 September, 1919:

The General Conference recommends that each Member of the International Labour Organization shall, on condition of reciprocity and upon terms to be agreed between the countries concerned, admit the foreign workers (together with their families) employed within its territory, to the benefit of its laws and regulations for the protection of its own workers, as well as to the right of lawful organization as enjoyed by its own workers.

V.

Projet de convention concernant l'emploi des femmes avant et après l'accouchement.

La Conférence Générale de l'Organisation Internationale du Travail de la Sociéte des Nations,

Convoquée à Washington par le Gouvernement des Etats-Unis d'Amérique, le 29 octobre 1919,

Après avoir décidé d'adopter diverses propositions relatives à »l'emploi des femmes: avant ou après l'accouchement (y compris la question de l'indemnité de maternité),» question comprise dans le troisième point de l'ordre du jour de la session de la Conférence tenue à Washington, et

Après avoir décidé que ces propositions seraient rédigées sous forme d'un projet de convention internationale,

adopte le Projet de Convention ci-aprés à ratifier par les Membres de l'Organisation Internationale du Travail, conformément aux dispositions de la Partie relative au Travail du Traité de Versailles du 28 juin 1919 et du Traité de Saint-Germain du 10 septembre 1919:

Article 1.

Pour l'application de la présente Convention, seront considérés comme »établissements industriels» notamment:

(*a*) Les mines, carrières et industries extractives de toute nature;

(*b*) Les industries dans lesquelles des produits sont manufacturés, modifiés, nettoyés, réparés, décorés, achevés, préparés pour la vente, ou dans lesquelles les matières subissent une transformation;

Draft convention concerning the employment of women before and after childbirth.

The General Conference of the International Labour Organization of the League of Nations,

Having been convened at Washington by the Government of the United States of America on the 29th day of October, 1919, and

Having decided upon the adoption of certain proposals with regard to »women's employment, before and after childbirth, including the question of maternity benefit», which is part of the third item in the agenda for the Washington meeting of the Conference, and

Having determined that these proposals shall take the form of a draft international convention,

adopts the following Draft Convention for ratification by the Members of the International Labour Organization, in accordance with the Labour Part of the Treaty of Versailles of 28 June, 1919, and of the Treaty of St. Germain of 10 September, 1919:

Article 1.

For the purpose of this Convention, the term »industrial undertaking» includes particularly:

(*a*) Mines, quarries, and other works for the extraction of minerals from the earth.

(*b*) Industries in which articles are manufactured, altered, cleaned, repaired, ornamented, finished, adapted for sale, broken up or demolished, or in which materials are transformed; including ship-

y compris la construction des navires, les industries de démolition de matériel, ainsi que la production, la transformation et la transmission de la force motrice en général et de l'électricité;

(*c*) La construction, la reconstruction, l'entretien, la réparation, la modification ou la démolition de tous bâtiments et édifices, chemins de fer, tramways, ports, docks, jetées, canaux, installations pour la navigation intérieure, routes, tunnels, ponts, viaducs, égouts collecteurs, égouts ordinaires, puits, installations télégraphiques ou téléphoniques, installations électriques, usines à gaz, distribution d'eau ou autres travaux de construction, ainsi que les travaux de préparation et de fondation précédant les travaux ci-dessus;

(d) Le transport de personnes ou de marchandises par route, voie ferrée ou voie d'eau, maritime ou interieure, y compris la manutention des marchandises dans les docks, quais, wharfs et entrepôts, à l'exception du transport à la main.

Pour l'application de la présente Convention, sera considéré comme «etablissement commercial» tout lieu consacré à la vente des marchandises ou à toute opération commerciale.

Dans chaque pays, l'autorité compétente déterminera la ligne de démarcation entre l'industrie et le commerce d'une part, l'agriculture, d'autre part.

Article 2.

Pour l'application de la présente Convention, le terme »femme» désigne toute personne du sexe féminin, quel que soit son âge ou sa nationalité, mariée ou non, et le terme »enfant» désigne tout enfant, légitime ou non.

Article 3.

Dans tous les établissements industriels ou commerciaux, publics ou privés, ou dans leurs dépendances, à l'exception des établissements où sont seuls employés les membres d'une même famille, une femme

building and the generation, transformation, and transmission of electricity or motive power of any kind.

(*c*) Construction, reconstruction, maintenance, repair, alteration, or demolition of any building, railway, tramway, harbor, dock, pier, canal, inland waterway, road, tunnel, bridge, viaduct, sewer, drain, well, telegraphic or telephonic installation, electrical undertaking, gas work, water work, or other work of construction, as well as the preparation for or laying the foundation of any such work or structure.

(*d*) Transport of passengers or goods by road, rail, sea, or inland waterway, including the handling of goods at docks, quays, wharves, and warehouses, but excluding transport by hand.

For the purpose of this Convention, the term »commercial undertaking» includes any place where articles are sold or where commerce is carried on.

The competent authority in each country shall define the line of division which separates industry and commerce from agriculture.

Article 2.

For the purpose of this Convention, the term »woman» signifies any female person, irrespective of age or nationality, whether married or unmarried, and the term »child» signifies any child whether legitimate or illegitimate.

Article 3.

In any public or private industrial or commercial undertaking, or in any branch thereof, other than an undertaking in which only members of the same family are employed, a woman—

(*a*) ne sera pas autorisée à travailler pendant une période de six semaines aprés ses couches;

(*b*) aura le droit de quitter son travail, sur production d'un certificat médical déclarant que ses couches se produiront probablement dans un délai de six semaines;

(*c*) recevra, pendant toute la periode où elle demeurera absente, en vertu des paragraphes (*a*) et (*b*), une indemnité suffisante pour son entretien et celui de son enfant dans de bonnes conditions d'hygiène; ladite indemnité, dont le montant exact sera fixé par l'autorité compétente dans chaque pays, sera prélevée sur les fonds publics ou sera fournie par un système d'assurance. Elle aura droit, en outre, aux soins gratuits d'un médecin ou d'une sage-femme. Aucune erreur, de la part du médecin ou de la sage femme, dans l'estimation de la date de l'accouchement, ne pourra empêcher une femme de recevoir l'indemnité à laquelle elle a droit à compter de la date du certificat médical jusqu'à celle à laquelle l'accouchement se produira;

(*d*) aura droit dans tous les cas, si elle allaite son enfant, à deux repos d'une demi-heure pour lui permettre l'allaitement.

ARTICLE 4.

Au cas où une femme s'absente de son travail, en vertu des paragraphes (*a*) et (*b*) de l'article 3 de la présente Convention, ou en demeure éloignée pendant une période plus longue, à la suite d'une maladie attestée par certificat médical comme résultant de sa grossesse ou de ses couches, et qui la met dans l'incapacité de reprendre son travail, il sera illégal pour son patron, jusqu'à ce que son absence ait atteint une durée maximum fixée par l'autorité compétente de chaque pays, de lui signifier son congé durant ladite absence, ou à une date telle que le délai de préavis expirerait pendant que dure l'absence sus-mentionnée.

(*a*) Shall not be permitted to work during the six weeks following her confinement.

(*b*) Shall have the right to leave her work if she produces a medical certificate stating that her confinement will probably take place within six weeks.

(*c*) Shall, while she is absent from her work in pursuance of paragraphs (*a*) and (*b*), be paid benefits sufficient for the full and healthy maintenance of herself and her child, provided either out of public funds or by means of a system of insurance, the exact amount of which shall be determined by the competent authority in each country, and as an additional benefit shall be entitled to free attendance by a doctor or certified midwife. No mistake of the medical adviser in estimating the date of confinement shall preclude a woman from receiving these benefits from the date of the medical certificate up to the date of which the confinement actually takes place.

(*d*) Shall in any case, if she is nursing her child, be allowed half an hour twice a day during her working hours for this purpose.

ARTICLE 4.

Where a woman is absent from her work in accordance with paragraphs (*a*) or (*b*) of Article 3 of this Convention, or remains absent from her work for a longer period as a result of illness medically certified to arise out of pregnancy or confinement and rendering her unfit for work, it shall not be lawful, until her absence shall have exceeded a maximum period to be fixed by the competent authority in each country, for her employer to give her notice of dismissal during such absence nor to give her notice of dismissal at such a time that the notice would expire during such abence.

ARTICLE 5.

Les ratifications officielles de la présente Convention, dans les conditions prévues à la Partie XIII du Traité de Versailles du 28 juin 1919, et du Traité de St.-Germain du 10 septembre 1919, seront communiquées au Secrétaire Général de la Société des Nations et par lui enregistrées.

ARTICLE 6.

Tout Membre de l'Organisation Internationale du Travail qui ratifie la présente Convention s'engage à l'appliquer à celles de ses colonies ou possessions ou à ceux de ses protectorats qui ne se gouvernent pas pleinement eux-mêmes, sous les réserves suivantes:

(*a*) Que les dispositions de la Convention ne soient pas rendues inapplicables par les conditions locales;

(*b*) Que les modifications qui seraient nécessaires pour adapter la Convention aux conditions locales puissent être introduites dans celle-ci.

Chaque Membre devra notifier au Bureau International de Travail sa décision en ce qui concerne chacune de ses colonies ou possessions ou chacun de ses protectorats ne se gouvernant pas pleinement eux-mêmes.

ARTICLE 7.

Aussitôt que les ratifications de deux Membres de l'Organisation Internationale du Travail auront été enregistrées au Secrétariat, le Secrétaire Général de la Société des Nations notifiera ce fait à tous les Membres de l'Organisation Internationale du Travail.

ARTICLE 8.

La présente Convention entrera en vigueur à la date où cette notification aura été effectuée par le Secrétaire Général de la Société des Nations; elle ne liera que les Membres qui auront fait enregistrer leur ratification au Secrétariat. Par la

ARTICLE 5.

The formal ratifications of this Convention, under the conditions set forth in Part XIII of the Treaty of Versailles of 28 June, 1919, and of the Treaty of St. Germain of 10 September, 1919, shall be communicated to the Secretary General of the League of Nations for registration.

ARTICLE 6.

Each Member of the International Labour Organization which ratifies this Convention engages to apply it to its colonies, protectorates, and possessions which are not fully self-governing:

(*a*) Except where, owing to the local conditions, its provisions are inapplicable; or

(*b*) Subject to such modifications as may be necessary to adapt its provisions to local conditions.

Each Member shall notify to the International Labour Office the action taken in respect of each of its colonies, protectorates, and possessions which are not fully self-governing.

ARTICLE 7.

As soon as the ratifications of two Members of the International Labour Organization have been registered with the Secretariat, the Secretary General of the League of Nations shall so notify all the Members of the International Labour Organization.

ARTICLE 8.

This Convention shall come into force at the date on which such notification is issued by the Secretary General of the League of Nations, but it shall then be binding only upon those Members which have registered their ratification with the

suite, la présente Conventiou entrera en vigueur au regard de tout autre Membre à la date où la ratification de ce Membre aura été enregistrée au Secrétariat.

Article 9.

Tout Membre qui ratifie la présente Convention s'engage à appliquer ses dispositions au plus tard le 1er juillet 1922, et à prendre telles mesures qui seront nécessaires pour rendre effectives ces dispositions.

Article 10.

Tout Membre ayant ratifié la présente Convention peut la dénoncer à l'expiration d'une période de dix années après la date de la mise en vigueur initiale de la Convention, par un acte communiqué au Secrétaire Général de la Société des Nations et par lui enregistré. La dénonciation ne prendra effet qu'une année après avoir été enregistrée au Secrétariat.

Article 11.

Le Conseil d'Administration du Bureau International du Travail devra, au moins une fois par dix années, présenter à la Conférence Générale un rapport sur l'application de la présente Convention et décidera d'inscrire à l'ordre du jour de la Conférence la question de la révision ou de la modification de la dite Convention.

Article 12.

Les textes français et anglais de la présente Convention feront foi l'un et l'autre.

Secretariat. Thereafter this Convention will come into force for any other Member at the date on which its ratification is registered with the Secretariat.

Article 9.

Each Member which ratifies this Convention agrees to bring its provisions into operation not later than 1 July, 1922, and to take such action as may be necessary to make these provisions effective.

Article 10.

A Member which has ratified this Convention may denounce it after the expiration of ten years from the date on which the Convention first comes into force, by an act communicated to the Secretary General of the League of Nations for registration. Such denunciation shall not take effect until one year after the date on which it is registered with the Secretariat.

Article 11.

At least once in 10 years the Governing Body of the International Labour Office shall present to the General Conference a report on the working of this Convention, and shall consider the desirability of placing on the agenda of the Conference the question of its revision or modification.

Article 12.

The French and English texts of this Convention shall both be authentic.

VI.

Projet de Convention concernant le travail de nuit des femmes.

La Conférence Générale de l Organisation Internationale du Travail de la Société des Nations,

Draft Convention concerning employment of women during the night.

The General Conference of the International Labour Organization of the League of Nations

Convoqué à Washington par le Gouvernement des Etats-Unis d'Amérique, le 29 octobre 1919,

Après avoir décidé d'adopter diverses propositions relatives à »l'emploi des femmes pendant la nuit», question comprise dans le troisième point de l'ordre du jour de la session de la Conférence tenue à Washington, et

Après avoir décidé que ces propositions seraient rédigées sous forme d'un projet de convention internationale,

adopte le Projet de Convention ci-après à ratifier par les Membres de l'Organisation Internationale du Travail, conformément aux dispositions de la Partie relative au Travail du Traité de Versailles du 28 juin 1919, et du Traité de Saint-Germain du 10 septembre 1919:

ARTICLE 1.

Pour l'application de la présente Convention, seront considérés comme »établissements industriels» notamment:

(*a*) Les mines, carrières et industries extractives de toute nature;

(*b*) Les industries dans lesquelles des produits sont manufacturés, modifiés, nettoyés, réparés, décorés, achevés, préparés pour la vente, ou dans lesquelles les matières subissent une transformation; y compris la construction des navires, les industries de démolition de matériel, ainsi que la production, la transformation et la transmission de la force motrice en général et de l'électricité;

(*c*) La construction, l'entretien, la réparation, la modification, ou la démolition de tous bâtiments et édifices, chemins de fer, tramways, ports, docks, jetées, canaux, installations pour la navigation intérieure, routes, tunnels, ponts, viaducs, égouts collecteurs, égouts ordinaires, puits, installations télégraphiques ou téléphoniques, installations électriques, usines à gaz, distribution d'eau, ou autres travaux de construction, ainsi que les travaux de

Having been convened at Washington by the Government of the United States of America, on the 29th day of October, 1919, and,

Having decided upon the adoption of certain proposals whith regard to »women's employment: during the night», which is part of the third item in the agenda for the Washington meeting of the Conference, and

Having determined that these proposals shall take the form of a draft international convention,

adopts the following Draft Convention for ratification by the Members of the International Labour Organization, in accordance with the Labour Part of the Treaty of Versailles of 28 June, 1919, and of the Treaty of St. Germain of 10 September, 1919:

ARTICLE 1.

For the purpose of this Convention, the term »industrial undertaking» includes particularly:

(*a*) Mines, quarries, and other works for the extraction of minerals from the earth;

(*b*) Industries in which articles are manufactured, altered, cleaned, repaired, ornamented, finished, adapted for sale, broken up or demolished, or in which materials are transformed; including shipbuilding, and the generation, transformation, and transmission of electricity or motive power of any kind;

(*c*) Construction, reconstruction, maintenance, repair, alteration, or demolition of any building, railway, tramwav, harbor, dock, pier, canal, inland waterway, road, tunnel, bridge, viaduct, sewer, drain, well, telegraphic or telephonic installation, electrical undertaking, gaswork, waterwork, or other work of construction, as well as the preparation for or laying the foundations of any such work or structure.

préparation et de fondation précédant les travaux ci-dessus.

Dans chaque pays l'autorité compétente déterminera la ligne de démarcation entre l'industrie, d'une part, le commerce et l'agriculture, d'autre part.

The competent authority in each country shall define the line of division which separates industry from commerce and agriculture.

Article 2.

Pour l'application de la présente Convention, le terme »nuit» signifie une période d'au moins onze heures consécutives, comprenant l'intervalle écoulé entre dix heures du soir et cinq heures du matin.

Dans les pays où aucun règlement public ne s'applique à l'emploi des femmes pendant la nuit dans les établissements industriels, le terme »nuit» pourra provisoirement, et pendant une période maximum de trois années, désigner, à la discrétion du Gouvernement, une période de dix heures seulement, laquelle comprendra l'intervalle écoulé entre dix heures du soir et cinq heures du matin.

Article 2.

For the purpose of this Convention, the term »night» signifies a period of at least eleven consecutive hours, including the interval between ten o'clock in the evening and five o'clock in the morning.

In those countries where no Government regulation as yet applies to the employment of women in industrial undertakings during the night, the term »night» may provisionally, and for a maximum period of three years, be declared by the Government to signify a period of only ten hours, including the interval between ten o'clock in the evening and five o'clock in the morning.

Article 3.

Les femmes, sans distinction d'âge, ne pourront être employés pendant la nuit dans aucun établissement industriel, public ou privé, ni dans aucune dépendance d'un de ces établissements, à l'exception des établissement où sont seuls employés les membres d'une même famille.

Article 3.

Women without distinction of age shall not be employed during the night in any public or private industrial undertaking, or in any branch thereof, other than an undertaking in which only members of the same family are employed.

Article 4.

L'article 3 ne sera pas appliqué:

(*a*) En cas de *force majeure*, lorsque dans une entreprise se produit une interruption d'exploitation impossible à prévoir et n'ayant pas un caractère périodique;

(*b*) Dans le cas où le travail s'applique soit à des matières premières, soit à des matières en élaboration, qui seraient susceptibles d'altération très rapide, lorsque cela est nécessaire pour sauver ces matières d'une perte inévitable.

Article 4.

Article 3 shall not apply:

(*a*) In cases of *force majeure*, when in any undertaking there occurs an interruption of work which it was impossible to foresee, and which is not of a recurring character.

(*b*) In cases where the work has to do with raw materials or materials in course of treatment which are subject to rapid deterioration, when such night work is necessary to preserve the said materials from certain loss.

ARTICLE 5.

Dans l'Inde et au Siam, l'application de l'article 3 de la présente Convention pourra être suspendue par le Gouvernement sauf en ce qui concerne les manufactures (*factories*) telles qu'elles sont définies par la loi nationale. Notification de chacune des industries exemptées sera faite au Bureau International du Travail.

ARTICLE 6.

Dans les établissements industriels soumis à l'influence des saisons, et dans tous les cas où des circonstances exceptionnelles l'exigent, la durée de la période de nuit indiquée à l'article 3 pourra être réduite à dix heures pendant soixante jours par an.

ARTICLE 7.

Dans les pays où le climat rend le travail de jour particulièrement pénible, la période de nuit peut être plus courte que celle fixée par les article ci-dessus, à la condition qu'un repos compensateur soit accordé pendant le jour.

ARTICLE 8.

Les ratifications officielles de la présente Convention, dans les conditions prévues à la Partie XIII du Traité de Versailles du 28 juin 1919, et du Traité de Saint-Germain du 10 septembre 1919, seront communiquées au Secrétaire Général de la Société des Nations et par lui enregistrées.

ARTICLE 9.

Tout Membre de l'Organisation Internationale du Travail qui ratifie la présente Convention s'engage à l'appliquer à celles de ses colonies ou possessions ou à ceux de ses protectorats qui ne se gouvernent pas pleinement eux-mêmes, sous les réserves suivantes:

ARTICLE 5.

In India and Siam, the application of Article 3 of this Convention may be suspended by the Government in respect to any industrial undertaking, except factories as defined by the national law. Notice of every such suspension shall be filed with the International Labour Office.

ARTICLE 6.

In industrial undertakings which are influenced by the seasons and in all cases where exceptional circumstances demand it, the night period may be reduced to ten hours on sixty days of the year.

ARTICLE 7.

In countries where the climate renders work by day particularly trying to the health, the night period may be shorter than prescribed in the above articles, provided that compensatory rest is accorded during the day.

ARTICLE 8.

The formal ratifications of this Convention, under the conditions set forth in Part XIII of the Treaty of Versailles of 28 June, 1919, and of the Treaty of St. Germain of 10 September, 1919, shall be communicated to the Secretary General of the League of Nations for registration.

ARTICLE 9.

Each Member of the International Labour Organization which ratifies this Convention engages to apply it to its colonies, protectorates and possessions which are not fully self-governing:

(*a*) Que les dispositions de la Convention ne soient pas rendues inapplicables par les conditions locales;

(*b*) Que les modifications qui seraient nécessaires pour adapter la Convention aux conditions locales puissent être introduites dans celle-ci.

Chaque Membre devra notifier au Bureau International du Travail sa décision en ce qui concerne chacune de ses colonies ou possessions ou chacun de ses protectorats ne se gouvernant pas pleinement eux-mêmes.

(*a*) Except where owing to the local conditions its provisions are inapplicable; or

(*b*) Subject to such modifications as may be necessary to adapt its provisions to local conditions.

Each Member shall notify to the International Labour Office the action taken in respect of each of its colonies, protectorates and possessions which are not fully self-governing.

ARTICLE 10.

Aussitôt que les ratifications de deux Membres de l'Organisation Internationale du Travail auront été enregistrées au Secrétariat, le Secrétaire Général de la Société des Nations notifiera ce fait à tous les Membres de l'Organisation Internationale du Travail.

ARTICLE 10.

As soon as the ratifications of two Members of the International Labour Organisation have been registered with the Secretariat, the Secretary General of the League of Nations shall so notify all the Members of the International Labour Organization.

ARTICLE 11.

La présente Convention entrera en vigueur à la date où cette notification aura été effectuée par le Secrétaire Général de la Société des Nations; elle ne liera que les Membres qui auront fait enregistrer leur ratification au Secrétariat. Par la suite, la présente Convention entrera en vigueur au regard de tout autre Membre, à la date où la ratification de ce Membre aura été enregistrée au Secrétariat.

ARTICLE 11.

This Convention shall come into force at the date on which such notification is issued by the Secretary General of the League of Nations, but it shall then be binding only upon those Members which have registered their ratifications with the Secretariat. Thereafter this Convention will come into force for any other Member at the date on which its ratification is registered with the Secretariat.

ARTICLE 12.

Tout Membre qui ratifie la présente Convention s'engage à appliquer ses dispositions au plus tard le 1er juillet 1922, et à prendre telles mesures qui seront nécessaires pour rendre effectives ces dispositions.

ARTICLE 12.

Each Member which ratifies this Convention agrees to bring its provisions into operation not later than 1 July, 1922, and to take such action as may be necessary to make these provisions effective.

ARTICLE 13.

Tout Membre ayant ratifié la présente Convention peut la dénoncer à l'expiration d'une période de dix années après la date de la mise en vigueur initiale de la Con-

ARTICLE 13.

A Member which has ratified this Convention may denounce it after the expiration of ten years from the date on which the Convention first comes into force, by

vention, par un acte communiqué au Secrétaire Général de la Société des Nations et par lui enregistré. La dénonciation ne prendra effet qu'une année après avoir été enregistrée au Secrétariat.

ARTICLE 14.

Le Conseil d'Administration du Bureau International du Travail devra, au moins une fois par dix années, présenter à la Conférence Générale un rapport sur l'application de la présente Convention et décidera s'il y a lieu d'inscrire à l'ordre du jour de la Conférence la question de la révision ou de la modification de la dite Convention.

ARTICLE 15.

Les textes français et anglais de la présente Convention feront foi l'un et l'autre.

an act communicated to the Secretary General of the League of Nations for registration. Such denunciation shall not take effect until one year after the date on which it is registered with the Secretariat.

ARTICLE 14.

At least once in ten years, the Governing Body of the International Labour Office shall present to the General Conference a report on the working of this Convention, and shall consider the desirability of placing on the agenda of the Conference the question of its revision or modification.

ARTICLE 15.

The French and English texts of this Convention shall both be authentic.

VII.

Recommandation concernant la prévention du charbon.

La Conférence Générale de l'Organisation Internationale du Travail de la Société des Nations,

Convoquée à Washington par le Gouvernement des Etats-Unis d'Amérique, le 29 octobre 1919,

Après avoir décidé d'adopter diverses propositions relatives à »l'emploi des femmes dans les travaux insalubres», question comprise dans le troisième point de l'ordre du jour de la session de la Conférence tenue à Washington, et

Après avoir décidé que ces propositions seraient rédigées sous forme de recommandation,

adopte la Recommandation ci-après, qui sera soumise à l'examen des Membres de

Recommendation concerning the prevention of anthrax.

The General Conference of the International Labour Organization of the League of Nations,

Having been convened at Washington by the Government of the United States of America on the 29th day of October, 1919, and

Having decided upon the adoption of certain proposals with regard to »women's employment: unhealthy processes», which is part of the third item in the agenda for the Washington meeting of the Conference; and

Having determined that these proposals shall take the form of a recommendation,

adopts the following Recommendation, to be submitted to the Members of the Inter-

l'Organisation Internationale du Travail, en vue de lui faire porter effet sous forme de loi nationale ou autrement, conformément aux dispositions de la Partie relative au Travail du Traité de Versailles du 28 juin 1919, et du Traité de Saint-Germain du 10 septembre 1919:

La Conférence Générale recommande aux Membres de l'Organisation Internationale du Travail de prendre des mesures en vue d'assurer, soit dans le pays d'origine, soit, au cas où cela ne serait pas possible, au port de débarquement, la désinfection des laines suspectes de contenir des spores charbonneuses.

national Labour Organization for consideration with a view to effect being given to it by national legislation or otherwise, in accordance with the Labour Part of the Treaty of Versailles of 28 June, 1919, and the Treaty of St. Germain of 10 September, 1919:

The General Conference recommends to the Members of the International Labour Organization that arrangements should be made for the disinfection of wool infected with anthrax spores, either in the country exporting such wool or if that is not practicable at the port of entry in the country importing such wool.

VIII.

Recommandation concernant la protection des femmes et des enfants contre le saturnisme.

La Conférence Générale de l'Organisation Internationale du Travail de la Société des Nations,

Convoquée à Washington par le Gouvernement des Etats-Unis d'Amérique, le 29 octobre 1919,

Aprés avoir décidé d'adopter diverses propositions relatives à »l'emploi des femmes et des enfants dans les travaux insalubres», question comprise dans les troisième et quatrième points de l'ordre du jour de la session de la Conférence tenue à Washington, et

Après avoir décidé que ces propositions seraient redigées sous forme de recommandation,

adopte la Recommandation ci-après, qui sera soumise à l'examen des Membres de l'Organisation Internationale du Travail en vue de lui faire porter effet sous forme de loi nationale ou autrement, conformé-

Recommendation concerning the protection of women and children against lead poisoning.

The General Conference of the International Labour Organization of the League of Nations,

Having been convened at Washington by the Government of the United States of America on the 29th day of October, 1919, and

Having decided upon the adoption of certain proposals with regard to »women's and children's employment: unhealthy processes», which is part of the third and fourth items in the agenda for the Washington meeting of the Conference, and

Having determined that these proposals shall take the form of a recommendation,

adopts the following Recommendation, to be submitted to the Members of the International Labour Organization for consideration with a view to effect being given to it by national legislation or otherwise,

ment aux dispositions de la Partie relative au Travail du Traité de Versailles du 28 juin 1919, et du Traité de St.-Germain du 10 septembre 1919:

La Conférence Générale recommande aux Membres de l'Organisation Internationale du Travail qu'en raison des dangers que présentent pour les femmes au point de vue de la maternité certaines opérations industrielles et dans le but de permettre aux enfants de se développer physiquement, l'emploi des femmes et des jeunes gens au-dessous de dix-huit ans soit interdit dans les travaux énumérés ci-après;

(*a*) Dans le travail aux fours où s'opère la réduction des minerais de zinc et de plomb.

(*b*) Dans la manipulation, le traitement ou la réduction des cendres contenant du plomb et dans le désargentage du plomb.

(*c*) Dans la fusion en grand du plomb ou du vieux zinc.

(*d*) Dans la fabrication de la soudure ou des alliages contenant plus de dix pour cent de plomb.

(*e*) Dans la fabrication de la litharge, du massicot, du minium, de la céruse, du mineorange, ou du sulfate, du chromate ou du silicate de plomb (frite).

(*f*) Dans les opérations de mélange et de tartinage dans la fabrication ou la réparation d'accumulateurs électriques.

(*g*) Dans le nettoyage des ateliers où sont effectués les travaux énumérés ci-dessus.

La Conférence recommande, en outre, que l'emploi des femmes et des jeunes gens audessous de dix-huit ans aux travaux où l'on utilise des sels de plomb ne soit autorisé qu'à la condition que l'on prenne les mesures suivantes:

(*a*) Ventilation localisée, de manière à ce que soient dissipées, dès leur formation, les poussières et vapeurs.

(*b*) Propreté des outils et des ateliers.

in accordance with the Labour Part of the Treaty of Versailles of 28 June, 1919, and of the Treaty of St. Germain of 10 September, 1919:

The General Conference recommends to the Members of the International Labour Organization that in view of the danger involved to the function of maternity and to the physical development of children, women, and young persons under the age of eighteen years be excluded from employment in the following processes:

(*a*) In furnace work in the reduction of zinc or lead ores.

(*b*) In the manipulation, treatment, or reduction of ashes containing lead, and in the desilverizing of lead.

(*c*) In melting lead or old zinc on a large scale.

(*d*) In the manufacture of solder or alloys containing more than ten per cent. of lead.

(*e*) In the manufacture of litharge, massicot, red lead, white lead, orange lead, or sulphate, chromate or silicate (frit) of lead.

(*f*) In mixing and pasting in the manufacture or repair of electric accumulators.

(*g*) In the cleaning of workrooms where the above processes are carried on.

It is further recommended that the employment of women and young persons under the age of eighteen years in processes involving the use of lead compounds be permitted only subject to the following conditions:

a) Locally applied exhaust ventilation, so as to remove dust and fumes at the point of origin.

(*b*) Cleanliness of tools and workrooms.

(*c*) Avis donné à l'autorité publique de tous les cas de saturnisme, et attribution d'indemnités aux personnes intoxiquées.

(*d*) Examen médical périodique des personnes employées aux travaux énumérés plus haut.

(*e*) Installation, dans des conditions satisfaisantes, de vestiaires, lavabos, et réfectoires, et fourniture de vêtements protecteurs spéciaux.

(*f*) Interdiction d'introduire des aliments ou des boissons dans les ateliers.

La Conférence recommande, d'autre part, que, dans les industries où il est possible de remplacer les sels solubles de plomb par des substances non-toxiques, l'emploi desdits sels solubles de plomb soit l'objet d'une réglementation plus sévère.

En ce qui concerne la présente Recommandation, un sel de plomb sera considéré comme soluble s'il contient plus de cinq pour cent de son poids en plomb métallique soluble dans une solution aqueuse d'acide chlorhydrique à 0.25 % d'acide.

(*c*) Notification to Government authorities of all cases of lead poisoning, and compensation therefore.

(*d*) Periodic medical examination of the persons employed in such processes.

(*e*) Provision of sufficient and suitable cloakroom, washing, and mess-room accommodation, and of special protective clothing.

(*f*) Prohibition of bringing food or drink into work rooms.

It is further recommended that in industries where soluble lead compounds can be replaced by non-toxic substances, the use of soluble lead compounds should be strictly regulated.

For the purpose of this Recommendation, a lead compound should be considered as soluble if it contains more than five per cent. of its weight (estimated as metallic lead) soluble in a quarter of one per cent. solution of hydrochloric acid.

IX.

Recommandation concernant la création d'un service public d'hygiène.

La Conférence Générale de l'Organisation Internationale du Travail de la Société des Nations,

Convoquée à Washington par le Gouvernement des Etats-Unis d'Amérique, le 29 octobre 1919,

Après avoir décidé d'adopter diverses propositions relatives à »l'emploi des femmes dans les travaux insalubres,» question comprise dans le troisième point de l'ordre du jour de la session de la Conférence tenue à Washington, et

Recommendation concerning the establishment of government health services.

The General Conference of the International Labour Organization of the League of Nations,

Having been convened at Washington by the Government of the United States of America on the 29th day of October, 1919, and

Having decided upon the adoption of certain proposals with regard to »women's employment: unhealthy processes,» which is part of the third item in the agenda for the Washington meeting of the Conference, and

Après avoir décidé que ces propositions seraient rédigées sous forme d'une recommandation,

adopte la Recommandation ci-après, qui sera soumise à l'examen des Membres de l'Organisation Internationale du Travail, en vue de lui faire porter effet sous forme de loi nationale ou autrement, conformément aux dispositions de la Partie relative au Travail du Traité de Versailles du 28 juin 1919, et du Traité de Saint-Germain du 10 septembre 1919:

La Conférence Générale recommande que chaque Membre de l'Organisation Internationale du Travail établisse aussitôt que possible—s'il ne l'a déjà fait—non seulement un système assurant une inspection efficace des usines et ateliers, mais, en outre, un service public spécialement chargé de sauvegarder la santé des ouvriers, et qui se mettra en rapport avec le Bureau International du Travail.

Having determined that these proposals shall take the form of a recommendation,

adopts the following Recommendation, to be submitted to the Members of the International Labour Organization for consideration with a view to effect being given to it by national legislation or otherwise, in accordance with the Labour Part of the Treaty of Versailles of 28 June, 1919, and the Treaty of St. Germain of 10 September, 1919:

The General Conference recommends that each Member of the International Labour Organization which has not already done so should establish as soon as possible, not only a system of efficient factory inspection, but also in addition thereto a Government service especially charged with the duty of safeguarding the health of the workers, which will keep in touch with the International Labour Office.

X.

Projet de convention fixant l'âge minimum d'admission des enfants aux travaux industriels.

La Conférence Genérale de l'Organisation Internationale du Travail de la Société des Nations,

Convoquée à Washington par le Gouvernement des Etats-Unis d'Amérique, le 29 octobre 1919,

Après avoir décidé d'adopter diverses propositions relatives à «l'emploi des enfants: âge d'admission au travail,» question comprise dans le quatrième point de l'ordre du jour de la session de la Conférence tenue à Washington, et

Après avoir décidé que ces propo-

Draft convention fixing the minimum age for admission of children to industrial employment.

The General Conference of the International Labour Organization of the League of Nations,

Having been convened by the Government of the United States of America at Washington, on the 29th day of October, 1919, and

Having decided upon the adoption of certain proposals with regard to the "employment of children: minimum age of employment," which is part of the fourth item in the agenda for the Washington meeting of the Conference, and

Having determined that these pro-

sitions seraient rédigées sous forme d'un projet de convention internationale,

adopte le Projet de Convention ci-après à ratifier par les Membres de l'Organisation Internationale du Travail, conformément aux dispositions de la Partie relative au Travail du Traité de Versailles du 28 juin 1919, et du Traité de Saint-Germain du 10 septembre 1919:

ARTICLE 1.

Pour l'application de la présente Convention, seront considérés comme « établissements industriels » notamment:

(*a*) Les mines, carrières et industries extractives de toute nature;

(*b*) Les industries dans lesquelles des produits sont manufacturés, modifiés, nettoyés, réparés, décorés, achevés, préparés pour la vente, ou dans lesquelles les matières subissent une transformation; y compris la construction des navires, les industries de démolition de matériel, ainsi que la production, la transformation et la transmission de la force motrice en général et de l'électricité;

(*c*) La construction, la reconstruction, l'entretien, la réparation, la modification ou la démolition de tous bâtiments et édifices, chemins de fer, tramways, ports, docks, jetées, canaux, installations pour la navigation intérieure, routes, tunnels, ponts, viaducs, égouts collecteurs, égouts ordinaires, puits, installations télégraphiques ou téléphoniques, installations électriques, usines à gaz, distribution d'eau, ou autres travaux de construction, ainsi que les travaux de préparation et de fondation précédant les travaux ci-dessus;

(*d*) Le transport de personnes ou de marchandises par route, voie ferrée ou voie d'eau, y compris la manutention des marchandises dans les docks, quais, wharfs et entrepôts, à l'exception du transport à la main.

posals shall take the form of a draft international convention,

adopts the following Draft Convention for ratification by the Members of the International Labour Organization, in accordance with the Labour Part of the Treaty of Versailles of 28 June, 1919, and of the Treaty of St. Germain of 10 September, 1919:

ARTICLE 1.

For the purpose of this Convention, the term "industrial undertaking" includes particularly:

(*a*) Mines, quarries and other works for the extraction of minerals from the earth.

(*b*) Industries in which articles are manufactured, altered, cleaned, repaired, ornamented, finished, adapted for sale, broken up or demolished, or in which materials are transformed; including shipbuilding, and the generation, transformation, and transmission of electricity and motive power of any kind.

(*c*) Construction, reconstruction, maintenance, repair, alteration, or demolition of any building, railway, tramway, harbor, dock, pier, canal, inland waterway, road, tunnel, bridge, viaduct, sewer, drain, well, telegraphic or telephonic installation, electrical undertaking, gas work, water work, or other work of construction, as well as the preparation for or laying the foundations of any such work or structure.

(*d*) Transport of passengers or goods by road or rail or inland waterway, including the handling of goods at docks, quays, wharves, and warehouses, but excluding transport by hand.

Dans chaque pays, l'autorité compétente déterminera la ligne de démarcation entre l'industrie, d'une part, le commerce et l'agriculture, d'autre part.

ARTICLE 2.

Les enfants de moins de quatorze ans ne peuvent être employés ou travailler dans les établissements industriels, publics ou privés, ou dans leurs dépendances, à l'exception de ceux dans lesquels sont seuls employés les membres d'une même famille.

ARTICLE 3.

Les dispositions de l'article 2 ne s'appliqueront pas au travail des enfants dans les écoles professionnelles, à la condition que ce travail soit approuvé et surveillé par l'autorité publique.

ARTICLE 4.

Dans le but de permettre le contrôle de l'application des dispositions de la présente Convention, tout chef d'établissement industriel devra tenir un registre d'inscription de toutes les personnes de moins de seize ans employées par lui avec l'indication de la date de leur naissance.

ARTICLE 5.

En ce qui concerne l'application de la présente Convention au Japon, les modifications ci-après à l'article 2 sont autorisées:

(*a*) Les enfants de plus de douze ans pourront être admis au travail s'ils ont achevé leur instruction primaire;

(*b*) En ce qui concerne les enfants entre douze et quatorze ans déjà au travail, des dispositions transitoires pourront être adoptées.

La disposition de la loi japonaise actuelle qui admet les enfants de moins de douze ans à certains travaux faciles et légers sera rapportée.

The competent authority in each country shall define the line of division which separates industry from commerce and agriculture.

ARTICLE 2.

Children under the age of fourteen years shall not be employed or work in any public or private industrial undertaking, or in any branch thereof, other than an undertaking in which only members of the same family are employed.

ARTICLE 3.

The provisions of Article 2 shall not apply to work done by children in technical schools, provided that such work is approved and supervised by public authority.

ARTICLE 4.

In order to facilitate the enforcement of the provisions of this Convention, every employer in an industrial undertaking shall be required to keep a register of all persons under the age of sixteen years employed by him, and of the dates of their births.

ARTICLE 5.

In connection with the application of this Convention to Japan, the following modifications of Article 2 may be made:

(*a*) Children over twelve years of age may be admitted into employment if they have finished the course in the elementary school;

(*b*) As regards children between the ages of twelve and fourteen already employed, transitional regulations may be made.

The provision in the present Japanese law admitting children under the age of twelve years to certain light and easy employments shall be repealed.

ARTICLE 6.

Les dispositions de l'article 2 ne s'appliqueront pas à l'Inde, mais dans l'Inde les enfants de moins de douze ans ne seront pas occupés:

(*a*) Dans les manufactures employant la force motrice et occupant plus de dix personnes;

(*b*) Dans les mines, carrières et industries extractives de toute nature;

(*c*) Dans le transport par voie ferrée de passagers, de marchandises, et de services postaux, et dans la manipulation de marchandises dans les docks, quais et wharfs, à l'exception du transport à la main.

ARTICLE 7.

Les ratifications officielles de la présente Convention, dans les conditions prévues à la Partie XIII du Traité de Versailles du 28 juin 1919, et du Traité de Saint-Germain du 10 septembre 1919, seront communiquées au Secrétaire Général de la Société des Nations et par lui enregistrées.

ARTICLE 8.

Tout Membre de l'Organisation Internationale du Travail qui ratifie la présente Convention s'engage à l'appliquer à celles de ses colonies ou possessions ou à ceux de ses protectorats qui ne se gouvernent pas pleinement eux-mêmes, sous les réserves suivantes:

(*a*) Que les dispositions de la Convention ne soient pas rendues inapplicables par les conditions locales,

(*b*) Que les modifications qui seraient nécessaires pour adapter la Convention aux conditions locales puissent être introduites dans celle-ci.

Chaque Membre devra notifier au Bureau International du Travail sa décision en ce qui concerne chacune de ses colonies ou possessions ou chacun de ses protectorats ne se gouvernant pas pleinement eux-mêmes.

ARTICLE 6.

The provisions of Article 2 shall not apply to India, but in India children under twelve years of age shall not be employed,

(*a*) In manufactories working with power and employing more than ten persons;

(*b*) In mines, quarries, and other works for the extraction of minerals from the earth;

(*c*) In the transport of passengers or goods, or mails, by rail, or in handling of goods at docks, quays, and wharves, but excluding transport by hand.

ARTICLE 7.

The formal ratifications of this Convention, under the conditions set forth in Part XIII of the Treaty of Versailles of 28 June, 1919, and of the Treaty of St. Germain of 10 September, 1919, shall be communicated to the Secretary General of the League of Nations for registration.

ARTICLE 8.

Each Member of the International Labour Organization which ratifies this Convention engages to apply it to its colonies, protectorates, and possessions which are not fully self-governing:

(*a*) Except where owing to the local conditions its provisions are inapplicable; or

(*b*) Subject to such modifications as may be necessary to adapt its provisions to local conditions.

Each Member shall notify to the International Labour Office the action taken in respect to each of its colonies, protectorates, and possessions which are not fully self-governing.

ARTICLE 9.

Aussitôt que les ratifications de deux Membres de l'Organisation Internationale du Travail auront été enregistrées au Secrétariat, le Secrétaire Général de la Société des Nations notifiera ce fait à tous les Membres de l'Organisation Internationale du Travail.

ARTICLE 10.

La présente Convention entrera en vigueur à la date où cette notification aura été effectuée par le Secrétaire Général de la Société des Nations; elle ne liera que les Membres qui auront fait enregistrer leur ratification au Secrétariat. Par la suite, cette Convention entrera en vigueur au regard de tout autre Membre à la date où la ratification de ce Membre aura été enregistrée au Secrétariat.

ARTICLE 11.

Tout Membre qui ratifie la présente Convention s'engage à appliquer ses dispositions au plus tard le 1er juillet 1922 et à prendre telles mesures qui seront nécessaires pour rendre effectives ces dispositions.

ARTICLE 12.

Tout Membre ayant ratifié la présente Convention peut la dénoncer à l'expiration d'une période de dix années après la date de la mise en vigueur initiale de la Convention, par un acte communiqué au Secrétaire Générale de la Société des Nations et par lui enregistré. La dénonciation ne prendra effet qu'une année après avoir été enregistrée au Secrétariat.

ARTICLE 13.

Le Conseil d'Administration du Bureau International du Travail devra, au moins une fois par dix années, présenter à la Conférence Générale un rapport sur l'application de la présente Convention et dé-

ARTICLE 9.

As soon as the ratifications of two Members of the International Labour Organization have been registered with the Secretariat, the Secretary General of the League of Nations shall so notify all the members of the International Labour Organization.

ARTICLE 10.

This Convention shall come into force at the date on which such notification is issued by the Secretary General of the League of Nations, but it shall then be binding only upon those Members which have registered their ratifications with the Secretariat. Thereafter this Convention will come into force for any other Member at the date on which its ratification is registered with the Secretariat.

ARTICLE 11.

Each Member which ratifies this Convention agrees to bring its provisions into operation not later than 1 July, 1922, and to take such action as may be necessary to make these provisions effective.

ARTICLE 12.

A Member which has ratified this Convention may denounce it after the expiration of ten years from the date on which the Convention first comes into force, by an act communicated to the Secretary General of the League of Nations for registration. Such denunciation shall not take effect until one year after the date on which it is registered with the Secretariat.

ARTICLE 13.

At least once in ten years, the Governing Body of the International Labour Office shall present to the General Conference a report on the working of this Convention, and shall consider the de-

cidera s'il y a lieu d'inscrire à l'ordre du jour de la Conférence la question de la révision ou de la modification de la dite Convention.

ARTICLE 14.

Les textes français et anglais de la présente Convention feront foi l'un et l'autre.

sirability of placing on the agenda of the Conference the question of its revision or modification.

ARTICLE 14.

The French and English texts of this Convention shall both be authentic.

XI.

Projet de convention concernant le travail de nuit des enfants dans l'industrie.

La Conférence Générale de l'Organisation Internationale du Travail de la Société des Nations,

Convoquée à Washington par le Gouvernement des Etats-Unis d'Amérique, le 29 octobre 1919.

Après avoir décidé d'adopter diverses propositions relatives à «l'emploi des enfants: pendant la nuit,» question comprise dans le quatrième point de l'ordre du jour de la session de la Conférence tenue à Washington, et

Après avoir décidé que ces propositions seraient rédigées sous forme d'un projet de convention internationale,

adopte le Projet de Convention ci-après à ratifier par les Membres de l'Organisation Internationale du Travail, conformément aux dispositions de la Partie relative au Travail du Traité de Versailles du 28 juin 1919, et du Traité de Saint-Germain du 10 septembre 1919.

ARTICLE 1.

Pour l'application de la présente Convention, seront considérés comme «établissements industriels» notamment:

(*a*) Les mines, carrières et industries extractives de toute nature.

Draft convention concerning the night work of young persons employed in industry.

The General Conference of the International Labour Organization of the League of Nations,

Having been convened by the Government of the United States of America at Washington, on the 29th day of October, 1919, and

Having decided upon the adoption of certain proposals with regard to the "employment of children: during the night," which is part of the fourth item in the agenda for the Washington meeting of the Conference, and

Having determined that these proposals shall take the form of a draft international convention,

adopts the following Draft Convention for ratification by the Members of the International Labour Organization, in accordance with the Labour Part of the Treaty of Versailles of 28 June, 1919, and of the Treaty of St. Germain of 10 September, 1919:

ARTICLE 1.

For the purpose of this Convention, the term "industrial undertaking" includes particularly:

(*a*) Mines, quarries, and other works for the extraction of minerals from the earth.

(*b*) Les industries dans lesquelles des produits sont manufacturés, modifiés, nettoyés, réparés, décorés, achevés, préparés pour la vente, ou dans lesquelles les matières subissent une transformation; y compris la construction des navires, les industries de démolition de matériel, ainsi que la production, la transformation et la transmission de la force motrice en général et de l'électricité.

(*c*) La construction, la reconstruction, l'entretien, la réparation, la modification, ou la démolition de tous bâtiments et édifices, chemins de fer, tramways, ports, docks, jetées, canaux, installations pour la navigation intérieure, routes, tunnels, ponts, viaducs, égouts collecteurs, égouts ordinaires, puits, installations télégraphiques ou téléphoniques, installations électriques, usines à gaz, distribution d'eau, ou autres travaux de construction, ainsi que les travaux de préparation et de fondation précedant les travaux ci-dessus.

(*d*) Le transport de personnes ou de marchandises par route, voie ferrée, ou eau, y compris la manutention des marchandises dans les docks, quais, wharfs et entrepôts, à l'exception du transport à la main.

Dans chaque pays, l'autorité compétente déterminera la ligne de démarcation entre l'industrie, d'une part, le commerce et l'agriculture, d'autre part.

(*b*) Industries in which articles are manufactured, altered, cleaned, repaired, ornamented, finished, adapted for sale, broken up, or demolished, or in which materials are transformed; including shipbuilding, and the generation, transformation, and transmission of electricity or motive power of any kind.

(*c*) Construction, reconstruction, maintenance, repair, alteration, or demolition of any building, railway, tramway, harbor, dock, pier, canal, inland waterway, road, tunnel, bridge, viaduct, sewer, drain, well, telegraphic or telephonic installation, electrical undertaking, gas work, waterwork, or other work of construction as well as the preparation for or laying the foundations of any such work or structure.

(*d*) Transport of passengers or goods by road or rail, including the handling of goods at docks, quays, wharves, and warehouses, but excluding transport by hand.

The competent authority in each country shall define the line of division which separates industry from commerce and agriculture.

Article 2.

Il est interdit d'employer pendant la nuit les enfants de moins de dix-huit ans dans les établissements industriels, publics ou privés, ou dans leurs dépendances, à l'exception de ceux dans lesquels sont seuls employés les membres d'une même famille, sauf dans les cas prévus ci-après.

L'interdiction du travail de nuit ne s'appliquera pas aux enfants au-dessus de seize ans qui sont employés, dans les industries énumérées ci-après, à des travaux qui, en raison de leur nature, doivent nécessairement être continués jour et nuit:

Article 2.

Young persons under eighteen years of age shall not be employed during the night in any public or private industrial undertaking, or in any branch thereof, other than an undertaking in which only members of the same family are employed, except as hereinafter provided for.

Young persons over the age of sixteen may be employed during the night in the following industrial undertakings on work which by reason of the nature of the process, is required to be carried on continuously day and night:

(*a*) Usines de fer et d'acier; travaux où l'on fait emploi des fours à réverbère ou à régénération, et galvanisation de la tôle et du fil de fer (excepté les ateliers de décapage).
(*b*) Verreries.
(*c*) Papeteries.
(*d*) Sucreries où l'on traite le sucre brut.
(*e*) Réduction du minerai d'or.

ARTICLE 3.

Pour l'application de la présente Convention, le terme «nuit» signifie une période d'au moins onze heures consécutives, comprenant l'intervalle écoulé entre dix heures du soir et cinq heures du matin.

Dans les mines de charbon et de lignite, une dérogation pourra être prévue en ce qui concerne la période de repos visée au paragraphe précédent, lorsque l'intervalle entre les deux périodes de travail comporte ordinairement quinze heures, mais jamais lorsque cet intervalle comporte moins de treize heures.

Lorsque la législation du pays interdit le travail de nuit à tout le personnel dans la boulangerie, on pourra substituer, dans cette industrie, la période comprise entre neuf heures du soir et quatre heures du matin, à la période de dix heures du soir à cinq heures du matin.

Dans les pays tropicaux où le travail est suspendu pendant un certain temps au milieu de la journée, la période de repos de nuit pourra être inférieure à onze heures, pourvu qu'un repos compensateur soit accordé pendant le jour.

ARTICLE 4.

Les dispositions des articles 2 et 3 ne s'appliqueront pas au travail de nuit des enfants âgés de seize à dix-huit ans lorsqu'un cas de force majeure qui ne pouvait être prévu ou empêché, et qui ne présente pas un caractère périodique, met obstacle au fonctionnement normal d'un établissement industriel.

(*a*) Manufacture of iron and steel; processes in which reverberatory or regenerative furnaces are used, and galvanizing of sheet metal or wire (except the pickling process).
(*b*) Glass works,
(*c*) Manufacture of paper.
(*d*) Manufacture of raw sugar.
(*e*) Gold mining reduction work.

ARTICLE 3.

For the purpose of this Convention, the term "night" signifies a period of at least eleven consecutive hours, including the interval between ten o'clock in the evening and five o'clock in the morning.

In coal and lignite mines work may be carried on in the interval between ten o'clock in the evening and five o'clock in the morning, if an interval of ordinarily fifteen hours, and in no case of less than thirteen hours, separates two periods of work.

Where night work in the baking industry is prohibited for all workers, the interval between nine o'clock in the evening and four o'clock in the morning may be substituted in the baking industry for the interval between ten o'clock in the evening and five o'clock in the morning.

In those tropical countries in which work is suspended during the middle of the day, the night period may be shorter than eleven hours if compensatory rest is accorded during the day.

ARTICLE 4.

The provisions of Article 2 and 3 shall not apply to the night work of young persons between the ages of sixteen and eighteen years in cases of emergencies which could not have been controlled or foreseen, which are not of a periodical character, and which interfere with the normal working of the industrial undertaking.

ARTICLE 5.

En ce qui concerne l'application de la présente Convention au Japon, jusqu'au 1er juillet 1925, l'article 2 ne s'appliquera qu'aux enfants âgés de moins de quinze ans, et, à partir de la date susmentionnée, ledit article 2 ne s'appliquera qu'aux enfants âgés de moins de seize ans.

ARTICLE 6.

En ce qui concerne l'application de la présente Convention à l'Inde, le terme «établissement industriel» comprendra seulement les «fabriques» définies comme telles dans la «Loi des fabriques» de l'Inde (*Indian factory act*), et l'article 2 ne s'appliquera pas aux enfants du sexe masculin âgés de plus de quatorze ans.

ARTICLE 7.

Lorsque, en raison de circonstances particulièrement graves, l'intérêt public l'exigera, l'interdiction du travail de nuit pourra être suspendue par une décision de l'autorité publique, en ce qui concerne les enfants âgés de seize à dix-huit ans.

ARTICLE 8.

Les ratifications officielles de la présente Convention, dans les conditions prévues à la Partie XIII du Traité de Versailles du 28 juin 1919, et du Traité de St. Germain du 10 septembre 1919, seront communiquées au Secrétaire Général de la Société des Nations et par lui enregistrées.

ARTICLE 9.

Tout Membre de l'Organisation Internationale du Travail qui ratifie la présente Convention s'engage à l'appliquer à celles de ses colonies ou possessions ou à ceux de ses protectorats qui ne se gouvernent pas pleinement eux-mêmes, sous les réserves suivantes:

(*a*) Que les dispositions de la Convention ne soient pas rendues inapplicables par les conditions locales;

ARTICLE 5.

In the application of this Convention to Japan, until 1 July, 1925, Article 2 shall apply only to young persons under fifteen years of age and thereafter it shall apply only to young persons under sixteen years of age.

ARTICLE 6.

In the application of this Convention to India, the term "industrial undertaking" shall include only "factories" as defined in the Indian Factory Act, and Article 2 shall not apply to male young persons over fourteen years of age.

ARTICLE 7.

The prohibition of night work may be suspended by the Government, for young persons between the ages of sixteen and eighteen years, when in case of serious emergency the public interest demands it.

ARTICLE 8.

The formal ratifications of this Convention, under the conditions set forth in Part XIII of the Treaty of Versailles of 28 June, 1919, and of the Treaty of St. Germain of 10 September, 1919, shall be communicated to the Secretary General of the League of Nations for registration.

ARTICLE 9.

Each Member of the International Labour Organization which ratifies this Convention engages to apply it to its colonies, protectorates and possessions which are not fully self-governing:

(*a*) Except where owing to the local conditions its provisions are inapplicable; or

(*b*) Que les modifications qui seraient nécessaires pour adapter la Convention aux conditions locales puissent être introduites dans celle-ci.

Chaque Membre devra notifier au Bureau International du Travail sa décision en ce qui concerne chacune de ses colonies ou possessions ou chacun de ses protectorats ne se gouvernant pas pleinement eux-mêmes.

ARTICLE 10.

Aussitôt que les ratifications de deux Membres de l'Organisation Internationale du Travail auront été enregistrées au Secrétariat, le Secrétaire Général de la Société des Nations notifiera ce fait à tous les Membres de l'Organisation Internationale du Travail.

ARTICLE 11.

La présente Convention entrera en vigueur à la date où cette notification aura été effectuée par le Secrétaire Général de la Société des Nations; elle ne liera que les Membres qui auront fait enregistrer leur ratification au Secrétariat. Par la suite, la présente Convention entrera en vigueur au regard de tout autre Membre, à la date où la ratification de ce Membre aura été enregistrée au Secrétariat.

ARTICLE 12.

Tout Membre qui ratifie la présente Convention s'engage à appliquer ses dispositions au plus tard le 1er juillet 1922 et à prendre telles mesures qui seront nécessaires pour rendre effectives ces dispositions.

ARTICLE 13.

Tout Membre ayant ratifié la présente Convention peut la dénoncer à l'expiration d'une période de dix années après la date de la mise en vigueur initiale de la Convention, par un acte communiqué au Secrétaire Général de la Société des Nations et par lui enregistré. La dénoncia-

(*b*) Subject to such modifications as may be necessary to adapt its provisions to local conditions.

Each Member shall notify to the International Labour Office the action taken in respect of each of its colonies, protectorates and possessions which are not fully self-governing.

ARTICLE 10.

As soon as the ratifications of two Members of the International Labour Organization have been registered with the Secretariat the secretary General of the League of Nations shall so notify all the Members of the International Labour Organization.

ARTICLE 11.

This Convention shall come into force at the date on which such notification is issued by the Secretary General of the League of Nations, and it shall then be binding only upon those Members which have registered their ratifications with the Secretariat. Thereafter this Convention will come into force for any other Member at the date on which its ratification is registered with the Secretariat.

ARTICLE 12.

Each Member which ratifies this Convention agrees to bring its provisions into operation not later than 1 July, 1922, and to take such action as may be necessary to make these provisions effective.

ARTICLE 13.

A Member which has ratified this Convention may denounce it after the expiration of ten years from the date on which the Convention first comes into force, by an act communicated to the Secretary General of the League of Nations for registration. Such denunciation shall not

tion ne prendra effet qu'une année après avoir été enregistrée au Secrétariat.

ARTICLE 14.

Le Conseil d'Administration du Bureau International du Travail devra, au moins une fois par dix années, présenter à la Conférence Générale un rapport sur l'application de la présente Convention et décidera s'il y a lieu d'inscrire à l'ordre du jour de la Conférence la question de la révision ou de la modification de la dite Convention.

ARTICLE 15.

Les textes français et anglais de la présente Convention feront foi l'un et l'autre.

take effect until one year after the date on which it is registered with the Secretariat.

ARTICLE 14.

At least once in ten years the Governing Body of the International Labour Office shall present to the General Conference a report on the working of this Convention, and shall consider the desirability of placing on the agenda of the Conference the question of its revision or modification.

ARTICLE 15.

The French and English texts of this Convention shall both be authentic.

XII.

Recommandation concernant l'application de la convention internationale adoptée à Berne en 1906 sur l'interdiction de l'emploi du phosphore blanc (jaune) dans l'industrie des allumettes.

La Conférence Générale de l'Organisasion Internationale du Travail de la Société des Nations,

Convoquée à Washington par le Gouvernement des Etats-Unis d'Amérique, le 29 octobre 1919,

Après avoir décidé d'adopter une proposition relative à «l'extension et application de la Convention internationale adoptée à Berne en 1906 sur l'interdiction de l'emploi du phosphore blanc (jaune) dans l'industrie des allumettes,» question comprise dans le cinquième point de l'ordre du jour de la session de la conférence tenue à Washington, et

Après avoir décidé que cette proposition serait rédigée sous forme de recommandation,

Recommendation concerning the application of the Berne convention of 1906, on the prohibition of the use of white phosphorus in the manufacture of matches.

The General Conference of the International Labour Organization of the League of Nations,

Having been convened at Washington by the Government of the United States of America on the 29th day of October, 1919, and

Having decided upon the adoption of a proposal with regard to the "extension and application of the International Convention adopted at Berne in 1906 on the prohibition of the use of white phosphorus in the manufacture of matches," which is part of the fifth item in the agenda for the Washington meeting of the Conference, and

Having determined that this proposal shall take the form of a recommendation,

adopte la Recommandation ci-après, qui sera soumise à l'examen des Membres de l'Organisation Internationale du Travail, en vue de lui faire porter effet sous forme de loi nationale ou autrement, conformément aux dispositions de la Partie relative au Travail du Traité de Versailles du 28 juin 1919, et du Traité de Saint-Germain du 10 septembre 1919:

La Conférence Générale recommande que chaque Membre de l'Organisation Internationale adhère—s'il ne l'a déjà fait—à la Convention Internationale adoptée à Berne en 1906 sur l'interdiction de l'emploi du phosphore blanc (jaune) dans l'industrie des allumettes.

adopts the following Recommendation, to be submitted to the Members of the International Labour Organization for consideration with a view to effect being given to it by national legislation or otherwise, in accordance with the Labour Part of the Treaty of Versailles of 28 June, 1919, and the Treaty of St. Germain of 10 September, 1919:

The General Conference recommends that each Member of the International Labour Organization, which has not already done so, should adhere to the International Convention adopted at Berne in 1906 on the prohibition of the use of white phosphorus in the manufacture of matches.

SVERIGES DELEGATION FÖR DET INTERNATIONELLA SOCIALPOLITISKA SAMARBETET. II.

Bil. B.

UNDERDÅNIG FRAMSTÄLLNING

MED DE Å

INTERNATIONELLA ARBETSORGANISATIONENS KONFERENS I GENUA ÅR 1920

ANTAGNA KONVENTIONSFÖRSLAG OCH HEMSTÄLLANDEN

AVGIVEN AV

SVERIGES DELEGATION FÖR DET INTERNATIONELLA SOCIALPOLITISKA SAMARBETET

STOCKHOLM 1921
KUNGL. BOKTRYCKERIET. P. A. NORSTEDT & SÖNER
210200

INNEHÅLLSFÖRTECKNING.

Sid

Underdånig skrivelse 101
Genua-konferensen 103
I. Hemställan angående begränsning av arbetstiden inom fiskerihanteringen . . . 105
II. Hemställan angående begränsning av arbetstiden i inre sjöfart 106
III. Hemställan angående åvägabringande i olika länder av sjömanslagar 108
IV. Förslag till konvention angående fastställande av minimiålder för barns användande i arbete till sjöss 108
V. Hemställan angående arbetslöshetsförsäkring för sjömän 111
VI. Förslag till konvention angående ersättning för arbetslöshet vid fall av fartygs förolyckande 112
VII. Förslag till konvention angående arbetsförmedling för sjömän 114
Behandlingen av Genua-konferensens beslut 119
Bilaga: Originaltexterna till de å Genua-konferensen antagna konventionsförslag och hemställanden (I: s. 122; II: s. 123; III: s. 126; IV: s. 127; V: s. 131; VI: s. 132; VII: s. 135) 122

Stockholm den 17 februari 1921.

TILL KONUNGEN.

Såsom närmare utvecklats i den av Sveriges delegation för det internationella socialpolitiska samarbetet den 25 nästlidne januari avgivna framställning med de å internationella arbetsorganisationens kon-

ferens i Washington år 1919 antagna konventionsförslag och hemställanden, åligger det medlemmarna av nämnda organisation att, försåvitt ej exceptionella omständigheter förhindra det, inom ett år från avslutandet av ett sammanträde av organisationens konferens underställa därå antagna konventionsförslag och hemställanden vederbörande myndighet eller myndigheter. Då organisationens konferens avslutade sitt sammanträde i Genua den 10 juli 1920, böra alltså de å detta sammanträde antagna konventionsförslag och hemställanden underkastas nu berörda åtgärd före den 11 juli 1921 eller, om omständigheter av nyss omförmälda art lägga hinder i vägen därför, senast den 10 januari 1922. För vidtagande av dylik åtgärd får delegationen härmed till Kungl. Maj:t överlämna närlagda framställning med de å Genua-konferensen antagna beslut av omförmälda.

Delegationen har beträffande behandlingen av berörda konferensbeslut, i vad de olika ämbetsverkens verksamhetsområden angår, samrått med kommerskollegium, lantbruksstyrelsen och socialstyrelsen.

I handläggningen av förevarande ärende ha deltagit herrar E. G. Huss, R. G. H. von Koch, A. H. Lindqvist, J. A. E. Molin, A. H. von Sydow, A. Thorberg och B. E. Wijkander.

På delegationens vägnar,

Underdånigst:

GUNNAR HUSS.

A. Molin.

Genua-konferensen.

Internationella arbetsorganisationens[1] generalkonferens höll sitt andra sammanträde i Genua under tiden den 15 juni—10 juli 1920. I detsamma deltogo representanter för följande 27 länder: Argentina, Australien, Belgien, Canada, Chile, Danmark, Finland, Frankrike, Grekland, Indien, Italien, Japan, Nederländerna, Norge, Polen, Portugal, Rumänien, Schweiz, Serbien-Kroatien-Slavonien, Siam, Spanien, Storbritannien, Sverige, Tjecko-Slovakien, Tyskland, Uruguay och Venezuela.

Sverige företrädde å konferensen av ministerresidenten E. Sjöborg och rådmannen, numera statsrådet K. Dahlberg såsom regeringsombud, direktören i Sveriges redareförening, sjökaptenen A. O. Nordborg såsom arbetsgivarombud och landsorganisationens ordförande A. Thorberg såsom arbetarombud. Regeringens ombud biträddes av följande experter: byråchefen N. G. Nilsson, t. f. byråchefen O. Järte, byråassistenten, sjökaptenen E. Eggert och förtroendemannen för svenska transportarbetarförbundet, ledamoten av riksdagens första kammare C. Lindley. Såsom experter åt arbetsgivarnas ombud tjänstgjorde sjökaptenen N. Hallberg och inspektören F. Carman, under det redaktören S. Backlund, förtroendemannen för svenska sjömansunionen E. Griph, förtroendemanden för svenska eldarunionen S. Lundgren och förtroendemannen för nya stewartföreningen E. Runnerström i egenskap av experter biträdde arbetarnas ombud.

För sammanträdet var uppgjord följande dagordning:

1:o) Tillämpningen å sjömän av det i Washington nästföregående november upprättade konventionsförslaget rörande begränsning av arbetstiden i alla industriella företag, däri inbegripet transport till sjöss, och, under betingelser som skola fastställas, å inre vattenvägar till 8 timmar

[1] Upplysningar om den internationella arbetsorganisationens uppkomst, gestaltning, uppgifter och verksamhet meddelas i den av delegationen den 25 januari 1921 avgivna »Underdåniga framställning med de å internationella arbetsorganisationens konferens i Washington år 1919 antagna konventionsförslag och hemställanden.»

om dagen och 48 timmar i veckan. Därav följande verkningar i avseende å bemanningen samt tillämpningen av författningarna rörande bostäder och hälsovård ombord.

2:o) Kontroll å anställningsvillkoren för sjömän; arbetsförmedling; tillämpningen å sjömän av den konvention och de hemställanden rörande arbetslösheten och arbetslöshetsförsäkring, som antagits i Washington nästföregående november.

3:o) Tillämpningen å sjömän av den i Washington nästföregående november antagna konventionen angående förbud mot sysselsättande av barn under 14 år.

4:o) Prövning av möjligheten att åvägabringa en internationell sjömanslagstiftning.

Den mest betydelsefulla frågan, nämligen om antagandet av ett förslag till konvention, varigenom 8-timmars arbetsdag och 48-timmars arbetsvecka skulle införas å handelsflottans fartyg, erhöll ej föreskriven tvåtredjedels majoritet. Övriga konventionsförslag jämte hemställanden antogos med fullständig eller nära nog fullständig enhällighet.

Härnedan återgivas i svensk översättning de å sammanträdet antagna konventionsförslag och hemställanden. De franska och engelska originaltexterna återfinnas i närlagda bilaga, sid. 24 o. f.

I.

Hemställan angående begränsning av arbetstiden inom fiskerihanteringen.

Generalkonferensen av internationella arbetsorganisationen av nationernas förbund,

vilken av styrelsen för internationella arbetsbyrån sammankallats till Genua den 15 juni 1920

och beslutit antaga vissa förslag angående »tillämpningen å sjömän av det i Washington nästföregående november upprättade konventionsförslaget rörande begränsning av arbetstiden i alla industriella företag, däri inbegripet transport till sjöss och, under betingelser som skola fastställas, å inre vattenvägar till 8 timmar om dagen och 48 timmar i veckan. Därav följande verkningar i avseende å bemanningen samt tillämpningen av författningarna rörande bostäder och hälsovård ombord», vilken fråga upptagits såsom första punkten på dagordningen för konferensens sammanträde i Genua,

ävensom bestämt, att dessa förslag skola avfattas i form av en hemställan,

antager följande hemställan att underställas internationella arbetsorganisationens medlemmar för att av dem tagas i övervägande med hänsyn till dess förverkligande genom nationell lagstiftning eller på annat sätt jämlikt bestämmelserna i delen om arbetet av traktaten i Versailles den 28 juni 1919, traktaten i St. Germain den 10 september 1919, traktaten i Neuilly den 27 november 1919 och traktaten i Le Grand Trianon den 4 juni 1920.

I betraktande av det uttalande i fredsfördragen, enligt vilket varje industriell samfällighet bör, i den mån dess särskilda förhållanden det medgiva, bemöda sig att uppställa »åtta timmars arbetsdag eller fyrtioåtta timmars arbetsvecka såsom mål överallt, där detta ännu ej blivit uppnått», hemställer den internationella arbetskonferensen, att varje medlem av den internationella arbetsorganisationen måtte antaga en lagstiftning, som begränsar arbetstiden i nämnda riktning för alla arbetare,

sysselsatta inom fiskerihanteringen, men innefattar de särskilda bestämmelser, som erfordras med hänsyn till de för nämnda hantering i varje land egenartade förhållanden, samt att vid förberedandet av denna lagstiftning varje regering måtte rådföra sig med vederbörande arbetsgivar- och arbetarorganisationer.

II.

Hemställan angående begränsning av arbetstiden i inre sjöfart.

Generalkonferensen av internationella arbetsorganisationen av nationernas förbund,

vilken av styrelsen för internationella arbetsbyrån sammankallats till Genua den 15 juni 1920

och beslutit antaga vissa förslag, angående »tillämpningen å sjömän av det i Washington nästföregående november upprättade konventionsförslaget rörande begränsning av arbetstiden i alla industriella företag, däri inbegripet transport till sjöss och, under betingelser som skola fastställas, å inre vattenvägar till 8 timmar om dagen och 48 i veckan. Därav följande verkningar i avseende å bemanningen samt tillämpningen av författningarna rörande bostäder och hälsovård ombord», vilken fråga upptagits såsom första punkten på dagordningen för konferensens sammanträde i Genua,

ävensom bestämt, att dessa förslag skola avfattas i form av en hemställan,

antager följande hemställan att underställas internationella arbetsorganisationens medlemmar för att av dem tagas i övervägande med hänsyn till dess förverkligande genom nationell lagstiftning eller på annat sätt jämlikt bestämmelserna i delen om arbetet av traktaten i Versailles den 28 juni 1919, traktaten i St. Germain den 10 september 1919, traktaten i Neuilly den 27 november 1919 och traktaten i Le Grand Trianon den 4 juni 1920.

I betraktande av det uttalande i fredsfördragen, enligt vilket varje industriell samfällighet bör, i den mån dess särskilda förhållanden det medgiva, bemöda sig att uppställa »åtta timmars arbetsdag eller fyrtioåtta timmars arbetsvecka såsom mål överallt, där detta ännu ej blivit uppnått», hemställer den internationella arbetskonferensen:

I.

Att varje medlem av internationella arbetsorganisationen måtte, där den icke redan gjort så, åvägabringa en lagstiftning, varigenom arbetstiden för personer, sysselsatta i inre sjöfart, begränsas i enlighet med ovan anförda uttalande i fredsfördragen; att denna lagstiftning måtte förses med sådana specialbestämmelser, som kunna erfordras med hänsyn till de exceptionella förhållanden, klimatiska eller industriella, som äro förbundna med den inre sjöfarten i varje land; samt att lagstiftningen måtte åvägabringas efter samråd med vederbörande arbetsgivar- och arbetarorganisationer.

II.

Att de medlemmar av internationella arbetsorganisationen, vilkas territorier omfatta områden, belägna vid vattendrag, som gemensamt begagnas av deras fartyg, måtte, efter samråd med vederbörande arbetsgivar- och arbetarorganisationer, sinsemellan träffa avtal om begränsning i enlighet med ovan anförda uttalande av arbetstiden för de personer, som sysselsättas i inre fart å ifrågavarande vattendrag.

III.

Att vid dylik nationell lagstiftning och dylika avtal mellan länder, vilka hava områden vid samma vattendrag, måtte, i den mån så är möjligt, iakttagas de allmänna principerna i det förslag till konvention angående arbetstiden, som antagits av internationella arbetskonferensen i Washington, allt dock med hänsyn tagen till de förhållanden, klimatiska eller andra, som kännetecknа vederbörande olika länder.

IV.

Att varje medlem av internationella arbetsorganisationen måtte för tillämpningen av denna hemställan, efter samråd med vederbörande arbetsgivar- och arbetarorganisationer, för sitt vidkommande fastställa åtskillnaden mellan inre och yttre sjöfart samt meddela sitt beslut härom till internationella arbetsbyrån.

V.

Att varje medlem av internationella arbetsorganisationen måtte inom loppet av två år efter Genua-konferensens avslutande tillställa internationella arbetsbyrån redogörelse för de åtgärder, som den vidtagit för att bringa denna hemställan till verkställighet.

III.

Hemställan angående åvägabringande i olika länder av sjömanslagar.

Generalkonferensen av internationella arbetsorganisationen av nationernas förbund,

vilken av styrelsen för internationella arbetsbyrån sammankallats till Genua den 15 juni 1920

och beslutit antaga vissa förslag angående »prövning av möjligheten att åvägabringa en internationell sjömanslag», vilken fråga utgör fjärde punkten på dagordningen för konferensens sammanträde i Genua,

ävensom bestämt, att dessa förslag skola avfattas i form av en hemställan,

antager följande hemställan att underställas den internationella arbetsorganisationens medlemmar för att av dem tagas i övervägande med hänsyn till deras förverkligande genom nationell lagstiftning eller på annat sätt jämlikt bestämmelserna i kapitlet om arbetet av traktaten i Versailles den 28 juni 1919, traktaten i St. Germain den 10 september 1919, traktaten i Neuilly den 27 november 1919 och traktaten i Le Grand Trianon den 4 juni 1920.

Den internationella arbetskonferensen, vilken anser, att genom en klar och systematisk sammanställning av varje lands lagar sjömännen i hela världen, vare sig de äro anställda å sitt eget lands eller ett främmande lands fartyg, skola beredas bättre kännedom om sina rättigheter och skyldigheter samt att en sådan sammanställning skall påskynda och underlätta åstadkommandet av en internationell sjömanslag, hemställer till varje medlem av den internationella arbetsorganisationen att i en sjömanslag sammanföra samtliga lagar och andra författningar rörande sjömän såsom sådana.

IV.

Förslag till konvention angående fastställande av minimiålder för barns användande i arbete till sjöss.

Generalkonferensen av internationella arbetsorganisationen av nationernas förbund,

vilken av styrelsen för internationella arbetsbyrån sammankallats till Genua den 15 juni 1920

och beslutit antaga vissa förslag angående »tillämpningen å sjömän av den i Washington nästföregående november antagna konventionen angående förbud mot sysselsättande av barn under 14 år», vilken fråga upptagits såsom tredje punkten på dagordningen för konferensens sammanträde i Genua,

ävensom bestämt, att dessa förslag skola avfattas i form av ett förslag till internationell konvention,

antager följande förslag till konvention att ratificeras av internationella arbetsorganisationens medlemmar jämlikt bestämmelserna i delen om arbetet av traktaten i Versailles den 28 juni 1919, traktaten i St. Germain den 10 september 1919, traktaten i Neuilly den 27 november 1919 och traktaten i Le Grand Trianon den 4 juni 1920.

§ 1.

Med »fartyg» förstås vid tillämpning av denna konvention varje i allmän eller enskild ägo varande båt, fartyg eller skepp, av vad slag som helst, vilket nyttjas i sjöfart, med undantag likväl för krigsfartyg.

§ 2.

Barn under fjorton år må icke användas till arbete ombord å andra fartyg än sådana, varå endast sysselsättas medlemmar av samma familj.

§ 3.

Bestämmelserna i § 2 äga icke tillämpning å arbete, som utföres av barn å skol- eller övningsfartyg, därest arbetet är godkänt och övervakas av offentlig myndighet.

§ 4.

För underlättande av kontrollen över tillämpningen av bestämmelserna i denna konvention skall varje fartygsbefälhavare vara pliktig att föra ett register eller en förteckning i sjömansrullan, upptagande alla ombord sysselsatta personer under sexton år, med angivande av dagen för vars och ens födelse.

§ 5.

Varje medlem av den internationella arbetsorganisationen, som ratificerar denna konvention, förbinder sig att tillämpa den på dem av sina kolonier, besittningar och protektorat, vilka icke hava full självstyrelse, detta dock under följande förbehåll:

a) att konventionens bestämmelser ej med hänsyn till de lokala förhållandena äro omöjliga att tillämpa;

b) att de ändringar, som måste vidtagas för konventionens anpassning efter de lokala förhållandena, låta sig införas i densamma.

Varje medlem skall till internationella arbetsbyrån meddela det beslut, som den fattar med avseende å varje av sina kolonier, besittningar eller protektorat, vilka icke hava full självstyrelse.

§ 6.

De formella ratifikationerna av denna konvention skola, i enlighet med bestämmelserna i del XIII av traktaten i Versailles den 28 juni 1919, traktaten i St. Germain den 10 september 1919, traktaten i Neuilly den 27 november 1919 och traktaten i Le Grand Trianon den 4 juni 1920, delgivas nationernas förbunds generalsekreterare och av honom inregistreras.

§ 7.

Så snart ratifikationerna för två medlemmar av internationella arbetsorganisationen inregistrerats hos sekretariatet, skall nationernas förbunds generalsekreterare därom notificera alla medlemmar av internationella arbetsorganisationen.

§ 8.

Denna konvention skall träda i kraft den dag sådan notifikation, som nyss nämnts, verkställts av nationernas förbunds generalsekreterare, men skall endast vara bindande för de medlemmar, som låtit inregistrera sin ratifikation hos sekretariatet. Därefter träder konventionen i kraft beträffande varje annan medlem den dag, dennes ratifikation inregistrerats hos sekretariatet.

§ 9.

Under förbehåll med hänsyn till bestämmelserna i § 8 förbinder sig varje medlem, som ratificerar denna konvention, att bringa dess bestämmelser i verkställighet senast den 1 juli 1922 och att vidtaga erforderliga åtgärder för att göra dem effektiva.

§ 10.

Varje medlem, som ratificerat denna konvention, kan, sedan tio år förflutit från den tidpunkt, då konventionen först trädde i kraft, uppsäga densamma genom skrivelse, som delgives nationernas förbunds general-

sekreterare för inregistrering. Uppsägningen träder icke i kraft förrän ett år efter det den inregisterats hos sekretariatet.

§ 11.

Internationella arbetsbyråns styrelse skall minst en gång var tionde år förelägga generalkonferensen en redogörelse för denna konventions tillämpning och skall taga i övervägande, huruvida på konferensens dagordning bör upptagas frågan om revision av eller ändringar i konventionen.

§ 12.

De franska och engelska texterna till denna konvention skola båda äga vitsord.

V.

Hemställan angående arbetslöshetsförsäkring för sjömän.

Generalkonferensen av internationella arbetsorganisationen av nationernas förbund,

vilken av styrelsen för internationella arbetsbyrån sammankallats till Genua den 15 juni 1920

och beslutit antaga vissa förslag angående »kontroll å anställningsvillkoren för sjömän; arbetsförmedling; tillämpningen å sjömän av den konvention och de hemställanden rörande arbetslöshet och arbetslöshetsförsäkring, som antagits i Washington nästföregående november», vilken fråga upptagits såsom andra punkten på dagordningen för konferensens sammanträde i Genua,

ävensom bestämt, att dessa förslag skola avfattas i form av en hemställan,

antager följande hemställan att underställas den internationella arbetsorganisationens medlemmar för att av dem tagas i övervägande med hänsyn till dess förverkligande genom nationell lagstiftning eller på annat sätt jämlikt bestämmelserna i delen om arbetet av traktaten i Versailles den 28 juni 1919, traktaten i St. Germain den 10 september 1919, traktaten i Neuilly den 27 november 1919 och traktaten i Le Grand Trianon den 4 juni 1920.

I syfte att i avseende å sjömännen bringa till tillämpning del III av den i Washington den 28 november 1919 antagna hemställan angående arbetslösheten hemställer generalkonferensen, att varje medlem av

internationella arbetsorganisationen måtte till förmån för sjömän anordna effektiv försäkring mot arbetslöshet, förorsakad av skeppsbrott eller annan omständighet, antingen i form av statligt ordnad försäkring eller genom tilldelande av statsunderstöd åt fackorganisationer, vilkas stadgar föreskriva utbetalning av understöd åt arbetslösa medlemmar.

VI.

Förslag till konvention angående ersättning för arbetslöshet vid fall av fartygs förolyckande.

Generalkonferensen av internationella arbetsorganisationen av nationernas förbund,

vilken av styrelsen för internationella arbetsbyrån sammankallats till Genua den 15 juni 1920

och beslutit antaga vissa förslag angående »kontroll å anställningsvillkoren för sjömän; arbetsförmedling; tillämpningen å sjömän av den konvention och de hemställanden rörande arbetslöshet och arbetslöshetsförsäkring, som antagits i Washington nästföregående november», vilken fråga upptagits såsom andra punkten på dagordningen för konferensens sammanträde i Genua,

ävensom bestämt, att dessa förslag skola avfattas i form av ett förslag till internationell konvention,

antager följande förslag till konvention att ratificeras av internationella arbetsorganisationens medlemmar jämlikt bestämmelserna i delen om arbetet av traktaten i Versailles den 28 juni 1919, traktaten i St. Germain den 10 september 1919, traktaten i Neuilly den 27 november 1919 och traktaten i Le Grand Trianon den 4 juni 1920.

§ 1.

Med »sjöman» förstås vid tillämpning av denna konvention en var, som är anställd å fartyg, nyttjat i sjöfart.

Med »fartyg» förstås vid tillämpning av denna konvention varje i allmän eller enskild ägo varande båt, fartyg eller skepp, av vad slag som helst, vilket nyttjas i sjöfart, med undantag likväl för krigsfartyg.

§ 2.

Då fartyg förolyckas, skall redaren eller den, med vilken sjömannen slutit avtal om tjänst ombord å fartyget, till varje å fartyget an-

ställd sjöman utgiva ersättning för den arbetslöshet, som förorsakas av fartygets förolyckande.

Denna ersättning skall utgå för alla de dagar, varunder sjömannen är verkligt arbetslös och enligt den beräkningsgrund, som gäller för den genom avtalet bestämda hyran, men må den totala ersättningen begränsas till ett belopp motsvarande två månaders hyra.

§ 3.

Ersättning, som här avses, skall åtnjuta samma rättsliga skydd som fordran på intjänad hyra, och skall sjömannen för dess indrivande äga anlita samma tillvägagångssätt som beträffande sådan fordran.

§ 4.

Varje medlem av internationella arbetsorganisationen, som ratificerar denna konvention, förbinder sig att tillämpa den på dem av sina kolonier, besittningar och protektorat, vilka icke hava full självstyrelse, detta dock under följande förbehåll:

a) att konventionens bestämmelser ej med hänsyn till de lokala förhållandena äro omöjliga att tillämpa;

b) att de ändringar, som måste vidtagas för konventionens anpassning efter de lokala förhållandena, låta sig införas i densamma.

Varje medlem skall till internationella arbetsbyrån meddela det beslut, som den fattar med avseende å varje av sina kolonier, besittningar eller protektorat, vilka icke ha full självstyrelse.

§ 5.

De officiella ratifikationerna av denna konvention skola, i enlighet med bestämmelserna i del XIII av traktaten i Versailles den 28 juni 1919, traktaten i St. Germain den 10 september 1919; traktaten i Neuilly den 27 november 1919 och traktaten i Le Grand Trianon den 4 juni 1920, delgivas nationernas förbunds generalsekreterare och av honom inregistreras.

§ 6.

Så snart ratifikationerna för två medlemmar av internationella arbetsorganisationen inregistrerats hos sekretariatet, skall nationernas förbunds generalsekreterare därom notificera alla medlemmar av internationella arbetsorganisationen.

§ 7.

Denna konvention skall träda i kraft den dag, sådan notifikation, som nyss nämnts, verkställts av nationernas förbunds generalsekreterare, men skall endast vara bindande för de medlemmar, som låtit inregistrera sin ratifikation hos sekretariatet. Därefter träder konventionen i kraft beträffande varje annan medlem den dag, dennes ratifikation inregistrerats hos sekretariatet.

§ 8.

Under förbehåll med hänsyn till bestämmelserna i § 7 förbinder sig varje medlem, som ratificerar denna konvention, att bringa dess bestämmelser i verkställighet senast den 1 juli 1922 och att vidtaga erforderliga åtgärder för att göra dem effektiva.

§ 9.

Varje medlem, som ratificerat denna konvention, kan, sedan fem år förflutit från den tidpunkt, då konventionen först trädde i kraft, uppsäga densamma genom skrivelse, som delgives nationernas förbunds generalsekreterare för inregistrering. Uppsägningen träder icke i kraft förrän ett år efter det den inregistrerats hos sekretariatet.

§ 10.

Internationella arbetsbyråns styrelse skall minst en gång vart tionde år tillställa generalkonferensen en redogörelse för denna konventions tillämpning och skall taga i övervägande, huruvida på konferensens dagordning bör upptagas frågan om revision av eller ändringar i konventionen.

§ 11.

De franska och engelska texterna till denna konvention skola båda äga vitsord.

VII.

Förslag till konvention angående arbetsförmedling för sjömän.

Generalkonferensen av internationella arbetsorganisationen av nationernas förbund,

vilken av styrelsen för internationella arbetsbyrån sammankallats till Genua den 15 juni 1920

och beslutit antaga vissa förslag angående »kontroll å anställningsvillkoren för sjömän; arbetsförmedling; tillämpningen å sjömän av den konvention och de hemställanden rörande arbetslösheten och arbetslöshetsförsäkring, som antagits i Washington nästföregående november,» vilken fråga upptagits såsom andra punkten på dagordningen för konferensens sammanträde i Genua,

ävensom bestämt att dessa förslag skola avfattas i form av ett förslag till internationell konvention,

antager följande förslag till konvention att ratificeras av internationella arbetsorganisationens medlemmar jämlikt bestämmelserna i delen om arbetet av traktaten i Versailles den 28 juni 1919, traktaten i St. Germain den 10 september 1919, traktaten i Neuilly den 27 november 1919 och traktaten i Le Grand Trianon den 4 juni 1920.

§ 1.

Med »sjöman» förstås vid tillämpning av denna konvention en var, vilken såsom medlem av besättningen är anställd å fartyg, nyttjat i sjöfart, med undantag likväl av befälet.

§ 2.

Arbetsförmedling för sjömän må icke, av vare sig enskild person, bolag eller annat företag, bedrivas såsom »handel» i förvärvssyfte. Ej heller må i något fall anskaffande av anställning föranleda utbetalande från sjömännens sida av något slag av gottgörelse, direkt eller indirekt, åt någon enskild person, bolag eller annat företag.

I varje land skall lagen stadga straff för överträdelse av bestämmelserna i denna paragraf.

§ 3.

Utan hinder av bestämmelserna i § 2 äger regeringen medgiva enskild person, bolag eller annat företag, som för närvarande i förvärvssyfte förmedlar arbete åt sjömän, att tills vidare fortsätta samma verksamhet, under villkor likväl, att verksamheten, till skyddande av samtliga vederbörandes rätt, underkastas regeringens kontroll.

Varje medlem, som ratificerar denna konvention, förbinder sig att vidtaga alla erforderliga åtgärder för att snarast möjligt avskaffa den i förvärvssyfte bedrivna arbetsförmedlingen för sjömän.

§ 4.

Varje medlem, som ratificerar denna konvention, skall tillse, att ett effektivt och mot behoven svarande system av avgiftsfria arbetsförmedlingsanstalter för sjömän inrättas och upprätthålles.

Detta system må inrättas och upprätthållas:

1) antingen av representativa sammanslutningar av redare och sjömän, verkande i förening under kontroll av en central myndighet,

2) eller, i saknad av dylik samverkan, av staten själv.

Dessa arbetsförmedlingsanstalters verksamhet skall ledas av personer, som äga praktisk erfarenhet om sjöfartens förhållanden.

Där arbetsförmedlingsanstalter av olika typer förefinnas, skola åtgärder vidtagas för att samordna deras verksamhet på nationell grundval.

§ 5.

Det skall upprättas kommittéer, bestående av lika antal representanter för redare och sjömän, vilka skola höras i alla frågor, som röra arbetsförmedlingsanstalternas verksamhet.

Varje lands regering äger meddela närmare föreskrifter angående nämnda kommittéers befogenhet, särskilt med hänsyn till rätten att välja ordförande utom kommitténs medlemmar, underkastelsen under statens kontroll samt rätten att mottaga bistånd från personer, som intressera sig för sjömännens välfärd.

§ 6.

Vid arbetsförmedlingen skola sjömännen äga att fritt välja fartyg och redarna att fritt välja besättning.

§ 7.

Sjömännens anställningsavtal skall innehålla alla nödiga garantier till skyddande av samtliga parter, och skall sjömannen såväl före som efter avtalets undertecknande beredas lämpligt tillfälle att granska detsamma.

§ 8.

Varje medlem, som ratificerar denna konvention, skall tillse, att de anordningar för arbetsförmedling, som föreskrivits i konventionen, göras tillgängliga, i fall av behov genom offentliga anstalter, för sjömän från samtliga de länder, vilka ratificera konventionen, under förutsättning likväl att arbetsförhållandena äro väsentligen de samma.

§ 9.

Det tillkommer varje land att avgöra, huruvida anordningar liknande dem, som föreskrivits i denna konvention, skola vidtagas beträffande däcks- och maskinbefäl.

§ 10.

Varje medlem, som ratificerar denna konvention, åligger att meddela internationella arbetsbyrån alla tillgängliga upplysningar, statistiska eller andra, rörande arbetslösheten bland sjömän och arbetsförmedlingsanstalternas verksamhet beträffande dem.

Internationella arbetsbyrån har att, efter överenskommelse med regeringarna och vederbörande organisationer i varje land, samordna de olika ländernas system för arbetsförmedling för sjömän.

§ 11.

Varje medlem av internationella arbetsorganisationen, som ratificerar denna konvention, förbinder sig att tillämpa den på dem av sina kolonier, besittningar och protektorat, vilka icke hava full självstyrelse, detta dock under följande förbehåll:

a) att konventionens bestämmelser ej med hänsyn till de lokala förhållandena äro omöjliga att tillämpa,

b) att de ändringar, som måste vidtagas för konventionens anpassning efter de lokala förhållandena, låta sig införas i densamma.

Varje medlem skall till internationella arbetsbyrån meddela det beslut, som den fattar med avseende å varje av sina kolonier, besittningar och protektorat, vilka icke ha full självstyrelse.

§ 12.

De officiella ratifikationerna av denna konvention skola i enlighet med bestämmelserna i del XIII av traktaten i Versailles den 28 juni 1919, traktaten i St. Germain den 10 september 1919, traktaten i Neuilly den 27 november 1919 och traktaten i Le Grand Trianon den 4 juni 1920, delgivas nationernas förbunds generalsekreterare och av honom inregistreras.

§ 13.

Så snart ratifikationerna för två medlemmar av internationella arbetsorganisationen inregistrerats hos sekretariatet, skall nationernas förbunds generalsekreterare därom notificera alla medlemmar av internationella arbetsorganisationen.

§ 14.

Denna konvention skall träda i kraft den dag, sådan notifikation, som nyss nämnts, verkställts av nationernas förbunds generalsekreterare, men skall endast vara bindande för de medlemmar, som låtit inregistrera sin ratifikation hos sekretariatet. Därefter träder konventionen i kraft beträffande varje annan medlem den dag, dennes ratifikation inregistrerats hos sekretariatet.

§ 15.

Under förbehåll med hänsyn till bestämmelserna i § 14 förbinder sig varje medlem, som ratificerar denna konvention, att bringa dess bestämmelser i verkställighet senast den 1 juli 1922 och att vidtaga erforderliga åtgärder för att göra dem effektiva.

§ 16.

Varje medlem, som ratificerar denna konvention, kan, sedan fem år förflutit från den tidpunkt, då konventionen först trädde i kraft, uppsäga densamma genom skrivelse, som delgives nationernas förbunds generalsekterare för inregistrering. Uppsägningen träder icke i kraft förrän ett år efter det den inregistrerats å sekretariatet.

§ 17.

Internationella arbetsbyråns styrelse skall minst en gång vart tionde år förelägga generalkonferensen en redogörelse för denna konventions tillämpning och skall taga i övervägande, huruvida på konferensens dagordning bör upptagas frågan om revision av eller ändringar i konventionen.

§ 18.

De franska och engelska texterna skola båda äga vitsord.

Behandlingen av Genua-konferensens beslut.

Genua-konferensen.

I fråga om behandlingen av de olika å Genua-konferensen antagna konventionsförslag och hemställanden, vilka samtliga den 15 nästlidna januari remitterats till delegationen, har delegationen i detta sammanhang ansett sig böra anföra följande. Kommerskollegium, lantbruksstyrelsen och socialstyrelsen, med vilka delegationen samrått i ämnet, ha beträffande sina respektive verksamhetsområden biträtt vad delegationen sålunda yttrar.

Hemställandet angående begränsning av arbetstiden inom fiskerihanteringen (*I*) åsyftar reglering av arbetstiden inom ett verksamhetsområde, som erbjuder särskilt stora svårigheter för en dylik åtgärd. Fisket är nämligen i hög grad beroende av växlande och oförutsebara förhållanden såsom väderleken och fisketillgången. När omständigheterna äro gynnsamma, måste arbetet utan hinder av schablonmässiga begränsningar få fortgå till utnyttjande av nämnda omständigheter — dessemellan kan arbetet få ligga nere långa tider. En ordnad vaktindelning såsom inom sjömansyrket låter sig svårligen genomföra, enär utrymmesförhållandena ombord icke medgiva den därför erforderliga ökningen av arbetarantalet. Någon effektiv kontroll över en lagstadgad arbetstidsreglerings iakttagande skulle knappast kunna upprätthållas. Härtill kommer, att fiskebåtarnas besättningar i stor utsträckning ha andel i fångsten, vilket skulle medföra, att de, även där de verkligen vore att anse såsom arbetare, i många fall ej skulle ha något intresse för en lagstiftning av här ifrågasatta innebörd. Slutligen lär fisket vanligen bedrivas med så pass knappt ekonomiskt utbyte, att även en försiktig reglering av arbetstiden skulle medföra betänkliga ekonomiska verkningar.

Vid utarbetande av lagarna om arbetstidens begränsning och om arbetstiden å svenska fartyg har man även funnit sig nödsakad att från dessa lagars tillämpning undantaga fiske. Sannolikt torde emellertid dessa lagar och särskilt den senare av dem komma att indirekt i viss mån verka begränsning av arbetstiden inom facket.

Med hänsyn till vad här anförts, synes förevarande hemställan ej skäligen kunna leda till någon åtgärd från statsmakternas sida.

Hemställandet angående begränsning av arbetstiden i inre sjöfart (II) går i första rummet ut på att, med tillbörlig hänsyn tagen till de säregna förhållandena i varje land, införa 8 timmars arbetsdag och 48 timmars arbetsvecka inom nämnda verksamhetsområde. Såsom bekant är Sverige ett av de få länder, som — genom lagen om arbetstiden å svenska fartyg — genomfört lagstadgad begränsning av arbetstiden inom sjöfarten, och gäller denna begränsning jämväl den inre farten. Visserligen motsvarar berörda arbetstidsreglering icke nyss angivna mått för arbetstiden, men lär den få anses gå så långt, som hänsynen till de faktiska förhållandena funnits skäligen medgiva.

Kravet i hemställandets fjärde punkt på fastställande av åtskillnaden mellan inre och yttre sjöfart torde knappast ha något egentligt skäl för sig beträffande vårt land, då detta ju, såsom nyss omnämnts, har lagstadgad begränsning av sjöfolkets arbetstid i såväl inre som yttre fart. Emellertid gör lagen om arbetstiden å svenska fartyg, om ej formellt så dock reellt, en dylik åtskillnad, i det den uppställer i viss mån olika bestämmelser för arbetstiden, allt efter som fartygets resa under vanliga förhållanden kräver högst 12 timmars oavbruten gång eller längre tid.

Anmärkas bör måhända med hänsyn till kravet på samverkan med vederbörande arbetsgivar- och arbetarorganisationer, att merberörda lag om arbetstiden å svenska fartyg utarbetats inom en sakkunnigberedning, innefattande representanter för nämnda organisationer, samt att dessa organisationer därefter avgivit yttranden över det sålunda utarbetade förslaget.

Vidare åsyftar förevarande hemställan att genom avtal mellan olika stater, vilka ha områden vid vattendrag, som gemensamt begagnas av deras fartyg, få till stånd en enhetlig reglering enligt förut berörda normer av arbetstiden inom sjöfarten å dessa vattendrag. Uppenbarligen har man vid uppställande av detta krav förnämligast haft i åtanke de segelbara floderna, t. ex. Rhen och Donau, som genomflyta flera staters områden. Vad Sverige beträffar förefinnes knappast några motsvarande förhållanden.

Beträffande hemställandets sista punkt anser sig delegationen ej kunna underlåta påpeka, att däri uttryckta krav redan synes vara väsentligen tillgodosett genom § 405 st. 6 i fredsfördraget i Versailles, vari föreskrives, att i fråga om en av arbetsorganisationens konferens

antagen hemställan organisationens medlemmar skola underrätta nationernas förbunds generalsekreterare om vidtagna åtgärder — internationella arbetsbyrån, som ju tillhör nationernas förbunds institutioner, skall väl beredas kännedom om dylika underrättelser.

Såsom av det anförda torde framgå, kan delegationen ej finna förevarande hemställan böra giva anledning till några åtgärder.

Hemställandet angående åvägabringande i olika länder av sjömanslagar (*III*) är redan, vad Sverige angår, på god väg att förverkligas. Den kommitté, som tillsatts för sjölagens revision, har nämligen funnit sig föranlåten att ur sjölagen utbryta och till en särskild författning, benämnd sjömanslag, sammanföra de bestämmelser, som ha till ändamål att reglera sjömännens rättsliga ställning. Ett preliminärt förslag till sådan lag har redan varit underkastat vederbörande myndigheters m. fl. institutioners granskning, och lär kommittén komma att inom kort avgiva förnyat, slutligt förslag i ämnet. Då detta lagstiftningsarbete bedrives under samverkan med motsvarande arbeten i Norge och Danmark, torde detsamma få anses i särskilt hög grad ägnat att tillgodose syftet med förevarande hemställan. Någon särskild åtgärd med anledning av denna hemställan torde sålunda ej kunna ifrågakomma.

Beträffande *hemställandet angående arbetslöshetsförsäkring för sjömän* (*V*) synes detsamma åtminstone ej för närvarande böra giva anledning till någon åtgärd, då frågan om sådan arbetslöshetsförsäkring torde vara inbegripen i det uppdrag, som meddelats den s. k. socialförsäkringskommittén.

De återstående av här ifrågavarande beslut av Genua-konferensen eller de tre förslagen till konventioner angående respektive *fastställande av minimiålder för barns användande i arbete till sjöss* (*IV*), *ersättning för arbetslöshet vid fall av fartygs förolyckande* (*VI*) och *arbetsförmedling för sjömän* (*VII*) ha ej ännu varit föremål för någon mera ingående behandling av delegationen.

Sedan delegationen haft tillfälle att underkasta förslagen en närmare prövning, skall delegationen inkomma med yttranden rörande desamma.

Originaltexterna till de å Genua-konferensen antagna konventionsförslag och hemställanden.

I.

Recommendation tendant à limiter les heures de travail dans l'industrie de la pêche.

La Conférence Générale de l'Organisation Internationale du Travail de la Société des Nations,

Convoquée à Gênes par le Conseil d'Administration du Bureau International du Travail, le 15 juin 1920,

Après avoir décidé d'adopter diverses propositions relatives aux »Conditions d'application aux marins de la Convention faite à Washington au mois de novembre dernier, et ayant pour objet de limiter à 8 heures par jour et 48 heures par semaine le nombre des heures de travail dans toutes les entreprises industrielles, et notamment dans les entreprises de transport par mer et, sous conditions à définir, par voie d'eau intérieure. Répercussion sur les effectifs à bord et sur l'application des règlements concernant le logement et l'hygiène», question formant le premier point de l'ordre du jour de la session de la Conférence tenue à Gênes, et

Après avoir décidé de rédiger ces propositions sous forme de recommandation,

adopte la Recommandation ci-après, qui sera soumise à l'examen des Membres de l'Organisation Internationale du Travail,

Recommendation concerning the limitation of hours of work in the fishing industry.

The General Conference of the International Labour Organisation of the League of Nations,

Having been convened at Genoa by the Governing Body of the International Labour Office, on the 15th day of June, 1920, and

Having decided upon the adoption of certain proposals with regard to the »Application to seamen of the Convention drafted at Washington, last November, limiting the hours of work in all industrial undertakings, including transport by sea and, under conditions to be determined, transport by inland waterways, to 8 hours in the day and 48 in the week. Consequential effects as regards manning and the regulations relating to accomodation and health on board ship», which is the first item in the agenda for the Genoa meeting of the Conference, and

Having determined that these proposals shall take the form of a recommendation,

adopts the following Recommendation, to be submitted to the Members of the International Labour Organisation for con-

en vue de lui faire porter effet sous forme de loi nationale ou autrement, conformément aux dispositions de la Partie relative au Travail du Traité de Versailles du 28 juin 1919, du Traité de Saint-Germain du 10 septembre 1919, du Traité de Neuilly du 27 novembre 1919, et du Traité du Grand Trianon du 4 juin 1920:

Considérant la déclaration contenue dans les Traités de Paix et aux termes de laquelle toutes les communautés industrielles devraient s'efforcer d'adopter, autant que les circonstances spéciales dans lesquelles elles pourraient se trouver le permettraient, »la journée de huit heures ou la semaine de quarante-huit heures comme but à atteindre partout où il n'a pas encore été obtenu», la Conférence Internationale du Travail recommande que chaque Membre de l'Organisation Internationale du Travail adopte une législation limitant en ce sens les heures de travail de tous les travailleurs employés dans l'industrie de la pêche, avec les clauses spéciales nécessaires pour faire face aux conditions particulières à cette industrie en chaque pays; et que, pour la préparation de cette législation, chaque Gouvernement consulte les organisations patronales et les organisations ouvrières intéressées.

sideration with a view to effect being given to it by national legislation or otherwise, in accordance with the Labour Part of the Treaty of Versailles of 28 June, 1919, of the Treaty of St. Germain of 10 September, 1919, of the Treaty of Neuilly of 27 November, 1919, and of the Treaty of the Grand Trianon of 4 June, 1920:

In view of the declaration in the Treaties of Peace that all industrial communities should endeavour to adopt, so far as their special circumstances will permit, »an eight-hours' day or a forty-eight hours' week as the standard to be aimed at where it has not already been attained», the International Labour Conference recommends that each Member of the International Labour Organisation enact legislation limiting in this direction the hours of work of all workers employed in the fishing industry, with such special provisions as may be necessary to meet the conditions peculiar to the fishing industry in each country; and that in framing such legislation each Government consult with the organisations of employers and the organisations of workers concerned.

II.

Recommandation tendant à limiter les heures de travail dans la navigation intérieure.

La Conférence Générale de l'Organisation Internationale du Travail de la Société des Nations,

Convoquée à Gênes par le Conseil d'Administration du Bureau International du Travail, le 15 Juin 1920,

Recommendation concerning the limitation of hours of work in inland navigation.

The General Conference of the International Labour Organisation of the League of Nations,

Having been convened at Genoa by the Governing Body of the International Labour Office on the 15th day of June, 1920, and

Après avoir décidé d'adopter diverses propositions relatives aux »Conditions d'application aux marins de la Convention faite à Washington au mois de novembre dernier, et ayant pour objet de limiter à 8 heures par jour et 48 heures par semaine le nombre des heures de travail dans toutes les entreprises industrielles, et notamment dans les entreprises de transport par mer et, sous conditions à définir, par voie d'eau intérieure; répercussion sur les effectifs à bord et sur l'application des règlements concernant le logement et l'hygiène», question formant le premier point de l'ordre du jour de la session de la Conférence tenue à Gênes, et

Après avoir décidé de rédiger ces propositions sous forme de recommandation,

adopte la Recommandation ci-après, qui sera soumise à l'examen des Membres de l'Organisation Internationale du Travail, en vue de lui faire porter effet sous forme de loi nationale ou autrement, conformément aux dispositions de la Partie relative au Travail du Traité de Versailles du 28 juin 1919, du Traité de Saint-Germain du 10 septembre 1919, du Traité de Neuilly du 27 novembre 1919, et du Traité du Grand Trianon du 4 juin 1920:

Considérant la déclaration contenue dans les Traités de Paix et aux termes de laquelle toutes les communautés industrielles devraient s'efforcer d'adopter, autant que les circonstances spéciales dans lesquelles elles pourraient se trouver le permettraient, »la journée de huit heures ou la semaine de quarante-huit heures comme but à atteindre partout où il n'a pas encore été obtenu,» la Conférence Internationale du Travail recommande:

I.

Que chaque Membre de l'Organisation Internationale du Travail établisse, s'il

Having decided upon the adoption of certain proposals with regard to the »Application to seamen of the Convention drafted at Washington, last November, limiting the hours of work in all industrial undertakings, including transport by sea and, under conditions to be determined, transport by inland waterways, to 8 hours in the day and 48 in the week. Consequential effects as regards manning and the regulations relating to accommodation and health on board ship», which is the first item in the agenda for the Genoa meeting of the Conference, and

Having determined that these proposals shall take the form of a recommendation,

adopts the following Recommendation, to be submitted to the Members of the International Labour Organisation for consideration with a view to effect being given to it by national legislation or otherwise, in accordance with the Labour Part of the Treaty of Versailles of 28 June, 1919, of the Treaty of St. Germain of 10 September, 1919, of the Treaty of Neuilly of 27 November, 1919, and of the Treaty of the Grand Trianon of 4 June, 1920:

In view of the declaration in the Treaties of Peace that all industrial communities should endeavour to adopt, so far as their special circumstances will permit, »an eight hours' day or a forty-eight hours' week as the standard to be aimed at where it has not already been attained,» the International Labour Conference recommends:

I.

That each Member of the International Labour Organisation should, if it has not

ne l'a déjà fait une législation limitant, conformément à cette déclaration incluse dans les Traités de Paix, les heures de travail pour les personnes employées dans la navigation intérieure; que cette législation prévoie telles dispositions spéciales qui pourraient être rendues nécessaires par les conditions exceptionelles, soit climatériques soit industrielles, afférentes à la navigation intérieure de chaque pays; et qu'elle soit établie après consultation des organisations patronales et des organisations ouvrières intéressées.

II.

Que les Membres de l'Organisation Internationale du Travail dont les territoires sont riverains de cours d'eau qui sont utilisés en commun par leurs bateaux, concluent entre eux des accords en vue de limiter, conformément à la déclaration précitée, les heures de travail des personnes employées dans la navigation intérieure sur les eaux dont il est question ci-dessus, après consultation des organisations patronales et des organisations ouvrières intéressées.

III.

Que de telles législations nationales et de tels accords entre pays riverains s'inspirent autant que possible des principes généraux du Projet de Convention concernant les heures de travail adopté par la Conférence Internationale du Travail à Washington, tout en tenant compte des conditions, climatériques ou autres, spéciales aux différents pays intéressés.

IV.

Que, pour l'application de cette Recommandation, chaque Membre de l'Organisation Internationale du Travail établisse, en ce qui le concerne, après consultation des organisations patronales et des organisations ouvrières intéressées, la

already done so, enact legislation limiting in the direction of the above declaration in the Treaties of Peace the hours of work of workers employed in inland navigation, with such special provisions as may be necessary to meet the climatic and industrial conditions peculiar to inland navigation in each country, and after consultation with the organisations of employers and the organisations of workers concerned.

II.

That those Members of the International Labour Organisation whose territories are riparian to waterways which are used in common by their boats should enter into agreements for limiting in the direction of the aforesaid declaration, the hours of work of persons employed in inland navigation on such waterways, after consultation with the organisations of employers and the organisations of workers concerned.

III.

That such national legislation and such agreements between riparian countries should follow as far as possible the general lines of the Draft Convention concerning hours of work adopted by the International Labour Conference at Washington, with such exceptions as may be necessary for meeting the climatic or other special conditions of the countries concerned.

IV.

That, in the application of this Recommendation, each Member of the International Labour Organisation should determine for itself, after consultation with the organisations of employers and the organisations of workers concerned,

distinction entre la navigation intérieure et la navigation maritime, et communique ses décisions à ce sujet au Bureau International du Travail.

V.

Que chaque Membre de l'Organisation Internationale du Travail adresse au Bureau International du Travail, dans un délai de deux ans après la clôture de la Conférence de Gênes, un rapport sur les mesures prises en exécution de la présente Recommandation.

what is inland navigation as distinguished from maritime navigation, and should communicate its determination to the International Labour Office.

V.

That each Member of the International Labour Organisation should report to the International Labour Office, within two years after the adjournment of the Genoa Conference, the progress which it has made in the direction of this Recommendation.

III.

Recommandation concernant l'établissement de statuts nationaux des marins.

La Conférence Générale de l'Organisation Internationale du Travail de la Société des Nations,

Convoquée à Gênes par le Conseil d'Administration du Bureau International du Travail, le 15 juin 1920,

Après avoir décidé d'adopter diverses propositions relatives à l'»Examen de la possibilité d'établir un statut international des marins,» question formant le quatrième point de l'ordre du jour de la session de la Conférence tenue à Gênes, et

Après avoir décidé que ces propositions seraient rédigées sous forme d'une recommandation,

adopte la Recommandation ci-après, qui sera soumise à l'examen des Membres de Organisation Internationale du Travail, en vue de lui faire porter effet sous forme de loi nationale ou autrement, conformément aux dispositions de la Partie relative au Travail du Traité de Versailles

Recommendation concerning the establishment of national seamen's codes.

The General Conference of the International Labour Organization of the League of Nations,

Having been convened at Genoa by the Governing Body of the International Labour Office, on the 15th day of June, 1920, and

Having decided upon the adoption of certain proposals with regard to a »Consideration of the possibility of drawing up an International Seamen's Code,» which is the fourth item in the agenda for the Genoa meeting of the Conference, and

Having determined that these proposals shall take the form of a recommendation.

adopts the following Recommendation, to be submitted to the Members of the International Labour Organization for consideration with a view to effect being given to it by national legislation or otherwise, in accordance with the Labour Part of the Treaty of Versailles of 28

du 28 juin 1919, du Traité de Saint-Germain du 10 septembre 1919, du Traité de Neuilly du 27 novembre 1919, et du Traité du Grand Trianon du 4 juin 1920:

La Conférence Internationale du Travail considérant que, par une codification claire et systématique des lois nationales de chaque pays, les marins du monde entier, qu'ils soient employés à bord de navires appartenant à leur propre pays ou à un pays étranger, pourront mieux connaître leurs droits et leurs devoirs, et considérant que cette codification avancera et facilitera l'établissement d'un Statut International des Marins, recommande à chacun des Membres de l'Organisation Internationale du Travail de procéder à l'incorporation, dans un statut des marins, de toutes ses lois et réglementations relatives aux marins considérés comme tels.

June, 1919, of the Treaty of St. Germain of 10 September, 1919, of the Treaty of Neuilly of 27 November, 1919, and of treaty of the Grand Trianon of 4 June, 1920:

In order that, as a result of the clear and systematic codification of the national law in each country, the seamen of the world, wether engaged on ships of their own or foreign countries, may have a better comprehension of their rights and obligations, and in order that the task of establishing an International Seamen's Code may be advanced and facilitated, the International Labour Conference recommends that each Member of the International Labour Organisation undertake the embodiment in a seamen's code of all its laws and regulations relating to seamen in their activities as such.

IV.

Projet de convention fixant l'âge minimum d'admission des enfants au travail maritime.

La Conférence Générale de l'Organisation Internationale du Travail de la Société des Nations,

Convoquée à Gênes par le Conseil d'Administration du Bureau International du Travail, le 15 juin 1920,

Après avoir décidé d'adopter diverses propositions relatives aux »Conditions d'application aux marins de la Convention faite à Washington en novembre dernier à l'effet d'interdire l'admission au travail des enfants agés de moins de 14 ans», question formant le troisième point de l'ordre du jour de la session de la Conférence tenue à Gênes, et

Draft convention fixing the minimum age for admission of children to employment at sea.

The General Conference of the International Labour Organisation of the League of Nations,

Having been convened at Genoa by the Governing Body of the International Labour Office, on the 15th day of June, 1920, and

Having decided upon the adoption of certain proposals with regard to the »Application to seamen of the Convention adopted at Washington last november prohibiting the employment of children under 14 years of age», which is the third item in the agenda for the Genoa meeting of the Conference, and

Après avoir décidé que ces propositions seraient rédigées sous forme d'un projet de convention internationale,

adopte le Projet de Convention ci-après à ratifier par les Membres de l'Organisation Internationale du Travail, conformément aux dispositions de la Partie relative au Travail du Traité de Versailles du 28 juin 1919, du Traité de Saint-Germain du 10 septembre 1919, du Traité de Neuilly du 27 novembre 1919, et du Traité du Grand Trianon du 4 juin 1920:

ARTICLE 1.

Pour l'application de la présente Convention, le terme »navire» doit être entendu de tous les bateaux, navires ou bâtiments, quels qu'ils soient, de propriété publique ou privée, effectuant une navigation maritime, à l'exclusion des navires de guerre.

ARTICLE 2.

Les enfants de moins de quatorze ans ne peuvent être employés au travail à bord des navires, autres que ceux sur lesquels sont seuls employés les membres d'une même famille.

ARTICLE 3.

Les dispositions de l'Article 2 ne s'appliqueront pas au travail des enfants sur les *bateaux-écoles*, à la condition que ce travail soit approuvé et surveillé par l'autorité publique.

ARTICLE 4.

Dans le but de permettre le contrôle de l'application des dispositions de la présente Convention, tout capitaine ou patron devra tenir un registre d'inscription ou un rôle d'équipage mentionnant toutes les personnes de moins de seize ans employées à bord, avec l'indication de la date de leur naissance.

Having determined that these proposals shall take the form of a draft international convention,

adopts the following Draft Convention for ratification by the Members of the International Labour Organisation, in accordance with the Labour Part of the Treaty of Versailles of 28 June, 1919, of the Treaty of St. Germain of 10 September, 1919, of the Treaty of Neuilly of 27 November, 1919, and of the Treaty of the Grand Trianon of 4 June, 1920:

ARTICLE 1.

For the purpose of this Convention, the term »vessel» includes all ships and boats, of any nature whatsoever, engaged in maritime navigation, whether publicly or privately owned; it excludes ships of war.

ARTICLE 2.

Children under the age of fourteen years shall not be employed or work on vessels, other than vessels upon which only members of the same family are employed.

ARTICLE 3.

The provisions of Article 2 shall not apply to work done by children on schoolships or training-ships, provided that such work is approved and supervised by public authority.

ARTICLE 4.

In order to facilitate the enforcement of the provisions of this Convention, every shipmaster shall be required too keep a register of all persons under the age of sixteen years employed on board his vessel, or a list of them in the articles of agreement, and of the dates of their births.

ARTICLE 5.

Tout Membre de l'Organisation Internationale du Travail qui ratifie la présente Convention s'engage à l'appliquer à celles de ses colonies ou possessions ou à ceux de ses protectorats qui ne se gouvernent pas pleinement eux-mêmes, sous les réserves suivantes:

(*a*) Que les dispositions de la Convention ne soient pas rendues inapplicables par les conditions locales;

(*b*) Que les modifications qui seraient nécessaires pour adapter la Convention aux conditions locales puissent être introduites dans celle-ci.

Chaque Membre devra notifier au Bureau International du Travail sa décision en ce qui concerne chacune de ses colonies ou possessions ou chacun de ses protectorats ne se gouvernant pas pleinement eux-mêmes.

ARTICLE 5.

Each Member of the International Labour Organisation which ratifies this Convention engages to apply it to its colonies, protectorates, and possessions which are not fully self-governing:

(*a*) Except where owing to the local conditions its provisions are inapplicable or

(*b*) Subject to such modifications as may be necessary to adapt its provisions to local conditions.

Each Member shall notify to the International Labour Office the action taken in respect to each of its colonies, protectorates, and possessions which are not fully self-governing.

ARTICLE 6.

Les ratifications officielles de la présente Convention, dans les conditions prévues à la Partie XIII du Traité de Versailles du 28 juin 1919, du Traité de Saint-Germain du 10 septembre 1919, du Traité de Neuilly du 27 novembre 1919, et du Traité du Grand Trianon du 4 juin 1920, seront communiquées au Secrétaire Général de la Société des Nations et par lui enregistrées.

ARTICLE 6.

The formal ratifications of this Convention under the conditions set forth in Part XIII of the Treaty of Versailles of 28 June, 1919, of the Treaty of St. Germain of 10 September, 1919, of the Treaty of Neuilly of 27 November, 1919, and of the Treaty of the Grand Trianon of 4 June, 1920, shall be communicated to the Secretary-General of the League of Nations for registration.

ARTICLE 7.

Aussitôt que les ratifications de deux Membres de l'Organisation Internationale du Travail auront été enregistrées au Secrétariat, le Secrétarie Général de la Société des Nations notifiera ce fait à tous les Membres de l'Organisation Internationale du Travail.

ARTICLE 7.

As soon as the ratifications of two Members of the International Labour Organisation have been registred with the Secretariat, the Secretary General of the League of Nations shall so notify all the Members of the International Labour Organisation.

ARTICLE 8.

La présente Convention entrera en vigueur à la date où cette notification aura été effectuée par le Secrétaire Général de la Société des Nations; elle ne liera que

ARTICLE 8.

This Convention shall come into force at the date on which such notification is issued by the Secretary General of the League of Nations, but it shall then be

les Membres qui auront fait enregistrer leur ratification au Secrétariat. Par la suite, cette Convention entrera en vigueur au regard de tout autre Membre à la date où la ratification de ce Membre aura été enregistrée au Secretariat.

ARTICLE 9.

Sous réserve des dispositions de l'article 8, tout Membre qui ratifie la présente Convention s'engage à appliquer ses dispositions au plus tard le 1er juillet 1922, et à prendre telles mesures qui seront nécessaires pour rendre effectives ces dispositions.

ARTICLE 10.

Tout Membre ayant ratifié la présente Convention peut la dénoncer à l'expiration d'une période de dix années après la date de la mise en vigueur initiale de la Convention, par un acte communiqué au Secrétaire Général de la Société des Nations et par lui enregistré. La dénonciation ne prendra effet qu'une année après avoir été enregistrée au Secrétariat.

ARTICLE 11.

Le Conseil d'Administration du Bureau International du Travail devra, au moins une fois par dix années, présenter à la Conférence Générale un rapport sur l'application de la présente Convention et décidera s'il y a lieu d'inscrire à l'ordre du jour de la Conférence la question de la revision ou de la modification de la dite Convention.

ARTICLE 12.

Les textes français et anglais de la présente Convention feront foi l'un et l'autre.

binding only upon those Members which have registered their ratifications with the Secretariat. Thereafter this Convention will come into force for any other Member at the date on which its ratification is registered with the Secretariat.

ARTICLE 9.

Subject to the provisions of Article 8, each Member which ratifies this Convention agrees to bring its provisions into operation not later than 1 July, 1922, and to take such action as may be necessary to make these provisions effective.

ARTICLE 10.

A Member which has ratified this Convention may denounce it after the expiration of ten years from the date on which the Convention first comes into force, by an act communicated to the Secretary General of the League of Nations for registration. Such denunciation shall not take effect until one year after the date on which it is registered with the Secretariat.

ARTICLE 11.

At least once in ten years, the Governing Body of the International Labour Office shall present to the General Conference a report on the working of this Convention, and shall consider the desirability of placing on the agenda of the Conference the question of its revision or modification.

ARTICLE 12.

The French and English texts of this Convention shall both be authentic.

V.

Recommendation concernant l'assurance des marins contre le chômage.

La Conférence Générale de l'Organisation Internationale du travail de la Société des Nations,

Convoquée à Gênes par le Conseil d'Administration du Bureau International du Travail, le 15 juin 1920,

Après avoir décidé d'adopter diverses propositions relatives au »Contrôle des conditions d'engagement des marins; placement; conditions d'application aux marins de la Convention et des Recommendations faites à Washington au mois de novembre dernier au sujet du chômage et de l'assurance contre le chômage», question formant le deuxième point de l'ordre du jour de la session de la Conférence tenue à Gênes, et

Après avoir décidé que ces propositions seraient rédigées sous forme de recommendation,

adopte la Recommendation ci-après, qui sera soumise à l'examen des Membres de l'Organisation Internationale du Travail en vue de lui faire porter effet sous forme de loi nationale ou autrement, conformément aux dispositions de la Partie relative au Travail du Traité de Versailles du 28 juin 1919, du Traité de St. Germain du 10 septembre 1919, du Traité de Neuilly du 27 novembre 1919, et du Traité du Grand Trianon du 4 juin 1920:

La Conférence Générale, dans le but d'assurer aux marins l'application de la IIIème partie de la Recommendation relative au chômage adoptée à Washington le 28 novembre 1919, recommande que chaque Membre de l'Organisation Internationale du Travail organise pour les

Recommendation concerning unemployment insurance for seamen.

The General Conference of the International Labour Organisation of the League of Nations,

Having been convened at Genoa by the Governing Body of the International Labour Office, on the 15th day of June, 1920, and

Having decided upon the adoption of certain proposals with regard to the »Supervision of articles of agreement. Provision of facilities for finding employment for seamen. Application to seamen of the Convention and Recommendations adopted at Washington in November last in regard to unemployment and unemployment insurance», which is the second item in the agenda for the Genoa meeting of the Conference, and

Having determined that these proposals shall take the form of a recommendation,

adopts the following Recommendation, to be submitted to the Members of the International Labour Organisation for consideration with a view to effect being given to it by national legislation or otherwise, in accordance with the Labour Part of the Treaty of Versailles of 28 June, 1919, of the Treaty of St. Germain of 10 September, 1919, of the Treaty of Neuilly of 27 november, 1919, and of the Treaty of the Grand Trianon of 4 June, 1920:

The General Conference, with a view to securing the application to seamen of Part III of the Recommendation concerning Unemployment adopted at Washington on 28 november, 1919, recommends that each Member of the International Labour Organisation should establish for

marins un système effectif d'assurance contre le chômage résultant de naufrage ou de toute autre cause, soit au moyen d'un régime d'assurance gouvernementale, soit au moyen de subventions accordées par le Gouvernement aux organisations professionelles dont les statuts prévoient en faveur de leurs membres le paiement d'indemnités de chômage.

seamen an effective system of insurance against unemployment arising out of shipwreck or any other cause, either by means of Government insurance or by means of Government subventions to industrial organisations whose rules provide for the payment of benefits to their unemployed members.

VI.

Projet de convention concernant l'indemnité de chômage en cas de perte par naufrage.

La Conférence Générale de l'Organisation Internationale du Travail de la Société des Nations,

Convoquée à Gênes par le Conseil d'Administration du Bureau International du Travail, le 15 juin 1920,

Après avoir décidé d'adopter diverses propositions relatives au »Contrôle des conditions d'engagement des marins; placement; conditions d'application aux marins de la Convention et des Recommandations faites à Washington au mois de novembre dernier au sujet du chômage et de l'assurance contre le chômage,» question formant le deuxième point de l'ordre du jour de la session de la Conférence tenue à Gênes, et

Après avoir décidé que ces propositions seraient rédigées sous forme d'un projet de convention internationale,

adopte le Projet de Convention ci-après à ratifier par les Membres de l'Organisation Internationale du Travail, conformément aux dispositions de la Partie relative au Travail du Traité de Versailles du 28 juin 1919, du Traité de Saint-Germain du 10 septembre 1919, du Traité de

Draft convention concerning unemployment indemnity in case of loss or foundering of the ship.

The General Conference of the International Labour Organisation of the League of Nations,

Having been convened at Genoa by the Governing Body of the International Labour Office, on the 15th day of June, 1920, and

Having decided upon the adoption of certain proposals with regard to the »Supervision of articles of agreement. Provision of facilities for finding employment for seamen. Application to seamen of the Convention and Recommendations adopted at Washington in November last in regard to unemployment and unemployment insurance,» which is the second item in the agenda for the Genoa meeting of the Conference, and

Having determined that these proposals shall take the form of a draft international convention,

adopts the following Draft Convention for ratification by the Members of the International Labour Organisation, in accordance with the Labour Part of the Treaty of Versailles of 28 June, 1919, of the Treaty of St. Germain of 10 September, 1919, of the Treaty of Neuilly of 27

Neuilly du 27 novembre 1919, et du Traité du Grand Trianon du 4 juin 1920:

ARTICLE 1.

Pour l'application de la présente Convention, le terme »marins» est applicable à toutes les personnes employées à bord de tout navire effectuant une navigation maritime.

Pour l'application de la présente Convention, le terme »navire» doit être entendu de tous les bateaux, navires ou bâtiments, quels qu'ils soient, de propriété publique ou privée, effectuant une navigation maritime, à l'exclusion des navires de guerre.

ARTICLE 2.

En cas de perte par naufrage d'un navire quelconque, l'armateur, ou la personne avec laquelle le marin a passé un contract pour servir à bord du navire, devra payer à chacun des marins employés sur ce navire une indemnité pour faire face au chômage résultant de la perte par naufrage du navire.

Cette indemnité sera payée pour tous les jours de la période effective de chômage du marin au taux du salaire payable en vertu du contract, mais le montant total de l'indemnité payable à chaque marin en vertu de la présente Convention pourra être limité à deux mois de salaire.

ARTICLE 3.

Ces indemnités jouiront des mêmes privilèges que les arrérages de salaires gagnés pendant le service, et les marins pourront avoir recours pour les recouvrer aux mêmes procédés que pour ces arrérages.

ARTICLE 4.

Tout Membre de l'Organisation Internationale du Travail qui ratifie la présente Convention s'engage à l'appliquer à celles de ses colonies ou possessions ou à ceux de ses protectorats qui ne se gouvernent pas pleinement eux-mêmes, sous les réserves suivantes:

November, 1919, and of the Treaty of the Grand Trianon of 4 June, 1920:

ARTICLE 1.

For the purpose of this Convention, the term »seamen» includes all persons employed on any vessel engaged in maritime navigation.

For the purpose of this Convention, the term »vessel» includes all ships and boats, of any nature whatsoever, engaged in maritime navigation, whether publicly or privately owned; it excludes ships of war.

ARTICLE 2.

In every case of loss or foundering of any vessel, the owner or person with whom the seaman has contracted for service on board the vessel shall pay to each seaman employed thereon an indemnity against unemployment resulting from such loss or foundering.

This indemnity shall be paid for the days during which the seaman remains in fact unemployed at the same rate as the wages payable under the contract, but the total indemnity payable under this Convention to any one seaman may be limited to two months' wages.

ARTICLE 3.

Seamen shall have the same remedies for recovering such indemnities as they have for recovering arrears of wages earned during the service.

ARTICLE 4.

Each Member of the International Labour Organisation which ratifies this Convention engages to apply it to its colonies, protectorates and possessions which are not fully self-governing:

(*a*) Que les dispositions de la Convention ne soient pas rendues inapplicables par les conditions locales;

(*b*) Que les modifications qui seraient nécessaires pour adapter la Convention aux conditions locales puissent être introduites dans celle-ci.

Chaque Membre devra notifier au Bureau International du Travail sa décision en ce qui concerne chacune de ses colonies ou possessions ou chacun de ses protectorats ne se gouvernant pas pleinement eux-mêmes.

(*a*) Except where owing to the local conditions its provisions are inapplicable; or

(*b*) Subject to such modifications as may be necessary to adapt its provisions to local conditions.

Each Member shall notify to the International Labour Office the action taken in respect of each of its colonies, protectorates and possessions which are not fully self-governing.

Article 5.

Les ratifications officielles de la présente Convention dans les conditions prévues à la Partie XIII du Traité de Versailles du 28 juin 1919, du Traité de Saint-Germain du 10 septembre 1919, du Traité de Neuilly du 27 novembre 1919, et du Traité du Grand Trianon du 4 juin 1920, seront communiquées au Secrétaire Général de la Société des Nations et par lui enregistrées.

Article 5.

The formal ratifications of this Convention, under the conditions set forth in Part XIII of the Treaty of Versailles of 28 June, 1919, of the Treaty of St. Germain of 10 September, 1919, of the Treaty of Neuilly of 27 November, 1919, and of the Treaty of the Grand Trianon of 4 June, 1920, shall be communicated to the Secretary-General of the League of Nations for registration.

Article 6.

Aussitôt que les ratifications de deux Membres de l'Organisation Internationale du Travail auront été enregistrées au Secrétariat, le Secrétaire Général de la Société des Nations notifiera ce fait à tous les Membres de l'Organisation Internationale du Travail.

Article 6.

As soon as the ratifications of two Members of the International Labour Organisation have been registered with the Secretariat, the Secretary General of the League of Nations shall so notify all the Members of the International Labour Organisation.

Article 7.

La présente Convention entrera en vigueur à la date où cette notification aura été effectuée par le Secrétaire Général de la Société des Nations; elle ne liera que les Membres qui auront fait enregistrer leur ratification au Secrétariat. Par la suite, la présente Convention entrera en vigueur au regard de tout autre Membre, à la date où la ratification de ce Membre aura été enregistrée au Secrétariat.

Article 7.

This Convention shall come into force at the date on which such notification is issued by the Secretary General of the League of Nations, and it shall then be binding only upon those Members which have registered their ratifications with the Secretariat. Thereafter this Convention will come into force for any other Member at the date on which its ratification is registered with the Secretariat.

ARTICLE 8.

Sous réserve des dispositions de l'article 7, tout Membre qui ratifie la présente Convention s'engage à appliquer ses dispositions au plus tard le 1er juillet 1922, et à prendre telles mesures qui seront nécessaires pour rendre effectives ces dispositions.

ARTICLE 9.

Tout Membre ayant ratifié la présente Convention peut la dénoncer à l'expiration d'une période de cinq années après la date de la mise en vigueur initiale de la Convention, par un acte communiqué au Secrétaire Général de la Société des Nations et par lui enregistré. La dénonciation ne prendra effet qu'une année après avoir été enregistrée au Secrétariat.

ARTICLE 10.

Le Conseil d'Administration du Bureau International du Travail devra, au moins une fois par dix années, présenter à la Conférence Générale un rapport sur l'application de la présente Convention et décidera s'il y a lieu d'inscrire à l'ordre du jour de la Conférence la question de la revision ou de la modification de la dite Convention.

ARTICLE 11.

Les textes français et anglais de la présente Convention feront foi l'un et l'autre.

ARTICLE 8.

Subject to the provisions of Article 7, each Member which ratifies this Convention agrees to bring its provisions into operation not later than 1 July, 1922, and to take such action as may be necessary to make these provisions effective.

ARTICLE 9.

A Member which has ratified this Convention may denounce it after the expiration of five years from the date on which the Convention first comes into force, by an act communicated to the Secretary General of the League of Nations for registration. Such denunciation shall not take effect until one year after the date on which it is registered with the Secretariat.

ARTICLE 10.

At least once in ten years, the Governing Body of the International Labour Office shall present to the General Conference a report on the working of this Convention, and shall consider the desirability of placing on the agenda of the Conference the question of its revision or modification.

ARTICLE 11.

The French and English texts of this Convention shall both be authentic.

VII.

Projet de convention concernant le placement des marins.

La Conférence Générale de l'Organisation Internationale du Travail de la Société des Nations,

Draft convention for establishing facilities for finding employment for seamen.

The General Conference of the International Labour Organisation of the League of Nations,

Convoquée à Gênes par le Conseil d'Administration du Bureau International du Travail, le 15 juin 1920,

Après avoir décidé d'adopter diverses propositions relatives au »Contrôle des conditions d'engagement des marins; placement; conditions d'application aux marins de la Convention et des Recommandations faites à Washington au mois de novembre dernier au sujet du chômage et de l'assurance contre la chômage,» question formant le deuxième point de l'ordre du jour de la session de la Conférence tenue à Gênes, et

Après avoir décidé que ces propositions seraient rédigées sous forme d'un projet de convention internationale,

adopte le Projet de Convention ci-après à ratifier par les Membres de l'Organisation Internationale du Travail, conformément aux dispositions de la Partie relative au Travail du Traité de Versailles du 28 juin 1919, du Traité de Saint-Germain du 10 septembre 1919, du Traité de Neuilly du 27 novembre 1919, et de Traité du Grand Trianon du 4 juin 1920:

Article 1.

Pour l'application de la présente Convention, le terme »marins» comprend toutes les personnes employées comme membres de l'équipage à bord de navires effectuant une navigation maritime, à l'exclusion des officiers.

Article 2.

Le placement des marins ne peut faire l'objet d'un commerce exercé dans un but lucratif par aucune personne, société ou établissement. Aucune opération de placement ne peut donner lieu de la part des marins d'aucun navire au payement d'une rémunération quelconque, directe ou indirecte, à une personne, société ou établissement.

Having been convened at Genoa by the Governing Body of the International Labour Office, on the 15th day of June, 1920, and

Having decided upon the adoption of certain proposals with regard to the »Supervision of articles of agreement. Provision of facilities for finding employment for seamen. Application to seamen of the Convention and Recommendations adopted at Washington in November last in regard to unemployment and unemployment insurance,» which is the second item in the agenda for the Genoa meeting of the Conference, and

Having determined that these proposals shall take the form of a draft international convention,

adopts the following Draft Convention for ratification by the Members of the International Labour Organisation, in accordance with the Labour Part of the Treaty of Versailles of 28 June, 1919, of the Treaty of St. Germain of 10 September, 1919, of the Treaty of Neuilly of 27 November, 1919, and of the Treaty of the Grand Trianon of 4 June, 1920:

Article 1.

For the purpose of this Convention, the term »seamen» includes all persons, except officers, employed as members of the crew on vessels engaged in martime navigation.

Article 2.

The business of finding employment for seamen shall not be carried on by any person, company, or other agency, as a commercial enterprise for pecuniary gain; nor shall any fees be charged directly or indirectly by any person, company or other agency, for finding employment for seamen on any ship.

Dans chaque pays la loi comportera des sanctions pénales pour toute violation des dispositions du présent article.

ARTICLE 3.

Par dérogation aux dispositions de l'article 2, toute personne, société ou établissement exerçant actuellement dans un but lucratif le commerce du placement peut être admis temporairement, par autorisation du Gouvernement, à continuer ce commerce, à condition que ses opérations soient soumises à un contrôle du Gouvernement sauvegardant les droits de toutes les parties intéressées.

Chaque Membre ratifiant la présente Convention s'engage à prendre toutes mesures nécessaires pour abolir le plus rapidement possible le commerce du placement des marins exercé dans un but lucratif.

ARTICLE 4.

Chaque Membre ratifiant la présente Convention devra veiller à ce qu'il soit organisé et entretenu un systéme, efficace et répondant aux besoins, d'offices gratuits de placement pour les marins. Ce système pourra être organisé et maintenu:

(1) soit par des associations représentatives des armateurs et des marins agissant en commun sous le contrôle d'une autorité centrale;

(2) soit, en l'absence d'une action combinée de cette nature, par l'Etat lui-même.

Les opérations de ces offices de placement seront conduites par des personnes possédant une expérience maritime pratique.

Lorsqu'il coexiste des offices de placement de types divers, des mesures doivent être prises pour coordonner leur action sur une base nationale.

ARTICLE 5.

Il sera constitué des comités composés d'un nombre égal de représentants des

The law of each country shall provide punishment for any violation of the provisions of this Article.

ARTICLE 3.

Notwithstanding the provisions of Article 2, any person, company or agency, which has been carrying on the work of finding employment for seamen as a commercial enterprise for pecuniary gain, may be permitted to continue temporarily under Government licence, provided that such work is carried on under Government inspection and supervision, so as to safeguard the rights of all concerned.

Each Member which ratifies this Convention agrees to take all practicable measures to abolish the practice of finding employment for seamen as a commercial enterprise for pecuniary gain as soon as possible.

ARTICLE 4.

Each Member which ratifies this Convention agrees that there shall be organised and maintained an efficient and adequate system of public employment offices for finding employment for seamen without charge. Such system may be organised and maintained, either:

(1) by representative associations of shipowners and seamen jointly under the control of a central authority, or,

(2) in the absence of such joint action, by the State itself.

The work of all such employment offices shall be administered by persons having practical maritime experience.

Where such employment offices of different types exist, steps shall be taken to co-ordinate them on a national basis.

ARTICLE 5.

Committees consisting of an equal number of representatives of shipowners

armateurs et des marins, qui seront consultés pour tout ce qui concerne le fonctionnement de ces offices.

Pour le reste, il appartiendra au Gouvernement de chaque pays de préciser les pouvoirs de ces comités, en ce qui concerne notamment le choix de leur président en dehors de leurs membres, leur assujettissement au contrôle de l'Etat et la faculté de recevoir l'assistance de personnes s'intéressant au bien-être des marins.

and seamen shall be constituted to advise on matters concerning the carrying on of these offices; the Government in each country may make provision for further defining the powers of these committees, particularly with reference to the committees' selection of their chairmen from outside their own membership, to the degree of state snpervision, and to the assistance wich such committees shall have from persons interested in the welfare of seamen.

Article 6.

Au cours des opérations de placement, le marin doit conserver le droit de choisir son navire et l'armateur le droit de choisir son équipage.

Article 6.

In connection with the employment of seamen, freedom of choice of ship shall be assured to seamen and freedom of choice of crew shall be assured to shipowners.

Article 7.

Le contrat d'engagement des marins doit contenir toutes les garanties nécessaires pour la protection de toutes les parties intéressées, et il sera donné aux marins toutes facilités pour examiner ce contrat avant et après signature.

Article 7.

The necessary guarantees for protecting all parties concerned shall be included in the contract of engagement or articles of agreement, and proper facilities shall be assured to seamen for examining such contract or articles before and after signing.

Article 8.

Chaque Membre ratifiant la présente Convention prendra des mesures pour que les facilités pour le placement des marins prévues par la présente Convention soient, au besoin en recourant à des offices publics, à la disposition des marins de tous les pays ratifiant la présente Convention, sous la réserve que les conditions du travail soient approximativement les mêmes.

Article 8.

Each Member which ratifies this Convention will take steps to see that the facilities for employment of seamen provided for in this Convention shall, if necessary by means of public offices, be available for the seamen of all countries which ratify this Convention, and where the industrial conditions are generally the same.

Article 9.

Il appartiendra à chaque pays de décider s'il adoptera ou non des dispositions analogues à celles de la présente Convention en ce qui concerne les officiers de pont et les officiers mécaniciens.

Article 9.

Each country shall decide for itself whether provisions similar to those in this Convention shall be put in force for deck-officers and enginneex-officers.

ARTICLE 10.

Tout Membre qui ratifiera la présente Convention devra communiquer au Bureau International du Travail toutes les informations, statistiques ou autres, dont il pourra disposer, en ce qui concerne le chômage des marins et le fonctionnement de ses établissements de placement pour les marins.

Il appartiendra au Bureau International du Travail d'assurer, d'accord avec les Gouvernements et les organisations intéressées dans chaque pays, la coordination des divers systèmes nationaux de placement des marins.

ARTICLE 10.

Each Member which ratifies this Convention shall communicate to the International Labour Office all available information, statistical or otherwise, concerning unemployment among seamen and concerning the work of its seamen's employment agencies.

The International Labour Office shall take steps to secure the co-ordination of the various national agencies for finding employment for seamen, in agreement with the Governments or organisations concerned in each country.

ARTICLE 11.

Tout Membre de l'Organisation Internationale du Travail qui ratifie la présente Convention s'engage à l'appliquer à celles de ses colonies ou possessions ou à ceux de ses protectorats qui ne se gouvernent pas pleinement eux-mêmes, sous les réserves suivantes:

(*a*) Que les dispositions de la Convention ne soient pas rendues inapplicables par les conditions locales;

(*b*) Que les modifications qui seraient nécessaires pour adapter la Convention aux conditions locales puissent être introduites dans celle-ci.

Chaque Membre devra notifier au Bureau International du Travail sa décision en ce qui concerne chacune de ses colonies ou possessions ou chacun de ses protectorats ne se gouvernant pas pleinement eux-mêmes.

ARTICLE 11.

Each Member of the International Labour Organisation which ratifies this Convention engages to apply it to its colonies, protectorates and possessions which are not fully self-governing:

(*a*) Except where owing to the local conditions its provisions are inapplicable; or

(*b*) Subject to such modifications as may be necessary to adapt its provisions to local conditions.

Each Member shall notify to the International Labour Office the action taken in respect of each of its colonies, protectorates and possessions wich are not fully self-governing.

ARTICLE 12.

Les ratifications officielles de la présente Convention, dans les conditions prévues à la Partie XIII du Traité de Versailles du 28 juin 1919, du Traité de St.-Germain du 10 septembre 1919, du Traité de Neuilly du 27 novembre 1919, et du Traité du Grand Trianon du 4 juin 1920, seront communiquées au Secrétaire

ARTICLE 12.

The formal ratifications of this Convention, under the conditions set forth in Part XIII of the Treaty of Versailles of 28 June, 1919, of the Treaty of St. Germain of 10 September, 1919, of the Treaty of Neuilly of 27 November, 1919, and of the Treaty of the Grand Trianon of 4 June, 1920, shall be communicated to the

Général de la Société des Nations et par lui enregistrées.

ARTICLE 13.

Aussitôt que les ratifications de deux Membres de l'Organisation Internationale du Travail auront été enregistrées au Secrétariat, le Secrétaire Général de la Société des Nations notifiera ce fait à tous les Membres de l'Organisation Internationale du Travail.

ARTICLE 14.

La présente Convention entrera en vigueur à la date où cette notification aura été effectuéé par le Secrétaire Général de la Société des Nations; elle ne liera que les Membres qui auront fait enregistrer leur ratification au Secrétariat. Par la suite, la présente Convention entrera en vigueur au regard de tout autre Membre à la date où la ratification de ce Membre aura été enregistrée au Secrétariat.

ARTICLE 15.

Sous réserve des dispositions de l'Article 14, tout Membre qui ratifie la présente Convention s'engage à appliquer ses dispositions au plus tard le 1er juillet 1922, et à prendre telles mesures qui seront nécessaires pour rendre effectives ces dispositions.

ARTICLE 16.

Tout Membre ayant ratifié la présente Convention peut la dénoncer à l'expiration d'une période de cinq années après la date de la mise en vigueur initiale de la Convention, par un acte communiqué au Secretaire Général de la Société des Nations et par lui enregistré. La dénonciation ne prendra effet qu'une année aprés avoir été enregistrée au Secrétariat.

ARTICLE 17.

Le Conseil d'Administration du Bureau International du Travail devra, au moins

Secretary General of the League of Nations for registration.

ARTICLE 13.

As soon as the ratifications of two Members of The International Labour Organisation have been registered with the Secretariat, the Secretary General of the League of Nations shall so notify all the Members of the International Labour Organisation.

ARTICLE 14.

This Convention shall come into force at the date on wich such notification is issued by the Secretary General of the League of Nations, and it shall then be binding only upon those Members which have registered their ratifications with the Secretariat. Thereafter this Convention will come into force for any other Member at the date on which its ratification is registered with the Secretariat.

ARTICLE 15.

Subject to the provisions of Article 14, each Member which ratifies this Convention agrees to bring its provisions into operation not later than 1 July, 1922, and to take such action as may be necessary to make these provisions effective.

ARTICLE 16.

A Member which has ratified this Convention may denounce it after the expiration of five years from the date on which the Convention first comes into force, by an act communicated to the Secretary General of the League of Nations for registration. Such denunciation shall not take effect until one year after the date on which it is registered with the Secretariat.

ARTICLE 17.

At least once in ten years, the Governing Body of the International Labour

une fois par dix années, présenter à la Conference Générale un rapport sur l'application de la présente Convention et décidera s'il y a lieu d'inscrire à l'ordre du jour de la Conférence la question de la revision ou de la modification de la dite Convention.

Office shall present to the General Conference a report on the working of this Convention, and shall consider the desirability of placing on the agenda of the Conference the question of its revision or modification.

ARTICLE 18.

Les textes français et anglais de la présente Convention feront foi l'un et l'autre.

ARTICLE 18.

The French and English texts of this Convention shall both be authentic.

Stockholm den 17 februari 1921.

Till KONUNGEN.

Med skrivelse den 25 januari 1921 har Sveriges delegation för det internationella socialpolitiska samarbetet, bland annat, till Kungl. Maj:t överlämnat, i svensk, fransk och engelsk text, det vid den internationella

arbetsorganisationens första konferens i Washington antagna förslaget till internationell konvention angående arbetslösheten. I anslutning härtill får delegationen nu beträffande förslagets innehåll och tillämplighet å svenska förhållanden anföra följande.

Delegationen anser sig böra inledningsvis erinra, att de i olika kulturländer vunna erfarenheterna rörande arbetslösheten redan tidigare föranlett internationella åtgärder för arbetslöshetens bekämpande och för lindrandet av dess skadliga verkningar. På inbjudan av Società umanitaria hölls sålunda i Milano under oktober 1906 en internationell arbetslöshetskonferens, vilken sedermera efterföljdes av en internationell kongress i Paris under september 1910. Vid båda dessa tillfällen var Sverige representerat, vid kongressen i Paris jämväl av regeringsombud. Denna senare kongress resulterade i bildandet av den internationella föreningen för arbetslöshetens bekämpande, vars säte förlades till Gent och vilken kommit i åtnjutande av statsunderstöd från ett stort antal länder, bland andra Sverige. Föreningen höll sammanträden åren 1911, 1912 och 1913 samt utgav en kvartalspublikation för diskussion av arbetslöshetsspörsmål samt för offentliggörande av undersökningar i ämnet. Världskrigets utbrott lade emellertid hinder i vägen för en fortsatt, mera aktiv verksamhet från föreningens sida.

Till följd av nämnda tilldragelse drabbades ett stort antal länder av en arbetslöshet, som trots omfattande åtgärder mångenstädes blev synnerligen bekymmersam och tydligt ådagalade vikten av bättre samhällelig beredskap på detta område. Visserligen blev denna arbetslöshetsperiod i allmänhet av jämförelsevis kort varaktighet, men de under krigets lopp inträdda rubbningarna i näringslivet åstadkommo tidvis, särskilt i de neutrala länderna, arbetslöshet av oroväckande dimensioner, vilken medförde svåra lidanden för därav drabbade arbetargrupper. Icke minst i vårt land framträdde dessa svårigheter och tvungo stat och kommun till betydande ekonomiska uppoffringar och anordningar. Ännu bekymmersammare tedde sig verkningarna av den omkastning i de ekonomiska förhållandena, som inträdde med krigets successiva avveckling från hösten 1918. Denna s. k. fredskris har sålunda över nästan hela världen framkallat arbetslöshet av hittills okända dimensioner och med djupgående sociala följder.

Det var under intryck av såväl dessa omedelbara som ock tidigare erfarenheter om arbetslöshetens beklagliga verkningar, som frågan om dess bekämpande upptogs på dagordningen för den första internationella arbetskonferensen i Washington hösten 1919. Såsom anförts i delegationens ovanberörda framställning av den 25 nästlidne januari antogs

där dels en hemställan rörande arbetslösheten och dels det förslag till konvention i samma ämne, till vilket Sverige nu har att taga ståndpunkt.

Genom det internationella utbyte av erfarenheter på arbetslöshetsfrågans område, som redan länge pågått och som i hög grad främjades av de ovan omförmälda internationella konferenserna, samt särskilt genom den internationella föreningen för arbetslöshetens bekämpande hade visserligen efter hand en viss likformighet kommit till stånd i olika länders åtgärder mot arbetslösheten. Icke desto mindre bära dessa i allmänhet prägeln av försök, vilkas läggning väsentligen varierar efter skilda länders naturförhållanden och klimat samt deras ekonomiska och sociala struktur. När det därför gällde att genom en internationell konvention giva enhetlighet åt strävandena för arbetslöshetens bekämpande, var det nödvändigt att begränsa sig till ledande riktlinjer och i allmänhet icke ingå på något detaljerat reglementerande av dessa strävanden. Konventionsförslaget är i enlighet härmed avfattat på sådant sätt, att det väsentligen utgör ett kodifierande av de grundläggande principer, som kunna anses vara allmänt erkända inom de kulturländer, där arbetslösheten varit föremål för mera ingående studium och där man vunnit erfarenheter av mera bärande värde.

Förslagets sakliga innehåll återfinnes i §§ 1—3, och får delegationen med avseende å dessa paragrafer anföra följande.

§ 1. Första paragrafen innebär förpliktelse att till internationella arbetsbyrån meddela alla tillgängliga statistiska och andra uppgifter rörande arbetslösheten och rörande vidtagna eller planerade åtgärder för dennas bekämpande. Dessa uppgifter skola lämnas med högst tre månaders mellanrum och inom tre månader efter utgången av den tidsperiod, till vilken de hänföra sig.

Inom vårt lands socialstatistik har arbetslösheten länge varit föremål för regelbunden observation. Fortlöpande uppgifter rörande frekvensen vid de offentliga arbetsförmedlingsanstalterna samt rörande arbetslösheten bland de organiserade arbetarna stå numera månatligen till förfogande och publiceras i socialstyrelsens tidskrift. Under tider av allmännare arbetslöshet plägar vid lämplig tidpunkt undersökning verkställas rörande dennas omfattning även utanför fackorganisationerna. Vid sidan av dessa för arbetsmarknadsläget belysande uppgifter inhämtar socialstyrelsen vidare direkt från arbetsgivare, vilka sysselsätta mer än 25 arbetare, för varje kvartal upplysningar rörande arbetstillgången, vilka uppgifter likaledes offentliggöras i tidskriften.

Nu berörda statistiska material till arbetslöshetsfrågans belysande torde få anses för svenska förhållanden fullt representativt och ur olika

synpunkter jämbördigt med vad från andra länder i allmänhet kan presteras. Några svårigheter möta icke heller för dess tillhandahållande åt den internationella arbetsbyrån för de i konventionsförslaget ifrågasatta perioder eller inom där angivna tider.

För närmare undersökning av de konsekvenser med avseende å förevarande rapportskyldighet, som ett biträdande av konventionen kunde medföra, hölls på inbjudan av norska regeringen den 13—15 maj 1920 i Kristiania en konferens mellan representanter för socialstatistiken i Sverige, Danmark, Finland och Norge, därvid samförstånd uppnåddes om enhetliga grunder för här ifrågavarande statistiska arbete — grunder vilka i allt väsentligt överensstämde med de hittills i vårt land tillämpade och vilka numera fullständigt följas. Konferensens resultat hava delgivits internationella arbetsbyrån och torde kunna förutsättas väsentligen sammanfalla med de förslag till rapportväsendets enhetliga ordnande, som äro att emotse från byrån. I varje fall begränsar sig rapportskyldigheten till sådana uppgifter, som finnas tillgängliga.

Den i paragrafen stadgade förpliktelsen att meddela upplysningar rörande mått och steg, som tagits eller äro avsedda att tagas för att bekämpa arbetslösheten, synes ej heller behöva möta betänkligheter för Sveriges del. Särskilt under kristiden har i socialstyrelsens tidskrift redogörelser regelbundet lämnats för planerade eller vidtagna åtgärder för arbetslöshetens bekämpande, och torde det vara med hänsyn till frågans betydelse naturligt att så sker även i fortsättningen.

Det ökade arbete, som bestämmelserna i förevarande paragraf skulle föranleda, torde sålunda komma att begränsas till ett regelbundet sammanställande och översändande till internationella byrån av uppgifter, som redan för landets eget behov insamlas och bearbetas.

Förslagets § 2 ålägger förpliktelse att upprätta ett system av av- *§ 2.*
giftsfria, offentliga arbetsförmedlingsanstalter, ställda under kontroll av central myndighet samt tillförsäkrade rådgivande medverkan av representanter för arbetsgivare och arbetare. Vidare tillförbindes vederbörande stat att vidtaga åtgärder för att efter enhetlig plan samordna verksamheten vid de offentliga anstalterna med den, som bedrives av befintliga enskilda avgiftsfria arbetsförmedlingsanstalter. Slutligen konstitueras skyldighet för internationella arbetsbyrån att, efter överenskommelse med vederbörande stater, ordna samarbetet mellan de olika staternas arbetsförmedlingssystem.

Sedan år 1906 hava offentliga arbetsförmedlingsanstalter funnits i Sverige, arbetande enligt grunder, som numera äro allmänt vedertagna i flertalet kulturländer och fullt överensstämma med de i konventionsförslaget an-

givna principerna. Nu gällande bestämmelser i ämnet — i kungörelsen den 30 juni 1916 angående understöd av statsmedel till befrämjande och organiserande av den offentliga arbetsförmedlingen i riket — stadga sålunda, att understöd må tilldelas arbetsförmedlingsanstalter, som anordnats av landsting, hushållningssällskap, kommuner eller andra institutioner, var för sig eller i förening, under förutsättning

att arbetsförmedlingen avser allt slags arbete för såväl män som kvinnor samt i regel icke medför några särskilda kostnader för arbetsgivare och arbetare, som anlita densamma;

att vid arbetsförmedlingen hänsyn i främsta rummet tages till, att arbetsgivare erhåller den bästa möjliga arbetskraft och arbetare det arbete, vartill han bäst ägnar sig;

att ledningen av arbetsförmedlingen utövas av en styrelse, bestående av dels en opartisk ordförande jämte för honom utsedd suppleant och dels ledamöter jämte suppleanter för dem, vilka till lika antal utses bland arbetsgivare och arbetare;

att vid arbetsförmedlingen användes ett av socialstyrelsen godkänt arbetssätt och expeditionssystem; samt

att statistiska uppgifter rörande verksamheten, i den mån så lämpligen kan ske, ställas till socialstyrelsens förfogande.

Vidare är bestämt, att socialstyrelsen äger tillse, att de för understöds åtnjutande föreskrivna villkoren fullgöras.

Genom statens ekonomiska understöd och dess därpå grundade reglerande inflytande har efter hand uppväxt ett system av offentliga arbetsförmedlingsanstalter, som omfattar Sveriges samtliga län och som med hänsyn till organisation och frekvens torde få anses i stort sett mycket tillfredsställande. För närvarande äro strävandena för dess ytterligare utvecklande förnämligast inriktade på att genom särskilt statligt understödjande av s. k. fackarbetsanvisning göra den offentliga arbetsförmedlingen mera anpassad för vissa viktigare yrkesgruppers speciella behov. Även i detta avseende har goda resultat vunnits. Ett biträdande av förslaget i denna del lärer sålunda icke påkalla några vidare åtgärder för den offentliga arbetsförmedlingens organiserande.

Vad angår dennas samverkan med enskilda, avgiftsfria arbetsförmedlingsanstalter har vid hållna konferenser med representanter för de offentliga anstalterna konstaterats, att sådan samverkan allmänt äger rum. De enskilda anstalter, varom här är fråga, äro i allmänhet anordnade av fackorganisationer eller allmännyttiga föreningar, vartill komma de anordningar för platsanvisning, som för avgående elever anordnats av vissa enskilda utbildningsanstalter. Hithörande arbetsförmedlingsan-

stalters verksamhet är emellertid i regel av ringa omfattning. I den mån samarbetet mellan dessa och de offentliga anstalterna ännu icke blivit mera planmässigt ordnat, lärer socialstyrelsen i fortsättningen icke underlåta att verka för dess utvecklande.

Den förpliktelse att ordna samverkan mellan de olika staternas arbetsförmedlingssystem, som genom bestämmelserna i förevarande paragraf ålägges internationella arbetsbyrån, torde föranleda byrån att utarbeta förslag till vissa gemensamma normer beträffande expeditionssätt och rapportsystem i ändamål att underlätta direkta jämförelser mellan olika länders arbetsförmedlingssystem samt eventuellt direkt samarbete dem emellan. De framtida konsekvenserna härav för Sveriges del torde icke kunna bliva av betungande art, då de svenska anstalterna ha ett synnerligen utvecklat rapportsystem, som redan står i viss förbindelse med de danska och norska anstalternas. Det bör för övrigt erinras, att även om den stat, som ratificerar denna konvention, får anses gilla principen om ett samordnande av de olika ratificerande staternas arbetsförmedlingssystem, det närmare genomförandet av denna princip gjorts beroende av särskilda överenskommelser.

Framhållas bör måhända, att här är fråga endast om den tekniska apparaten för förmedling av arbetskraft och utbyte av upplysningar i detta ämne, varemot det socialpolitiskt viktigare spörsmålet, i vad mån och under vilka betingelser utbyte av arbetskraft må äga rum, icke här beröres. Med avseende härå må hänvisas till den i delegationens framställning den 25 nästlidne januari behandlade, vid konfensen i Washington antagna hemställan angående arbetslösheten, där resp. stater uppmanas att icke medgiva värvning av arbetare gruppvis från ett land till ett annat förrän efter överenskommelse staterna emellan och efter överläggning med arbetsgivare och arbetare inom vederbörande industrier i vartdera landet. Erinras må därjämte att i anslutning till en resolution, fattad vid konferensen i Washington, den internationella arbetsbyråns styrelse tillsatt en kommitté — i vilken ingått bl. a. en arbetarrepresentant från Sverige — för närmare utredning av emigrationsfrågan.

Konventionsförslagets tredje paragraf förpliktar ratificerande stater, som upprättat ett system för arbetslöshetsförsäkring, att på villkor, som överenskommas mellan resp. stater, vidtaga åtgärder för att med avseende å denna försäkring tillförsäkra arbetare från annat land samma ersättning som de inhemska arbetarna. *§ 3.*

Då statlig arbetslöshetsförsäkring icke finnes upprättad i vårt land, skulle denna förpliktelse icke för Sveriges del för närvarande bliva av någon reell innebörd. Den genom Kungl. Maj:ts beslut den 31 december

1915 tillsatta socialförsäkringskommittén har emellertid såsom en av sina uppgifter att verkställa utredning, huruvida och i vad mån åtgärder från det allmännas sida må kunna vidtagas för främjande av arbetares försäkring för de ekonomiska följderna av oförvållad arbetslöshet, samt att inkomma med de förslag, som kunna föranledas av den verkställda utredningen. Med hänsyn till förevarande bestämmelse synes det böra åligga Sverige, att vid arbetslöshetsförsäkringsfrågans eventuella lösande bereda möjlighet för överenskommelser med andra stater om reciprocitet på detta område. Då det bör vara av icke obetydligt intresse för vårt land att bereda de många svenska arbetare, som äro sysselsatta i andra länder, samma skydd mot oförvållad arbetslöshet som tillkommer dessa länders egna arbetare, synes ifrågavarande bestämmelse kunna med tillfredsställelse biträdas av Sverige.

Den nu gjorda granskningen av konventionsförslagets sakliga innehåll, i vad detsamma skulle äga tillämpning på Sverige, har givit vid handen, att förslaget icke för närvarande torde för vårt land medföra förpliktelser av sådan art, att skäl föreligga för en avböjande hållning. Ej heller har delegationen funnit ett biträdande av konventionen mindre tillrådligt med hänsyn till att denna, jämlikt bestämmelserna i dess § 10, är för ratificerande stat bindande under minst 11 år. Då vidare konventionen synes vara ägnad att enligt rationella principer reglera och stärka det internationella samarbetet för arbetslöshetens bekämpande och det synes önskvärt att Sverige i sin mån stöder strävandena i sådan riktning, får delegationen, efter samråd med socialstyrelsen, hemställa, att Kungl. Maj:t måtte vidtaga erforderliga åtgärder för ratificerandet av förevarande konvention.

I detta ärendes handläggning hava deltagit herrar E. G. Huss, K. G. H. von Koch, A. H. Lindqvist, J. A. E. Molin, A. H. von Sydow, A. Thorberg och B. E. Wijkander.

På delegationens vägnar:

Underdånigst

GUNNAR HUSS.

A. Molin.

Stockholm den 29 april 1921.

TILL KONUNGEN.

Genom nådig remiss den 15 sistlidne januari har Sveriges delegation för det internationella socialpolitiska samarbetet blivit anbefalld att i samråd med kommerskollegium och socialstyrelsen avgiva utlåtande

över de å den internationella arbetsorganisationens konferens i Genua år 1920 antagna konventionsförslag och hemställanden.

I den underdåniga framställning med nämnda konventionsförslag och hemställanden, som delegationen den 17 februari 1921 avgivit, har delegationen redan yttrat sig beträffande hemställandena. För delegationen återstår sålunda att nu, sedan konventionsförslagen underkastats en närmare granskning, yttra sig jämväl över dessa. I ärendet har delegationen ej blott samrått med kommerskollegium och socialstyrelsen utan även berett representanter för Sveriges redareförening, Sveriges fartygsbefälhavareförening, svenska maskinbefälsförbundet samt svenska sjömans- och eldarunionerna tillfälle att yttra sig.

Ifrågavarande tre konventionsförslag avse 1) fastställande av minimiålder för barns användande i arbete till sjöss, 2) ersättning för arbetslöshet vid fall av fartygs förolyckande samt 3) arbetsförmedling för sjömän. Beträffande förslagens texter tillåter sig delegationen hänvisa till ovan berörda underdåniga framställning, vari förslagen äro återgivna såväl i svensk översättning som på franska och engelska.

I det följande göres vart och ett av konventionsförslagen till föremål för en granskning, som är särskilt avsedd att utreda, huru förslagen skulle ställa sig till svensk lagstiftning och svenska förhållanden i övrigt.

1) *Förslag till konvention angående fastställande av minimiålder för barns användande i arbete till sjöss.*

I sjölagens 70 § andra stycket stadgas, att minderårig under fjorton år ej må i skeppstjänst användas. Ej heller må enligt samma lagrum i eldartjänst användas minderårig, som ej uppnått sexton års ålder. Förseelse mot dessa bestämmelser medför enligt 285 § sjölagen bötesansvar för befälhavaren ävensom för den minderåriges fader eller målsman, där användandet ägt rum med dennes vetskap och vilja. Har åtgärden företagits med redarens vetskap, straffas redaren lika med befälhavaren.

Dessa bestämmelser tillkommo den 16 oktober 1914 på förslag av sjöfartssäkerhetskommittén och återfinnas i väsentligen oförändrat skick i det förslag till sjömanslag, som nyligen framlagts av den svenska sjölagskommittén.

Vidare torde i detta sammanhang böra nämnas, att i det förslag till bemanningsförordning, som den 21 maj 1920 avgivits av de s. k. skeppstjänstkommitterade, såsom kompetensvillkor intagits vissa bestämmelser rörande minimiålder för ombord anställda. Sålunda föreskrives där för båtsman en minimiålder av 20 år, för timmerman 18 år, för

matros 19 år, för lättmatros 17 år, för donkeyman 19 år, för eldare å fartyg i oceanfart 19 år, för eldare å annat fartyg, när dess bruttodräktighet uppgår till 250 ton eller mera, 18 år och, när bruttodräktigheten icke uppgår till 250 ton, 16 år samt för kollämpare å fartyg i oceanfart 18 år och å annat fartyg 17 år. Anmärkas må dock, att kommerskollegium i ett den 14 innevarande april över nämnda förslag avgivet utlåtande avstyrkt ytterligare lagstiftning åtminstone f. n. rörande manskapsbemanningen å fartyg.

Beträffande konventionsförslagets särskilda bestämmelser anser sig delegationen böra anföra följande.

§ 1.

Den här meddelade definitionen på fartyg återfinnes icke i svensk lagstiftning. Då emellertid med beteckningen »båt, fartyg eller skepp av vad slag som helst, vilket nyttjas i *sjöfart* (navigation maritime)» väl ej gärna kan avses andra farkoster än sådana, som användas i mer egentlig sjötrafik eller annan dylik, mer yrkesmässig verksamhet till sjöss — strängt taget kanske endast i fart utomskärs — torde innebörden av denna paragraf ej behöva väcka några betänkligheter. Anmärkas må även, att förut omförmälda förbud i sjölagen och i förslaget till sjömanslag icke äro anknutna till något visst slag av fartyg.

§ 2.

Såsom av de inledningsvis meddelade upplysningarna framgår, överensstämmer huvudbestämmelsen i denna paragraf med gällande och föreslagen svensk lagstiftning i ämnet. Konventionens undantag för fartyg, där det uteslutande sysselsättas medlemmar av samma familj, innebär en lindring, som ej återfinnes i vår lagstiftning. Dessutom må erinras, att redan vår gällande lagstiftning, såsom förut nämnts, är strängare i avseende å eldare, för vilka föreskrives en minimiålder av 16 år.

§ 3.

Att för elever å skol- eller övningsfartyg, som stå under offentlig kontroll, medgiva en lägre minimiålder än 14 år innebär en eftergift, som saknar betydelse för våra förhållanden, då antagningsåldern å svenska skolfartyg, varom här är fråga, d. v. s. vilka ej tillhöra örlogsmarinen, i enlighet med sjölagens bestämmelse är satt till lägst 14 år.

§ 4.

Syftet med denna paragrafs bestämmelser är hos oss redan så till vida tillgodosett, att det i förordningen angående sjömanshusen i riket stadgas, att varje mönstringspliktigt fartyg skall vara försett med sjömansrulla, som bland annat skall innehålla anteckning om födelseåret för var och en ombord anställd. Motsvarande bestämmelser gälla även delvis ifråga om mönstringsfria fartyg, som i regel skola hava manskapsförteckning, vari beträffande vid sjömanshus inskrivet sjöfolk även födelseåret upptages. Någon föreskrift om anteckning av åldern på övriga ombord å dylika fartyg anställda finnes emellertid ej.

För att bringa den svenska lagstiftningens bestämmelser till full överensstämmelse med konventionens fordringar i förevarande avseende torde det sålunda bliva nödvändigt att vidtaga sådana ändringar i sjömanshusförordningen, att skyldigheten att i sjömansrullan resp. manskapsförteckningen anteckna de ombord anställdas födelseår utsträckes till att omfatta jämväl dag och månad för deras födelse, varjämte dylik anteckning i manskapsförteckning bör föreskrivas även i fråga om sjöfolk, som icke är inskrivet vid sjömanshus.

Nu berörda förändringar av sjömanshusförordningen torde ej, såvitt delegationen kan finna, medföra några avsevärda olägenheter. Framhållas må för övrigt, att redan 1917 års sjömanshuskommitterade i sitt den 18 november 1919 till kommerskollegium avgivna förslag angående sjömanshusens omorganisation förordat upptagande i manskapsförteckningen av detaljerade uppgifter rörande alla ombord anställda, oavsett om de äro inskrivna å sjömanshus eller icke.

§§ 5—12.

Dessa paragrafer synas ej påkalla något yttrande från delegationens sida.

2) *Förslag till konvention angående ersättning för arbetslöshet vid fall av fartygs förolyckande.*

Den huvudsakliga innebörden av denna konvention är en för svensk lagstiftning fullkomlig nyhet och lär ej heller motsvaras av praxis. I sjölagens 91 § stadgas endast, att, då fartyg förolyckas, hyresavtalet upphör att gälla och att besättningen skall erhålla hyra till och med den dag, då tjänstgöringen upphörde. Vidare föreskrives i 98 §, att sjöman, efter det fartyget förolyckats, äger rätt att på det allmännas bekostnad bliva fortskaffad till närmaste svenska hamn eller, om han hellre så vill, till den ort inom riket, där han är bosatt.

Vid utarbetande av förut omnämnda förslag till sjömanslag, har emellertid förevarande konvention beaktats och finnes i förslagets 41 § intagen en bestämmelse av samma innebörd som § 2 av konventionen, nämligen, att om sjöman blir arbetslös till följd av fartygets förolyckande, äger han rätt till ersättning, motsvarande hyra för den tid han är utan anställning, dock högst för två månader.

Ifråga om konventionsförslagets olika paragrafer må anföras följande.

§ 1.

Beträffande bestämmelserna i denna paragraf tillåter sig delegationen endast hänvisa till vad delegationen i fråga om definitionen å »fartyg» anfört vid § 1 i förslaget till konvention angående fastställande av minimiålder för barns användande i arbete till sjöss.

§ 2.

Bestämmelserna i denna paragraf, som utgör konventionens huvudstadgande, ha tillkommit med hänsyn till den svåra ställning, i vilken en sjöman oftast råkar efter lidet skeppsbrott, särskilt om förolyckandet ägt rum långt borta från hemlandet. Begränsningen av ifrågavarande ersättning till att avse endast den tid, sjömannen inom loppet av de närmaste två månaderna efter fartygets förolyckande är verkligt arbetslös, d. v. s. ej kan finna ny anställning, torde enligt delegationens förmenande få anses skälig. Här stadgade understödsskyldighet torde ej heller kunna bliva avsevärt betungande för redaren, då sjöolyckor av här åsyftad art ej ofta förekomma och risken dessutom lär kunna täckas genom försäkring mot en troligtvis ganska ringa premie.

Förevarande paragraf har emellertid givit anledning till erinringar från såväl kommerskollegii som Sveriges redareförenings sida. Av kollegium har sålunda hävdats, att ifrågavarande ersättningsskyldighet ej skäligen borde åläggas redaren. Nämnda förenings mening i frågan framgår av närlagda av dess representant kaptenen Nordborg avgivna särskilda yttrande, se bilaga 1. Av detsamma framgår bl. a. att man å redarehåll anser, att förevarande bestämmelse skulle leda till, att sjöman i nära nog varje fall vid förlisning, oavsett när den äger rum, skulle beredas två månaders hyra, emedan vederbörande organisation, så länge någon annan arbetslös funnes att tillgå, skulle under de två månaderna förhindra hans påmönstring. Med hänsyn till ersättningens begränsning till den tid, då sjömannen är *verkligt* arbetslös, och till de möjligheter arbetsförmedlingen, synnerligast om nästföljande konventions-

förslag förverkligas, torde äga att motverka missförhållande av berörda slag, synes den från redareföreningens sida framställda erinringen icke kunna tillmätas större betydelse.

§ 3.

Mot de i denna paragraf meddelade bestämmelser synes ej skäligen kunna göras någon erinran, och torde de utan vidare bliva gällande, om sjömanslagförslagets omförmälda stadgande om ifrågavarande ersättningsskyldighet upphöjes till lag.

§§ 4—11.

Delegationen anser ej dessa paragrafer giva anledning till något yttrande.

3) *Förslag till konvention angående arbetsförmedling för sjömän.*

I det underdåniga utlåtande, som delegationen avgivit den 17 februari 1921 angående det å konferensen i Washington antagna förslaget till internationell konvention angående arbetslösheten, lämnas bl. a. en redogörelse för den offentliga arbetsförmedlingens i Sverige principer och arbetssätt. Däri omnämnas jämväl de strävanden, som för närvarande äga rum för att genom statligt understödjande av den s. k. fackarbetsanvisningen göra den offentliga arbetsförmedlingen mera anpassad för vissa viktigare yrkesgruppers speciella behov. Bland dessa yrkesgrupper märkes även sjömansyrket.

Redan enligt 1748 års sjömanshusreglemente ålåg det sjömanshusombudsmännen att tillhandagå fartygsbefälhavare och sjöfolk med uppgifter rörande tillgång på sjöfolk och arbetstillfällen. Enahanda bestämmelser rörande förmedling av sjöfolks förhyrning återfinnas i nu gällande förordning den 13 juli 1911 angående sjömanshusen i riket samt sjöfolks på- och avmönstring m. m., vilken förordning ifråga om sjömanshusens ändamål bl. a. föreskriver, att dessa hava att förmedla svenskt sjöfolks förhyrning å fartyg. Vidare stadgar förordningen rörande sjömanshusombudsmans befattning bl. a., att denne tjänsteman har att föra förteckning över sjöfolk av olika grader, som anmäler sig till erhållande av sjötjänst, samt avgiftsfritt dels meddela fartygsredare och befälhavare, som önska förhyra sjöfolk, anvisning å tjänstsökande, dels ock tillhandagå sjöman med upplysning om till buds stående sådan tjänst.

Utan att någonsin hava varit av någon större betydelse upphörde i verkligheten sjömanshusens befattning med den maritima arbetsförmedlingen redan för åtskilliga år sedan. På de platser, där behov av sådan

förmedling gjort sig gällande, hade nämligen uppkommit en privat, affärsmässigt bedriven förmedlingsverksamhet, som utövades antingen under fastare former eller ock mer oregelmässigt av s. k. hyrbasar å kajerna eller i förbindelse med hotell- eller kaférörelse eller med handel med vissa för sjömän avsedda varor. Nådiga kungörelsen den 28 november 1884 angående kommissionärer för anskaffande åt tjänstehjon och andra av anställning inom eller utom riket, vilken författning numera är ersatt med nådiga kungörelsen den 5 maj 1916 angående kommissionärer för anskaffande av arbetsanställning, medförde visserligen en viss kontroll men visade sig icke kunna utrota de i flera avseenden synnerligen otillfredsställande förhållandena på denna arbetsmarknad, varför Sveriges redareförening år 1909 i de större sjöstäderna inrättade förhyrningskontor och å ett flertal andra hamnplatser anställde ombud för förhyrning av sjöfolk. Föreningens medlemmar förpliktades att taga arbetskraft för fartygen uteslutande genom dessa kontor eller ombud, som av fartygen ägde att uppbära till en början 2, senare 3 kronor för varje anställd man.

Det kan ej bestridas, att detta förhyrningssystem åstadkom en viss ordning i de förut rådande mycket oordnade förhållandena, men, å andra sidan, kom förmedlingsverksamheten, som helt låg i redarnas händer, enligt sjöfolkets uppfattning att utövas väl ensidigt och tillgodose huvudsakligast den ena partens intressen. Upprepade klagomål anfördes av sjöfolksorganisationerna, och senast i början av år 1918 hemställde svenska sjömansunionen hos kommerskollegium och socialstyrelsen om åtgärders vidtagande för anslutning av förhyrningsverksamheten till den offentliga arbetsförmedligen. Vid årsskiftet 1918—1919 utgjorde denna fråga ett av tvisteämnena i den då av sjömans- och eldarunionerna igångsatta strejken, varför socialstyrelsen med samtliga intresserade organisationer upptog förhandlingar om förhyrningens förläggande till den offentliga arbetsförmedlingen. Efter det styrelsen från organisationerna utverkat vissa utfästelser, avfördes denna fråga från förhandlingarna.

Sedan dess har nyss berörda omläggning av förhyrningsverksamheten förverkligats på sådant sätt, att redareföreningens förhyrningskontor i Stockholm, Göteborg, Hälsingborg och Malmö övertagits av den offentliga arbetsförmedlingen, och är det meningen att efter hand överföra även den i övriga hamnar bedrivna enskilda förhyrningsverksamheten till nämnda institution. Härigenom skulle platsförmedlingen för sjömän i enlighet med principerna för den offentliga arbetsförmedlingen komma att utövas på sätt, som åsyftas i det föreliggande konventionsförslaget.

I detta sammanhang torde även böra nämnas, att 1917 års sjömanshuskommitterade i sitt förut omförmälda förslag uttryckligen förutsatte, att ifrågavarande platsförmedling i huvudsak jämväl formellt skulle avskiljas från sjömanshusens verksamhet och anknytas till den offentliga arbetsförmedlingen.

En granskning av de särskilda paragrafernas innehåll synes giva anledning till följande uttalanden.

§ 1.

Den här meddelade definitionen på sjöman utesluter, i olikhet med motsvarande definition i § 1 av nästföregående konventionsförslag, befälspersoner, men torde ej något däremot vara att erinra, då möjlighet att tillämpa konventionens bestämmelser även på befälet är beredd genom § 9.

§ 2.

Till en början må här erinras om att den enskilda arbetsförmedlingsverksamheten här i landet regleras av förut omnämnda nådiga kungörelse angående kommissionärer för anskaffande av arbetsanställning, vari bl. a. stadgas förbud mot enskild yrkesmässig platsförmedling utan vederbörligt tillstånd. Medgivandet av sådant tillstånd, vilket det tillkommer länsstyrelserna att bevilja, är emellertid gjort beroende av behovet därav i orten, och lär dylikt tillstånd numera endast undantagsvis meddelas. Förutom redareföreningens förut berörda, under avveckling varande förhyrningsverksamhet, torde det f. n. ej bedrivas någon privat arbetsförmedling för sjömän med undantag möjligen för ett eller annat kommissionskontor, som anskaffar platser åt sjöfarande kvinnor.

Ett genomförande av konventionens bestämmelse i förevarande avseende skulle sålunda icke göra nämnvärt intrång på redan existerande enskilda företags verksamhet. Å andra sidan måste det anses vara av stor betydelse, att sjömännen i största möjliga utsträckning skyddas mot det exploateringssystem, som alltid mer eller mindre varit förenat med den i förvärvssyfte bedrivna privata förhyrningsverksamheten. Beträffande de farhågor, som möjligen kunna förefinnas mot en monopolställning för den offentliga arbetsförmedlingen, må, förutom den i konventionens § 6 fastslagna principen om sjömännens och redarnas fria val av fartyg respektive besättning, här framhållas, att då förevarande stadgande endast åsyftar enskild förhyrningsverksamhet, bedriven i förvärvs-

syfte, vederbörande organisationer fortfarande skulle vara oförhindrade att anordna kostnadsfri arbetsförmedling för sjömän.

§ 3.

Under hänvisning till vad som anförts under § 2 anser sig delegationen sakna anledning att ingå på någon särskild granskning av bestämmelserna i denna paragraf.

§ 4.

Förevarande paragraf har till ändamål att säkerställa en avgiftsfri, tillfredsställande arbetsförmedling för sjömän. För tillgodoseende av detta ändamål förutsätter paragrafen tvenne alternativa förmedlingssystem. Enligt det första skulle förhyrningsverksamheten handhavas av representativa sammanslutningar av redare och sjömän, verkande i förening och under kontroll av en central myndighet. En sådan anordning torde åtminstone f. n. med hänsyn till den starka motsättningen mellan parterna ej lämpligen kunna ifrågakomma. Det andra alternativet förutsätter, att staten själv inrättar och upprätthåller förhyrningsverksamheten. I betraktande av storleken av statsbidraget till ifrågavarande gren av arbetsförmedling samt statens ledning och kontroll torde den offentliga arbetsförmedlingen i Sverige sakligt sett i väsentlig mån motsvara detta andra system. Genom det förut berörda övertagandet av redareföreningens återstående förmedlingsverksamhet skulle förevarande alternativ i ytterligare mån förverkligas.

Föreskriften att verksamheten skall ledas av personer, som äga praktisk erfarenhet om sjöfartens förhållanden, är beträffande förmedlingsanstalternas avdelningar för sjömän redan förverkligad, i det såsom föreståndare och biträden vid dessa avdelningar anställts fartygsbefälhavare och maskinister med föregående sjötjänst i yrkets alla anställningsgrader.

Bestämmelsen i paragrafens sista stycke om samordnandet av olika typer av enskilda arbetsförmedlingsanstalter på nationell grundval torde för Sveriges vidkommande sakna betydelse om, såsom ovan förutsatts, all arbetsförmedling för sjömän kommer att inordnas i den offentliga arbetsförmedlingen. Skulle så ej bliva fallet, bör givetvis den åsyftade anordningen kunna bliva till nytta.

§ 5.

De i denna paragraf föreskrivna rådgivande kommittéerna äga sin motsvarighet i de styrelser, som utöva ledningen av de offentliga arbets-

förmedlingsanstalterna. Dessa styrelser bestå nämligen av en opartisk ordförande jämte ledamöter, *vilka till lika antal utses bland arbetsgivare och arbetare.* Genom denna anordning torde förevarande bestämmelse få anses redan vara i skälig mån förverkligad.

Mot nu avhandlade bestämmelse har representanten för Sveriges fartygsbefälsförening, kaptenen Larsson riktat den anmärkning att densamma skulle utestänga fartygsbefälhavarna från ifrågavarande kommittéer, vilket, såsom i närlagt särskilt yttrande, se bilaga 2, närmare utvecklas, vore oriktigt, då befälhavarna ju hade att antaga och avskeda sjömännen. Delegationen vill ej förneka att denna anmärkning har visst fog för sig, men anser delegationen densamma ej vara av någon avsevärd betydelse, då befälhavarnes synpunkter torde få anses vara i tillbörlig mån företrädda genom anstalternas föreståndare, vartill, såsom förut nämnts, åtminstone hittills endast antagits förutvarande fartygsbefälhavare.

Det i paragrafens senare stycke meddelade stadgandet om rätt för varje lands regering att meddela närmare föreskrifter angående kommittéernas befogenhet torde ej kunna giva anledning till någon erinran.

§ 6.

Beträffande innehållet i denna paragraf har redan under § 2 framhållits, att den här fastslagna valfriheten är ägnad att motverka vissa nackdelar, som möjligen kunna befaras bliva en följd av ratificeringen av förevarande konvention. Detta stadgande överensstämmer för övrigt fullständigt med den offentliga arbetsförmedlingens grundprincip att i främsta rummet söka bereda arbetsgivaren den bästa möjliga arbetskraft och arbetaren det arbete, vartill han bäst ägnar sig.

§ 7.

Bestämmelserna i denna paragraf synas egentligen icke höra hemma i förevarande konvention. Emellertid torde de garantier, vilka här åsyftas, hos oss få anses redan vara för handen beträffande personalen å alla mönstringspliktiga fartyg, enär dessas sjömansrullor innefatta personliga anställningsavtal mellan befälhavare och besättning och äro så anordnade, att det i paragrafens första sats uppställda kravet på skydd för samtliga parter måste anses tillgodosett. Möjlighet för sjömannen att före avtalets undertecknande granska detsamma föreligger så tillvida, att i den av kommerskollegium den 28 juni 1912 utfärdade instruktionen för mönst-

ringsförrättare, punkt 20, anföres som en av dennes skyldigheter att vid påmönstring förvissa sig om, att enighet uppnåtts mellan befälhavaren och den förhyrde angående vissa i sjömansrullan angivna förhållanden. Någon rättighet för sjöman att, efter det avtalet avslutats genom namnteckning i sjömansrullan, granska detsamma finnes ej stadgad i svensk sjölagstiftning i vidare mån, än att sjömannen vid avmönstringen åter skall teckna sitt namn i rullan. Emellertid åligger det enligt 71 § sjölagen befälhavare att vid påmönstring förse envar förhyrd med motbok, som skall innehålla bl. a. de uppgifter rörande avtalet, varom i förevarande paragraf är fråga. Anmärkas må även, att ovannämnda instruktion, i punkt 33, innehåller föreskrift om, att, därest hos vederbörande mönstringsförrättare avmönstring påkallas av sjöman, som förmenar sig äga rätt därtill enligt hyresavtalet, äger mönstringsförrättaren, om fartygsbefälhavaren vägrar avmönstring, avfordra denne sjömansrullan och avgöra, huruvida avmönstring skall ske. Vidare stadgas, dels i gällande sjömanshusförordning § 43 mom. 1, att mönstringsförrättaren vid avmönstring skall utröna, huruvida sjömannen tillgodonjutit honom tillkommande hyra och övriga förmåner, dels ock i instruktionens punkt 34, att den härom i sjömansrullan intagna förklaringen bör uppläsas för sjömannen.

Vad här anförts har såsom nämnts gällt mönstringspliktiga fartyg. Ifråga om andra fartyg gäller visserligen nyss berörda föreskrift om skyldighet för befälhavarna att förse förhyrd sjöman med motbok, men härigenom åvägabringas tydligtvis icke något skriftligt förhyrningsavtal.

Om också vår lagstiftning, i vad de mönstringspliktiga fartygen angår, kan anses i det väsentliga motsvara bestämmelserna i konventionens förevarande paragraf, företer nämnda lagstiftning onekligen avsevärda brister beträffande de icke mönstringspliktiga fartygen, men torde dessa brister utan större svårighet kunna avhjälpas.

§ 8.

Bestämmelsen i denna paragraf om beredande av möjlighet för sjömän, tillhörande de avtalsslutande staterna, att tillgodonjuta de förmåner, som den i konventionen föreskrivna arbetsförmedlingen kan erbjuda, synes lämpligen kunna biträdas av Sverige, helst som antalet utländska i Sverige hyressökande sjömän är relativt obetydligt i jämförelse med det antal svenska sjömän, vilka segla i främmande fartyg och hava att söka anställning i utländska hamnar.

§ 9.

Beträffande denna paragraf, mot vars innehåll givetvis intet kan vara att invända, må nämnas, att befälsorganisationerna i Sverige förklarat sig villiga inordna sin tidigare bedrivna förhyrningsverksamhet under den offentliga arbetsförmedlingen. I själva verket har redan, sedan nämnda institution övertog förhyrningen i de fyra största svenska hamnarna, ett avsevärt antal befälspersoner, styrmän såväl som maskinister, sökt och erhållit anställning genom förmedling av dessa anstalter.

§ 10.

Den skyldighet att till internationella arbetsbyrån meddela statistiska och andra uppgifter rörande arbetslösheten bland sjömän och arbetsförmedlingsanstalternas verksamhet, varom stadgas i denna paragraf, torde icke behöva medföra några svårigheter för Sveriges vidkommande. Den offentliga arbetsförmedlingens rapportsystem och statistiska uppgifter äro nämligen, såsom närmare utvecklats i delegationens underdåniga skrivelse den 17 februari 1921 angående förslaget till internationell konvention rörande arbetslösheten, av den art, att de med fördel kunna begagnas för här ifrågavarande ändamål.

Beträffande den i paragrafens senare del anförda förpliktelsen för internationella arbetsbyrån att ordna samverkan mellan de olika ländernas system för arbetsförmedling för sjömän tillåter sig delegationen ävenledes hänvisa till sitt nyss berörda utlåtande, där denna fråga, ehuru med hänsyn till arbetsförmedlingen i allmänhet, ingående behandlas. Samma synpunkter, som där anförts rörande arbetslöshet och arbetsförmedling generellt tagna, synas i full utsträckning äga tillämpning för förhyrningsverksamheten bland sjömän.

§§ 11—18.

Innehållet i dessa paragrafer synes ej påkalla något yttrande av delegationen.

Då det enligt delegationens uppfattning måste anses i hög grad önskligt, att Sverige, i den mån så utan avsevärdare olägenheter låter sig göra, stödjer de internationella strävandena att åvägabringa sociala reformer och då, såsom av förestående redogörelse framgår, tillämpningen på svenska sjöfartsförhållanden av bestämmelserna i de tre föreliggande konventionsförslagen icke torde förorsaka några dylika olägenheter, har delegationen ansett sig böra förorda ratificering av dessa konventioner.

I detta ärendes slutliga handläggning hava deltagit herrar E. G. Huss, R. G. H. von Koch, A. H. Lindqvist, J. A. E. Molin, A. H. von Sydow och A. Thorberg.

Underdånigst

GUNNAR HUSS.

A. Molin.

Bil. 1.

Till

Sveriges Delegation för det internationella socialpolitiska arbetet,

Stockholm.

Vid den internationella arbetsorganisationens konferens i Genua år 1920 fattades bl. a. beslut om förslag till konvention nr 6 angående ersättning till ombordvarande för arbetslöshet i fall av fartygs förolyckande.

§ 2 i detta förslag har följande lydelse:

»Då fartyg förolyckas, skall redaren eller den, med vilken sjömannen slutit avtal om tjänst ombord å fartyget, till varje å fartyget anställd sjöman utgiva ersättning för den arbetslöshet, som förorsakas av fartygets förolyckande.

Denna ersättning skall utgå för alla de dagar, varunder sjömannen är verkligt arbetslös och enligt den beräkningsgrund, som gäller för den genom avtalet bestämda hyran, men må den totala ersättningen begränsas till ett belopp, motsvarande 2 månaders hyra.»

Undertecknad får rörande detta förslag göra följande uttalande:

Förslaget synes mig så till vida oriktigt, att konventionen i praktiken otvivelaktigt skulle komma att vid fartygs förlisning bereda sjöman 2 månaders hyra, oavsett om förlisningen skett i närheten av mönstringsorten eller icke, varigenom det kommer att bliva praktiskt betydelselöst, huru lång tid som för sjömannen åtgår att komma hem och få nya förvärvsmöjligheter. Om t. ex. ett fartyg, som mönstrat besättning i Göteborg, förliser på resa mellan Göteborg och Skagen, är det givetvis icke rimligt, att sjömannen skall erhålla 2 månaders hyresersättning. På grund av Sjömans- & Eldare-Unionernas godtyckliga tillämpning av det s. k. nummersystemet för mönstring skulle nämligen den vid förlisningen arbetslöse sjömannen otvivelaktigt förhindras att ånyo mönstra, så länge som det funnes någon annan arbetslös, enär unionerna utan tvivel skulle söka på detta sätt tvinga redaren för det förlista fartyget att under de 2 månaderna utbetala förutberörda ersättning.

Jag får fördenskull hemställa, att denna konvention icke av svenska regeringen ratificeras.

Stockholm den 13 april 1921.

O. A. NORDBORG.

Verkställande direktör i Sveriges Redareförening.

Bil. 2.

Sveriges Delegation för det Internationella Socialpolitiska Samarbetet,
Stockholm.

Det förslag till sammansättning av kommittéer som upptages i § 5, kan jag såsom representant för befälhavarne ej tillstyrka. Enligt min mening är i detta fall befälhavaren den som i redarens ställe, eller tillsammans med redare och sjömän, bör handhava de angelägenheter, som kunna falla på nämnda kommittéer.

Sjölagen bestämmer ju uttryckligen att befälhavaren antager och avskedar besättningen och i praktiken följes detta utan undantag, när det gäller den »sjöman» varom här är fråga. Att då utesluta denna kår, som lagenligt antager besättningen, från medbestämmanderätt i handhavandet av arbetsförmedlingsanstaltens arbetsordning och därmed sammanhängande frågor, synes mig vara en stor orättvisa, vilken även kommer att menligt inverka och förhindra att ändamålet med anstalten vinnes.

Stockholm den 5 april 1921.

N. LARSSON.
Verkst. Dir. i Sveriges Fartygsbefälsförening.

Bil. E.

Utdrag av protokollet vid sammanträde av sociala rådets sektion för arbetarskydd och arbetarfrågor i allmänhet den 3 december 1920.[1]

— — — — — — — — — — — — — — — —

1 §.

Till behandling upptogs först frågan om revision av lagen om arbetstidens begränsning, rörande vilken fråga socialstyrelsen erhållit nådigt uppdrag att avgiva utlåtande.

Härvid anförde till en början *herr Molin*, att styrelsen vid fullgörande av detta uppdrag hade att *dels* beakta det av riksdagen uttalade önskemålet om vidtagande av sådana ändringar av lagen, som, utan att rubba lagens grunder, kunde vara ägnade att bättre anpassa densamma efter det praktiska livets krav, *dels ock* taga hänsyn till innehållet av det vid den internationella arbetskonferensen i Washington antagna konventionsförslaget i ämnet. Därefter lämnade herr Molin en redogörelse för skiljaktigheterna mellan den svenska lagen och konventionen.

Under den därpå följande överläggningen uttalade sig *fru Broomé* för anslutning till konventionen i största möjliga utsträckning.

Herr Pettersson ansåg internationella och nationalekonomiska skäl tala för en nära anslutning till konventionen samt framhöll, att de skärpningar, konventionen i vissa hänseenden innebure, motvägdes av lindringar i andra, exempelvis beträffande arbetstiden vid kontinuerlig drift och utsträckt rätt till övertidsarbete. Lagens tillämpningsområde borde sålunda regleras i enlighet med konventionen, d. v. s. genom uppräkning

[1] *Närvarande:* Tf. generaldirektören Huss, byråcheferna Bergsten och Molin, tf. byråchefen Järle, socialfullmäktigen Lindqvist, fru E. Broomé, landssekreteraren F. H. Hallberg, disponenten J. E. Hjorth, ledamoten av arbetsrådet K. V. Holmström, borgmästaren J. Pettersson, direktören C. Ramström, redaktören E. Rinman och f. d. bruksdisponenten B. E. Wijkander.

av de olika verksamhetsgrenar, som skulle falla under lagen. I överensstämmelse med konventionen finge väl även handelsarbetarna samt hotell-, restaurang- och kafépersonalen i sin helhet lämnas utanför den lagstadgade arbetstidsbegränsningen. Undantaget beträffande arbetsställen med högst fyra arbetare borde dock bibehållas.

Även *herr Rinman* förklarade sig benägen att av principiella skäl förorda anslutning till konventionen men ifrågasatte, huruvida ett avskärande av vissa arbetsområden från lagstiftningen stode i överensstämmelse med det av riksdagen uttalade önskemålet, att lagens grunder skulle behållas orubbade.

Herr Hallberg förordade anslutning till konventionen.

För anslutning till den internationella överenskommelsen talade vidare *herr Lindqvist*, som emellertid ansåg, att den svenska lagen borde bibehållas oförändrad i de delar, där den beredde arbetarna bättre skydd. Handelsarbetarna, som hade tungt arbete och i mycket vore att jämställa med transportarbetarna, borde sålunda bibehållas under lagen. Undantaget beträffande arbetsställen med högst 4 arbetare kunde lämpligen strykas. I fråga om övertidsarbetet vore det möjligt, att något större frihet borde lämnas arbetsgivarna. Med hänsyn till påståendet, att arbetarna saboterade 8-timmarsdagen, kunde det med skäl erinras om, att arbetarna även tidigare, där så lämpligen låtit sig göra, varit ganska benägna att skaffa sig extra arbete.

Enligt *herr Wijkanders* mening borde lagstiftarna, därest vårt land biträdde konventionen, begagna sig av de möjligheter till lindring, som konventionen medgav, bl. a. genom att begränsa lagens tillämpning i överensstämmelse med konventionen. För sin del trodde talaren ej, att arbetarna i någon större utsträckning toge verklig arbetsanställning hos mer än en arbetsgivare.

Slutligen framförde *herr Ramström*, som ansåg skäl nu ej föreligga att söka rubba 8-timmarsdagen, att man vid lagens revidering borde utnyttja konventionens möjligheter till lindringar bl. a. genom införandet av bestämmelser, som gåve vidgad rätt till övertidsarbete och större koncentrering av övertidsarbetet under kortare perioder — ett önskemål för vilket arbetarna icke voro oförstående.

— — — — — — — — — — — — — — — —

Bil. F.

Utdrag ur protokollet vid sammanträde den 2 april 1921 av Sveriges delegation för det internationella socialpolitiska samarbetet.[1]

— — — — — — — — — — — — — — — — —

Med överlämnande till delegationen i korrektur av ett sitt betänkande angående revision av lagen om arbetstidens begränsning hade k. socialstyrelsen anhållit, att delegationen ville yttra sig i den uti betänkandet behandlade frågan om Sveriges anslutning till Washingtonkonventionen angående arbetstidens begränsning. I överläggningen om denna fråga anfördes i huvudsak följande:

Herr Lindqvist. Sverige borde enligt hans mening biträda ifrågavarande konvention, som antagits nära nog enhälligt och utan någon reservation från de svenska ombudens sida. Den internationella arbetsorganisationen hade redan utfört ett mycket betydande arbete på den sociala utvecklingens område, och det vore i hög grad önskvärt, att de socialt mer framskridna staterna stödde organisationens strävanden och därmed nödgade de mer efterblivna länderna att genomföra reformer. Skiljaktigheterna mellan konventionen och arbetstidslagen kunde icke anses utgöra tillfyllestgörande hinder för konventionens ratificering — i viss mån borde dessa skiljaktigheter kunna avlägsnas och någon bokstavlig efterbildning av konventionen kunde för övrigt ej gärna påfordras. Uttryckligt beslut hade även å Washingtonkonferensen fattats därom, att en konvention ej påkallade iakttagande i sådana avseenden, där dess genomförande skulle medföra försämring för arbetarna.

Herr Thorberg instämde med herr Lindqvist samt framhöll, att om de till den internationella arbetsorganisationen hörande staterna ej visade

[1] *Närvarande:* Tf. generaldirektören G. Huss, kanslirådet G. H. von Koch, socialfullmäktigen H. Lindqvist, byråchefen A. Molin, landsorganisationens ordförande A. Thorberg och f. d. bruksdisponenten B. E. Wijkander.

beredvillighet att förverkliga konferensernas beslut, vore hela det internationella socialpolitiska samarbetet meningslöst.

Herr von Koch hade tidigare varit av den åsikten, att konventionen borde ratificeras, men kunde icke bestrida riktigheten av de skäl däremot, som anförts i socialstyrelsens förevarande betänkande. Särskilt måste beaktas, att vår lagstiftning i ämnet gjorts provisorisk, för att man skulle vinna erfarenhet om verkningarna av lagstadgad arbetstidsreglering, innan man mer definitivt införde sådan reglering. Under sådana förhållanden kunde det ej förväntas, att statsmakterna nu, innan försökstiden gått till ända, skulle vilja binda sig för en tid av 11 år. Frågan om ratificering borde sålunda vila, till dess den provisoriska arbetstidslagstiftningen här i landet upphör att gälla.

Önskvärt vore emellertid, att arbetstidslagen så mycket som möjligt bringas till överensstämmelse med konventionen, och borde med hänsyn därtill bl. a. sjuk- och fattigvårdsanstalterna fritagas från lagens tillämpning.

Herr Wijkander hade även tidigare trott, att konventionen skulle kunna ratificeras. Den motivering för en annan uppfattning, som framlagts i socialstyrelsens betänkande, vore emellertid bindande, och anslöt sig talaren till styrelsens mening i frågan.

Slutligen förklarade *herrar Huss* och *Molin* att de, såsom de redan gjort gällande inom socialstyrelsen, funne sig nödsakade att för närvarande avstyrka ratificering.

Herr ordföranden konstaterade därefter, att flertalet av delegationens ledamöter biträtt socialstyrelsens mening, att Washingtonkonventionen angående arbetstidens begränsning ej för närvarande borde ratificeras av Sverige.

— — — — — — — — — — — — — — — — —